

مجری: روابط عمومی انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت
 تحریریه: حسین هرمزی، حسام الدین قاموس مقدم، سناز رضایی، الهه حمیدی کیا، محمدحسن نجمی، شهناز دیوان دری، علی قورچیان، نادیا صوری، محبوبه قهرمانی
 طراح و گرافیک: محمد گودرزی

صنعت پالایش نفت

نشریه انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت

مدیرمسئول: ناصر عاشوری

شورای سیاست‌گذاری: ناصر عاشوری، هادی زنجیر، الهه حمیدی کیا

سردبیر: الهه حمیدی کیا

Oil Refining Industry Employers Association

نشریه صنعت پالایش نفت • سال سوم • شماره ۱۳ • شهریور ۹۸

فهرست

www.orica.ir

www.orica.ir

- ۲ بیانات رهبر انقلاب در دیدار هیئت دولت
- رئیس جمهوری: شرکت پالایش نفت تبریز را می‌توان پالایشگاه پاک
- ۵ نامگذاری کرد
- ۶ افتتاح طرح‌های توسعه‌ای در پالایشگاه تبریز
- تمام بنزین تولیدی شرکت پالایش نفت تبریز به استاندارد
- ۷ یورو ۵ ارتقا یافت
- عاشوری: با توسعه پتروپالایشگاه‌ها از خام‌فروشی فاصله می‌گیریم
- ۹ دهن کجی چین و مدیریت آن‌ها به تحریم نفت
- ۱۱ اوپل پرایس: جدیدترین راه ایران برای دور زدن تحریم‌ها
- ۱۴ جنگ نفتکش‌ها
- ۱۵ پس‌اگریس
- ۱۹ مدیریت ریسک استراتژیک، الزامات و تعاریف
- ۲۲ ۲۲ سال توسعه و تولید مستمر برای تأمین فرآورده‌های نفتی کشور
- ۲۴ اخبار پالایش
- ۲۶ کمیت و کیفیت پالایش در چین
- ۳۶ آیا پتروپالایشگاه‌ها نسخه تحریم‌های نفتی ایران است؟
- ۴۰ طرح توسعه پتروپالایشگاه‌ها اقتصاد کشور را متحول می‌کند
- ۴۳ پالایشگاه‌های ایران و تجربه‌ی مثبت در همگام شدن با استانداردهای
- ۴۴ جهانی
- ۴۷ حمایت مجلسی‌ها از عرضه محصولات نفتی در بورس
- ۴۸ توسعه شرکت‌های قیرساز منابع نقدی پالایشگاه‌ها را کاهش می‌دهد
- ۵۲ گزارشی از مدیریت انرژی شرکت پالایش نفت تهران
- ۵۳ روزهای تحریم و پهنادکشی

Please Scan Me

رهبر انقلاب در دیدار هیئت دولت خواستار شدند:

توجه ویژه رئیس جمهوری و وزارت نفت به ساخت پالایشگاه

رونق تولید است که به فضل الهی در این زمینه حرکتی در بخشهای مختلف دیده می‌شود که به نوبه خود نشان‌دهنده ظرفیت‌های بالقوه در سراسر کشور است، بنابراین مسئولان باید تولید داخلی را اساس کار قرار دهند. ایشان سپس در تبیین اولویت‌ها در زمینه اقتصاد، بر سه مسئله تمرکز کردند: «قطع وابستگی به صادرات نفت خام»، «توجه به پیش‌رانهای اقتصادی که می‌توانند موتور محرکه دیگر بخش‌ها قرار گیرند» و «ضرورت تغییر نگاه مسئولان و دستگاه‌ها به تولیدکنندگان». رهبر انقلاب، درآمد آسان صدور نفت خام را بلایی بزرگ دانستند و یادآور شدند: این مشکل دیرینه واقعاً به ضرر پیشرفت کشور تمام شده است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به کشورهایی که بدون تولید یک قطره نفت، به پیشرفت چشمگیری دست یافته‌اند، گفتند: حتی در شرایط غیر تحریمی نیز کنترل بازار نفت از جمله قیمت‌گذاری و میزان خرید، دست مصرف‌کننده‌های بزرگ دنیا یعنی کشورهای غربی است و آن‌ها می‌توانند بر اساس منافع خود و جهت‌گیری‌های سیاسی، تولیدکنندگان را تحت فشار بگذارند.

ایشان تبدیل نفت خام به فرآورده‌های مختلف را راه اصلی رهایی از وابستگی به صادرات نفت خام برشمردند و افزودند: همچنان که بارها گفته شده است، می‌توانیم با استفاده از اندیشمندان و صنعتگران، علاوه بر فرآورده‌های فعلی نظیر گاز و بنزین، در آینده به ترکیبات و تولیدات دیگری دست یابیم که ارزش صادراتی آنها چندین برابر نفت خام باشد. رهبر انقلاب اسلامی، توجه ویژه

هفته دولت را «ارزیابی اعضای دولت از عملکرد یک‌ساله خود و نقاط قوت و ضعف آن» برشمردند و افزودند: مسئولان باید دوران مسئولیت را که یک لطف الهی برای خدمت به مردم است، قدر بدانند و از این طریق، برای عرصه‌ی بسیار دشوار آخرت زاد و توشه فراهم کنند. ایشان با اشاره به گذشت شش سال از عمر دولت، تأکید کردند: دو سال باقیمانده از دوران دولت، مدت زمان کمی نیست و باید به دور از گرفتار شدن در برخی آفات، مسائل مهم کشور را «اولویت‌بندی»، و اولویت‌ها را یک به یک پیگیری کرد.

رهبر انقلاب اسلامی یکی دیگر از آفات دولت‌ها در طول سال‌های مختلف را «گرفتار شدن به فروع و حواشی» دانستند و گفتند: دولت در این دو سال باقیمانده، از حواشی و مسائل فرعی که متأسفانه با ظهور فضای مجازی، امکان آن بیشتر هم شده است، فاصله بگیرد و مسائل اصلی را در اولویت کاری خود قرار دهد. رهبر انقلاب، دو اولویت اصلی کشور را «اقتصاد» و «فرهنگ» برشمردند و در سخنانشان درباره‌ی موضوع اقتصاد با اشاره به تأثیرگذاری مشکلات موجود بر طبقات ضعیف و متوسط، تولید داخلی را کلید اصلی حل این مشکلات خواندند و افزودند: البته به دست آوردن و چرخاندن این کلید در قفل مشکلات اقتصادی آسان نیست اما باید این کار را انجام داد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای علت نام‌گذاری اسمال به نام «رونق تولید» را توجه به پیش‌بینی‌ها درباره‌ی افزایش کارشکنی‌های بیگانگان برشمردند و خاطر نشان کردند: بهترین مقابله با این دشمنی‌ها،

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای روز چهارشنبه سی‌ام شهریور ماه در دیدار رئیس‌جمهوری و اعضای هیئت دولت، با اشاره به لزوم قدرشناسی مسئولین از فرصت خدمت به مردم و ضرورت همکاری و هم‌افزایی قوای سه‌گانه، «اقتصاد» و «فرهنگ» را دو مسئله‌ی مهم کشور خواندند و با تأکید بر توجه کامل مسئولان به «تولید داخلی» به‌عنوان «کلید اصلی حل مشکلات موجود» نکات مهمی را درباره‌ی «رهایی کشور از وابستگی به درآمد نفت»، «توجه ویژه به بخشهای پیش‌ران اقتصادی نظیر مسکن، کشاورزی و شرکتهای دانش‌بنیان»، «ضرورت تغییر نگاه به تولیدکننده به‌عنوان رزمنده‌ی جنگ اقتصادی» و «لزوم جهت‌گیری و هدف‌گذاری پیشرفت اقتصادی به سمت تأمین عدالت و ریشه‌کن کردن فقر» بیان کردند و مسئولان وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های مرتبط با مقوله‌ی فرهنگ را به حساسیت بیشتر و مقابله‌ی جدی و هوشمندانه با هجوم همه‌جانبه‌ی دشمن به میانی دینی، انقلابی و اخلاقی فراخواندند.

رهبر انقلاب اسلامی در ابتدای این دیدار با تبریک عید سعید غدیر خم و سالروز ولادت حضرت امام موسی بن جعفر علیه‌السلام و همچنین هفته‌ی دولت، و گرامیداشت یاد و خاطره‌ی شهیدان رجایی و باهنر، گفتند: هفته‌ی دولت شاخص و نشانه‌ای است که با یادآوری خدمات و تلاشهای یک سال گذشته، از یک طرف می‌تواند مایه دلگرمی باشد و از طرف دیگر، چنانچه این تلاشها با دو شرط مهم «حرکت جهادی» و «بیت الهی» همراه شود، زمینه‌ساز برکات زیادی در جامعه خواهد شد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای یکی دیگر از برکات

رئیس جمهوری، وزارت نفت و دیگر دستگاه‌ها را به ساخت پالایشگاه ضروری دانستند و افزودند: مشکل هزینه تولید پالایشگاه را نیز می‌توان با نقدینگی موجود در کشور و مدیریت قوی حل کرد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در زمینه رونق تولید، برخی بخش‌های اقتصادی را دارای قدرت تحریک و فعال کردن بخش‌های دیگر خواندند و گفتند: باید به بخش‌های پیشران نظیر مسکن، کشاورزی، خودرو، لوازم خانگی و همچنین اقتصاد دانش‌بنیان توجه ویژه کرد چراکه فعال شدن هر کدام از اینها می‌تواند بخش‌های مختلف دیگر را به حرکت وادارد و حرکت عمومی اقتصادی کشور را به کلی متحول کند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در نکته مهم دیگری، تغییر نگاه مجموعه دولت، مسئولان و دستگاه‌ها به تولیدکنندگان را ضروری خواندند و با مقایسه‌ی تولیدکنندگان با رزمندگان سالهای دفاع مقدس، تأکید کردند: تولیدکنندگان، رزمندگان جنگ اقتصادی با دشمنان هستند و باید با این چشم به آنها نگاه کرد. ایشان با انتقاد مجدد از مشکلات موجود بر سر راه ایجاد واحدهای تولیدی، گفتند: گاهی برای فعالیت یک واحد تولیدی باید نه از ۷ خوان بلکه از ۷۰ خوان عبور کرد که مسئولان باید این مشکل جدی را حل کنند و مقررات زائد و موانع تولید را رفع کرد. رهبر انقلاب در همین زمینه، نگاه ویژه دولت به بنگاه‌های متوسط و کوچک را خواستار شدند و افزودند: این نگاه ویژه، رکن اصلی در اقتصاد مقاومتی است که همه‌ی مسئولان آن را پسندیده‌اند و قول اجرا داده‌اند که البته کارهایی هم شده است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خاطر نشان کردند: اگر به نکات گفته‌شده اهتمام جدی شود، تحریم‌ها و اوضاع به فرصت تبدیل می‌شود، همان گونه که در ماه‌های اخیر نیز چون واردات برخی کالاها دشوار شده، برخی مسئولان به شرکت‌های دانش‌بنیان مراجعه کرده‌اند و مقداری از ظرفیت‌های جوانان، شرکت‌های دانش‌بنیان، جهاد دانشگاهی و مجموعه‌های تولیدی به کار گرفته شده است. رهبر انقلاب اسلامی در بخش دیگری از سخنانشان، رونق تولید را نیازمند چهار نهاده دانستند: «نیروی انسانی»، «سرمایه»، «فناوری» و «مدیریت اقتصادی». ایشان نیروی انسانی ایرانی را انصافاً بی‌نظیر برشمردند و گفتند: این واقعیت، امروز مورد ادعای اندیشمندان برخی کشورهای دیگر نیز قرار دارد.

رهبر انقلاب اسلامی، نقدینگی حداقل ۱۸۰۰ هزار میلیاردی و نیز فناوری قابل قبول در بسیاری از زمینه‌ها را دو نهاده قابل قبول دیگر خواندند و افزودند: اما در بخش مدیریت اقتصادی با وجود تلاش‌های قابل تقدیر، باید با حساسیت بیشتر برنامه‌ریزی و عمل کرد تا مشکلات موجود در روند رونق تولید کاهش محسوس یابد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای شکل‌گیری نوعی تحرک در سال جاری در زمینه‌های تولید

صنعتی، کشاورزی، انرژی، پتروشیمی و لوازم خانگی را امری مبارک خواندند و با تأکید بر لزوم تقویت کامل این حرکت افزودند: این واقعیت نشان می‌دهد کسانی که از بن‌بست در کشور حرف می‌زنند، کاملاً اشتباه می‌کنند. رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به اینکه این واقعیات باید انگیزه و امید و تلاش مدیران را افزون‌تر کند، یک نکته بسیار مهم را دربار‌ه هدف رونق و پیشرفت اقتصادی کشور بیان کردند. ایشان گفتند: از نظر اسلام، صرف ثروتمند شدن کشور، مطلوب نیست بلکه هدف پیشرفت اقتصادی، تأمین عدالت اجتماعی و ریشه‌کن کردن فقر است و گرنه مانند کشورهای پیشرفته‌ای مثل آمریکا می‌شویم که طبقات ضعیف همچنان مشکلات عمیقی دارند. رهبر انقلاب اسلامی در ادامه‌ی سخنان خود با اشاره به «فرهنگ» به‌عنوان اولویت دیگر کشور، گفتند: در موضوع فرهنگ با حمله همه‌جانبه و جبهه وسیع بیگانگان مواجه هستیم و همه‌ی مسئولانی که با مسائل فرهنگ مرتبط هستند، باید به این موضوع توجه جدی داشته باشند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: دشمنان نظام اسلامی صراحتاً می‌گویند که غلبه بر جمهوری اسلامی و حاکمیت اسلام با جنگ نظامی و تحریم اقتصادی امکان‌پذیر نیست و باید با نفوذ فرهنگی و تأثیرگذاری بر ذهن‌ها و مغزها و تحریک هوس‌ها به این هدف رسید. ایشان با اشاره به اقدامات سازمان‌یافته ضد فرهنگی و ضد ارزشی خاطر نشان کردند: باید مانع نفوذ این اقدامات سازمان‌یافته در تولیدات فرهنگی همچون هنر، سینما، کتاب و تئاتر شد. رهبر انقلاب اسلامی با تأکید بر اینکه «ما معتقد به بستن فضای فرهنگی کشور نیستیم اما با ولنگاری فرهنگی به شدت مخالفیم» گفتند: ما در شرایطی هستیم که جبهه مقابل ما و دستگاه‌های استکباری، همه امکانات فرهنگی و هنری خود را برای ضربه زدن به نظام اسلامی، به کار گرفته‌اند و ما باید برنامه‌ریزی جدی در مقابل این جبهه داشته باشیم.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین با اشاره به برخی اقدامات ضد فرهنگی سازمان‌یافته اما پنهان در جامعه، افزودند: باید دستگاه‌های فرهنگی اعم از وزارت ارشاد، سازمان تبلیغات اسلامی، وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم و صداوسیما و حتی دستگاه‌های اطلاعاتی بر روی این مسائل به شدت حساس باشند. ایشان یکی از نکات مهم در عرصه امور فرهنگی را نقش مدیران ارشد و مدیران میانی دستگاه‌ها برشمردند و تأکید کردند: اگر مدیران در خصوص مسائل دینی، فرهنگی و اعتقادی دستگاه‌های تحت مدیریت خود، علناً مراقبت و نقش آفرینی کنند، قطعاً تأثیرگذار خواهد بود.

رهبر انقلاب اسلامی، ابزار نگرانی نسبت به مسئله‌ی حجاب در جامعه را، بجا و صحیح دانستند و خاطر نشان کردند: حجاب یک حکم شرعی و یک

مسئله‌ی قانونی است و در این زمینه باید در درجه اول، دستگاه‌های دولتی و حکومتی و مدیران آنها مراقبت کنند تا بر اساس قانون عمل شود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رعایت موازین دینی و ظواهر مذهبی را از جانب مدیران در بدنه‌ی دستگاه‌ها تأثیرگذار دانستند و گفتند: باید حرکت دینی در کشور تقویت شود که این موضوع به پیشرفت‌های مادی نیز کمک خواهد کرد. ایشان در بخش دیگری از سخنان خود به لزوم تعامل، همکاری و هم‌چپتی قوای سه‌گانه اشاره کردند و با تأیید سخنان رئیس‌جمهور مبنی بر ضرورت هم‌افزا بودن سه قوه، افزودند: در برخورد با متخلفان باید منصفانه و عاقلانه و هوشمندانه عمل شود و دستگاه‌های نظارتی به‌گونه‌ای عمل کنند که از اقدامات آنها برداشت‌های تبعیض‌آمیز و غرض‌آلود و مچ‌گیری صورت نگیرد. رهبر انقلاب اسلامی با تأکید بر اینکه قوه‌ی مجریه میان‌دار و عهده‌دار وظیفه سنگین اداره‌ی کشور است، خاطر نشان کردند: همه باید به این واقعیت توجه کنند، البته مسئولان دولتی نیز باید صبر و تحمل خود را افزایش دهند و برای کوچک‌ترین موضوع با مشکلی، بی‌تابی نکنند.

«ترسیدن از دشمن» توصیه دیگر حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به مسئولان دولت بود که گفتند: برخی اوقات سخنانی را می‌شنوم که نشانه بی‌مناک بودن از دشمن است، درحالی‌که از دشمن، واقعاً نباید ترسید زیرا این دشمن از ابتدای انقلاب اسلامی وجود داشته و هر کاری هم که توانسته کرده اما به موفقیت نرسیده است. ایشان افزودند: آمریکا، اروپا و حتی شوروی سابق در این چهل سال هر اقدامی را که می‌توانستند علیه جمهوری اسلامی انجام دادند اما به نتیجه نرسیدند. البته آزار و اذیت و زحمت به وجود آورده‌اند ولی نتوانسته‌اند مانع از حرکت و پیشرفت نظام اسلامی شوند. رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به پیشرفت‌ها و افزایش توانایی‌های جمهوری اسلامی در عرصه‌های سیاسی، دفاعی و اقتصادی تأکید کردند: دشمن هیچ غلطی نمی‌تواند بکند و چهل سال دوم جمهوری اسلامی قطعاً از چهل سال اول، برای ما بهتر و برای دشمنان بدتر خواهد بود.

ایشان در بخش پایانی سخنان خود به موضوع کشمیر اشاره کردند و با ابراز ناراحتی از وضع مسلمانان این منطقه گفتند: ما با دولت هند روابط خوبی داریم اما انتظار و توقع از دولت هند این است که سیاستی منصفانه در قبال مردم نجیب کشمیر در پیش بگیرد و به مردم مسلمان این منطقه زور گفته نشود. رهبر انقلاب اسلامی، وضعیت کنونی منطقه‌ی کشمیر و اختلافات هند و پاکستان در این زمینه را نتیجه اقدامات انگلیس خبیث به هنگام خروج از شبه‌قاره‌ی هند دانستند و گفتند: انگلیسی‌ها برای استمرار درگیری در کشمیر، عمداً این زخم را در این منطقه بر جای گذاشتند.

افتتاح در تحریم

تحریم‌های یکجانبه آمریکا علیه ایران همچنان ادامه دارد؛ ولی صنعت نفت ایران مقابل این تحریم‌ها با توان بالا ایستاده است. افتتاح طرح‌های توسعه‌ای پالایشگاه تبریز در مرداد ماه امسال گواهی بر این است که صنعت نفت ایران در حال مقاومت است. از نتایج این طرح‌ها می‌توان به ارتقای کیفیت بنزین تولیدی در پالایشگاه تبریز اشاره کرد؛ عاملی که هم در ارتقای بهره‌وری و کیفیت سوخت مصرفی مؤثر است و هم در ارتقای کیفیت هوای شهرها تأثیر مستقیم دارد. به هر حال این افتتاح‌ها در ماه‌های اخیر که همراه تحریم‌های آمریکایی هم هست، نشان می‌دهد که صنعت نفتی‌ها دستان یکدیگر را محکم گرفته‌اند.

رئیس جمهوری در جمع مدیران شرکت پالایش نفت تبریز:

شرکت پالایش نفت تبریز را می توان پالایشگاه پاک نامگذاری کرد

آلودگی زیادی در حدود ۵۰ هزار ppm تولید می کرد، کنار گذاشته شد و امروز با کاهش این رقم آلودگی تحول بسیار بزرگی برای سلامتی مردم انجام شده است.

روحانی با درخواست از رسانه ها برای توضیح مزایای سالم سازی و پاک سازی محصولات نفت و گازی برای مردم، گفت: پالایشگاه های کشور، بنزین یورو ۵ و ۴ را به یک قیمت می فروشند که این کیفیت بنزینی برای ارتقاء سلامت مردم بسیار مهم است و بنزین و گاز معمولی است که به سلامتی مردم آسیب می زند و این نعمت مخفی باید برای مردم توضیح داده شود. رئیس جمهوری با بیان اینکه البته امروز مردم با نگاهی ساده به آب و هوای شهرهای خود متوجه خواهند شد که کیفیت آب و هوا نسبت به گذشت تغییر قابل توجهی یافته است، افزود: اعلام این آمار توسط رسانه ها به مردم بسیار مهم است و البته در زمینه گاز، رفاه مردم علاوه بر مسائل محیط زیستی حائز اهمیت است.

روحانی با تأکید بر اینکه وزارت نفت در گازرسانی به روستاها کار بسیار بزرگی انجام داده است که در آینده نیز ادامه خواهد داشت، افزود: در سال ۳ هزار روستا به شبکه گاز کشور متصل می شود که این مهم علاوه بر مزایای رفاهی برای محیط زیست نیز بسیار مهم است.

پالایش نفت تبریز با اعتبار ۵ هزار میلیارد تومان و در مجموع در کنار دیگر طرحها و در یک سفر به مبلغ ۱۲ هزار میلیارد تومان، نشانگر پیشرفت و حرکت خوب بخش اقتصادی کشور است.

روحانی با بیان اینکه وزارت نفت و شرکت های همکار این وزارتخانه کار بسیار بزرگی را طی فعالیت دولت تدبیر و امید انجام داده اند، افزود: الان در گازوییل و بنزین به خودکفایی رسیدیم و حتی صادرات هم انجام می شود و در زمینه گاز نیز با خودکفایی در این بخش در فصل زمستان بدون واردات از کشورهای همسایه روی پای خود ایستاده ایم.

رئیس جمهوری تأکید کرد: در زمینه تولید و صادرات تا یکسال زمان نیاز بود که با برداشته شدن تحریم ها به تولید برسیم، اما با اجرایی شدن برجام و تلاش های وزارت نفت تقریباً در چند ماه به رقم های مطلوب در تولید و صادرات رسیدیم که این نشانگر همت بلند وزارت نفت، مهندسان و کارکنان این وزارتخانه است. روحانی ادامه داد: در میدان های مشترک با کشورهای همسایه نیز پیشرفت های بسیار خوبی انجام شده که امروز برابر یا حتی بیشتر از آنان تولیدات نفتی و گازی انجام می شود.

رئیس جمهوری اهمیت مسأله محیط زیست و کیفیت محصولات نفتی و گازی را خاطر نشان و تصریح کرد: در اولین قدم بنزین پتروشیمی که

رئیس جمهور با بیان اینکه مهندسان و کارکنان صنعت نفت در دولت تدبیر و امید، کشور را به خودکفایی و قدرت صادرات بنزین و گازوییل و گاز رساندند، تصریح کرد: افتتاح طرح های جدید در پالایشگاه تبریز با حدود ۵ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری نشانه تحرک و پیشرفت کشور است.

حجت الاسلام و المسلمین حسن روحانی روز پنجشنبه هفدهم مرداد ماه در جمع مدیران شرکت پالایش نفت تبریز گفت: کیفیت تولیدات و حفظ محیط زیست اولویت اصلی دولت در توسعه صنعت نفت بوده و هست و رسانه ها مردم را از تأثیر سرمایه گذاری ها و کیفیت تولیدات نفتی در محیط زیست و سلامت عمومی آگاه کنند.

رئیس جمهوری با تبریک و قدردانی از صنعت نفت و شرکت پالایش نفت تبریز برای افتتاح طرح های بزرگ نفت و گاز در استان آذربایجان شرقی، گفت: امروز با کیفیت بسیار خوب تولیدات شرکت پالایش نفت تبریز می توان این پالایشگاه را پاک نامگذاری کرد که به حفظ سلامتی و محیط زیست مردم کمک می کند.

روحانی در جلسه افتتاح طرح های شرکت پالایش نفت تبریز با ابراز خرسندی از افتتاح طرح ها و پروژه های استانی در این سفر، گفت: افتتاح پروژه آب و برق با اعتبار ۶ هزار میلیارد تومان و شرکت

با حضور رئیس جمهوری و وزیر نفت صورت گرفت؛

افتتاح طرح‌های توسعه‌ای در پالایشگاه تبریز

است و این رقم در مرداد به ۱۱۰ میلیون لیتر در روز خواهد رسید.

وی افزود: از نظر کیفی نیز بنزین با کیفیت یورو که در سال ۹۱ تولید آن صفر بوده، در مردادماه امسال به بالای ۷۴ میلیون لیتر در روز می‌رسد. وزیر نفت ادامه داد: در سال ۹۱ روزانه ۹۴ میلیون لیتر گازوئیل تولید می‌شد که این رقم در پایان تیرماه امسال به ۱۱۵ میلیون لیتر رسیده است. از نظر کیفیت نیز در سال ۹۱ تولید گازوئیل یورو صفر بوده است، اما در پایان تیرماه امسال تولید روزانه گازوئیل یورو به ۵۰ میلیون لیتر رسید و این رقم تا پایان سال به ۶۰ میلیون لیتر در روز می‌رسد.

زنگنه با بیان اینکه نتایج بهبود ارتقای کیفیت سوخت را مردم در هوای شهرها می‌توانند ببینند، ادامه داد: البته توسعه گازرسانی هم در بهبود محیط زیست دخیل بوده است؛ صناعی که از سوخت‌های آلاینده استفاده می‌کردند امروز از گاز طبیعی استفاده می‌کنند؛ همین نیروگاه تبریز از نفت کوره استفاده می‌کرد که آلاینده‌گی زیادی به همراه داشت.

میزان ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار لیتر در روز، تبدیل حدود یک سوم نفت گاز تولیدی به استاندارد یورو ۵ به مقدار ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار لیتر در روز، تکمیل زنجیره تأمین و برندسازی و تکمیل ۸۰ درصدی روغن پایه گروه ۲ وارداتی مصرفی واحد اختلاط و تولید روغن‌های روان‌ساز برای تکمیل زنجیره تأمین از دستاوردهای طرح‌های یادشده به شمار می‌آیند.

زنگنه: نتایج ارتقای کیفیت سوخت در هوای کلانشهرها پیداست

وزیر نفت گفت: تولید روزانه بنزین و گازوئیل یورو که در سال ۹۱ صفر بوده، هم‌اکنون به ترتیب به حدود ۷۴ میلیون لیتر و ۵۰ میلیون لیتر رسیده و نتایج ارتقای کیفیت سوخت، به‌خوبی در بهبود هوای کلانشهرها نمایان است. بیژن زنگنه پس از افتتاح سه طرح پالایشی با حضور رئیس‌جمهوری در تبریز، در نشست با حضور مدیران پالایشگاه تبریز عنوان کرد: تولید روزانه بنزین کشور از ۵۲ میلیون لیتر در سال ۹۱ به ۱۰۷ میلیون لیتر در تیرماه امسال رسیده

سه طرح کلی پالایشی و پروژه وابسته به آن با ارزشی معادل ۵۴ هزار و ۱۵۰ میلیارد ریال، پنجشنبه، ۱۰ مردادماه با حضور رئیس جمهوری و همراهی بیژن زنگنه، وزیر نفت در محل پالایشگاه تبریز به‌طور رسمی به بهره‌برداری رسید.

تبدیل استاندارد کل بنزین تولیدی پالایشگاه تبریز به استاندارد یورو ۵، تولید گازوئیل یورو ۵ و تولید روغن پایه و روغن‌های روان‌ساز از مجموعه طرح‌هایی است که با حضور حسن روحانی، رئیس‌جمهوری به بهره‌برداری رسمی رسیدند.

واحد بنزین‌سازی جدید با ظرفیت روزانه ۲۰ هزار بشکه، تغییر کاربری واحد کاتالیستی به واحد ایزومریزاسیون نفتای سبک با ظرفیت ۱۰ هزاربشکه در روز، تصفیه نفت‌گاز جدید با ظرفیت روزانه ۳۰ هزار بشکه، همچنین اختلاط و تولید روغن‌های روان‌ساز با ظرفیت سالانه ۴۰ هزار تن و تولید روغن پایه به ظرفیت سالانه ۹۰ هزار تن، از پروژه‌های وابسته به سه طرح کلی هستند که امروز به‌صورت رسمی افتتاح شد.

تبدیل کل بنزین تولیدی به استاندارد یورو ۵ به

غلامرضا باقری دیزج، مدیر عامل شرکت پالایش نفت تبریز در آیین افتتاح طرح‌های پالایشگاه تبریز:

تمام بنزین تولیدی شرکت پالایش نفت تبریز به استاندارد یورو ۵ ارتقا یافت

ترتیب در اسفند ماه سال ۹۶ و شهریور ماه سال ۹۷ با هدف تولید انواع روغن موتورهای بنزینی و دیزلی و روغن صنعتی و ضد یخ و همچنین روغن پایه گروه ۲ (گرید N۱۸۰) به بهره‌برداری رسید. کاهش ۸۰ درصدی روغن پایه گروه ۲ وارداتی مصرفی واحد اختلاط و تولید روغن‌های روانساز به منظور تکمیل زنجیره تأمین و ایجاد ارزش افزوده برای محصول آیزوربسیکل تولیدی این پالایشگاه از دستاوردهای این طرح است.

۳۰ هزار بشکه در روز که اواسط پارسال بهره برداری شد، حدود یک سوم از نفت‌گاز تولیدی این پالایشگاه (۲.۵ میلیون لیتر در روز) به استاندارد یورو ۵ ارتقا یافته است. پس از اجرای پروژه‌های مکمل نظیر، PSA، TGT و Cooling Tower تمام نفت‌گاز تولیدی این پالایشگاه به استاندارد یورو ۵ خواهند رسید. این طرح در ۲ بخش پروژه اختلاط و تولید روغن‌های روانساز و پروژه تولید روغن پایه به

با اجرای پروژه بنزین سازی جدید به ظرفیت ۲۰ هزار بشکه در روز و پروژه تغییر کاربری واحد تبدیل کاتالیستی به واحد ایزومریزاسیون نفتای سبک به ظرفیت ۱۰ هزار بشکه در روز که اواخر سال گذشته به بهره‌برداری رسیده است، تمام بنزین تولیدی شرکت پالایش نفت تبریز (۳.۵ میلیون لیتر در روز) به استاندارد یورو ۵ ارتقا یافت. با اجرای پروژه تصفیه نفت‌گاز جدید با ظرفیت

خوراک پالایشگاه‌ها هم با وجود تحریم تحولات مهمی رخ داده که با توجه به اینکه بعضی‌ها با شنیدن برخی مسائل تحریک می‌شوند و به اقدام‌هایی مثل تحریم وزیر امور خارجه کشور اقدام می‌کنند، بعداً به‌طور مشروح توضیح خواهیم داد.

وی عنوان کرد: بعضی از کشورها رفتار بچگانه دارند و بلافاصله تحریم می‌کنند، از تحریم نمی‌ترسیم، ضمن اینکه تحریم هم بشوم نه پولی دارم و نه جایی دارم که بروم و از آن بترسم.

نفت‌گاز یورو ۴ و ۵ تولید می‌شود که در بهبود محیط زیست سهمی بسزا خواهد داشت.

وزیر نفت درباره میزان خصوصی‌سازی در پالایشگاه‌ها به سهم ۸۰ درصدی بخش خصوصی در این حوزه اشاره کرد و افزود: در این زمینه باید توجه کنیم که قیمت فرآورده نیز باید ایجاد انگیزه کند؛ این در حالی است که اکنون عرضه فرآورده با کیفیت‌های مختلف با یک قیمت انجام می‌شود.

زنگنه این را هم گفت که در تولید و تأمین

وی یادآور شد: این حرکت بزرگی بود که دولت انجام داد و این حرکت می‌تواند با محدودیت استفاده از خوروه‌های فرسوده و معیوب در کلانشهرها تکمیل شود.

زنگنه با بیان اینکه این دومین طرح زیست‌محیطی است که پس از بندرعباس با حضور رئیس‌جمهوری افتتاح می‌شود، عنوان کرد: ان‌شاءالله تا پایان سال افتتاحی نیز در اصفهان خواهیم داشت که طرحی یک میلیارد دلاری است و با افتتاح آن، ۱۷ میلیون لیتر

افتتاح رسمی طرح‌های کیفی سازی محصولات شرکت پالایش نفت تبریز توسط ریاست محترم جمهور

نهم مرداد ماه ۱۳۹۸

دبیر کل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت:

باتوسعه پتروپالایشگاه‌ها از خام‌فروشی فاصله می‌گیریم

ایران با اشاره به افزایش کیفیت تولیدات پالایشگاهی ایران با ارتقای سوخت تولیدی به استانداردهای یورو ۴ و یورو ۵ گفت: هم‌اکنون کیفیت تولید بنزین یورو ۴ و ۵ در ایران بالاتر از شاخص‌های استاندارد جهانی است و با این کیفیت بنزین تولیدی، کارشناسان معتقدند که دیگر حتی نیاز به تولید و عرضه بنزین سوپر نیست. وی ادامه داد: با ارتقای کیفیت بنزین تولیدی، در نیمه دوم سال ۹۷ و در سال ۹۸ آثاری از آلودگی هوا در کلانشهرها ندیدیم.

عاشوری با اشاره به تصویب طرح افزایش ظرفیت پالایشگاه‌های گازی و نفتی کشور با سرمایه‌های مردمی در مجلس شورای اسلامی گفت: در این طرح پیش‌بینی شده که بتوان سرمایه‌های مردمی را برای توسعه صنعت پالایش نفت و گاز کشور به‌کار گرفت و در صورت اجرای این طرح، ظرفیت مالی خوبی برای اقتصاد کشور فراهم می‌شود تا سرمایه‌های خرد مردمی و نقدینگی جامعه به جای حرکت در بازارهای مختلف ارز و طلا و مسکن و... به تولید ظرفیت‌های پالایشی کشور کمک کند. وی افزود: دولت مکلف است آیین‌نامه اجرایی این

عاشوری: پیشنهاد ما به دولت این است که برای شرایطی که قیمت‌ها ناشی از افزایش قیمت نفت خام رشد قابل توجه پیدا می‌کند، تمهیدی اندیشیده شود و در این خصوص قرار است جلسه‌ای در وزارت نفت داشته باشیم

دبیر کل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت ایران گفت که با اجرای طرح افزایش ظرفیت پالایشگاه‌های گازی و نفتی با سرمایه‌های مردمی، می‌توان به توسعه مینی‌پالایشگاه‌ها و پتروپالایشگاه‌ها اقدام کرد تا هرچه بیشتر از خام‌فروشی فاصله بگیریم.

ناصر عاشوری، در نشست خبری خود که به مناسبت روز خبرنگار برگزار شد، اظهار داشت: با سربلندی و افتخار می‌توانیم بگوییم که پالایشگاه‌های کشور هم از نظر کیفی و هم از نظر کمی رشد قابل قبولی داشته‌اند.

عاشوری با بیان اینکه "از نیمه دوم سال ۹۷ تاکنون حتی یک لیتر بنزین هم وارد کشور نشده است"، گفت: هم‌اکنون در ابر پالایشگاه ستاره خلیج فارس روزانه ۴۵ میلیون لیتر بنزین تولید می‌شود و در مجموع روزانه بیش از ۱۰۰ میلیون لیتر بنزین در کشور تولید و حدود ۸۵ تا ۹۰ میلیون لیتر بنزین در روز مصرف می‌شود.

وی افزود: علاوه بر خودکفایی در تأمین نیاز داخلی بنزین، هم‌اکنون مقدمات صادرات مازاد تولید بنزین در کشور فراهم است.

دبیر کل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت

خام رشد قابل توجه پیدا می‌کند، تمهیدی اندیشیده شود و در این خصوص قرار است جلسه‌ای در وزارت نفت داشته باشیم.

عاشوری تصریح کرد: البته توصیه ما به تولیدکنندگان روغن این است که اگر ۱۰ ماه سود بیشتری می‌برند و ۲ ماه ناشی از افزایش نرخ‌هایی که تابع فرمول‌های مشخص است، سود آنها کمتر می‌شود، فضا سازی نکنند؛ طبق بررسی‌های مشخص در سال ۹۷ نرخ سود پالایشگاه‌ها بین ۴ تا ۹ درصد بوده اما در مقابل نرخ سود واحدهای تولید روغن از ۱۵ تا ۳۱ درصد بوده است.

دبیر کل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت ایران با بیان اینکه "پیشنهاداتی جهت اصلاح قانون مالیات به مجلس شورای اسلامی و دولت ارائه کرده‌ایم"، گفت: اگر اصلاحات لازم در قانون مالیات انجام شود، بسیاری از نقاط مبهم و غیرشفاف در نظام مالیاتی مربوط به فرآورده‌های نفتی رفع شده و بسیاری از دادگاه‌ها و اعلام جرائم و ... متوقف می‌شود که در این زمینه نیاز است مجلس و دولت توجه لازم را به اصلاح قانون مالیات داشته باشند.

فعالیت بخش خصوصی

چه در حوزه روغن کارها و

غیرسازها و چه در بخش

پالایشگاه‌ها آخر سال به

صورت کامل مشخص

می‌شود و با توجه به اینکه

شرکت‌ها بررسی هستند

سود این شرکت‌ها کاملاً

مشخص است و باید

گفت که در سال ۱۳۹۷

شرکت‌های پالایشی با این

حجم از سرمایه‌گذاری که

بالای ۳۰۰ هزار میلیارد

تومان است در سال گذشته

تنها ۴ تا ۹ درصد سود

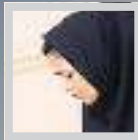
داشته‌اند

طرح را تا دو ماه آینده نهایی کند و می‌توان با وجود چنین طرحی، به توسعه مینی پالایشگاه‌ها و پتروپالایشگاه‌ها اقدام کرد تا هرچه بیشتر از خام‌فروشی فاصله بگیریم.

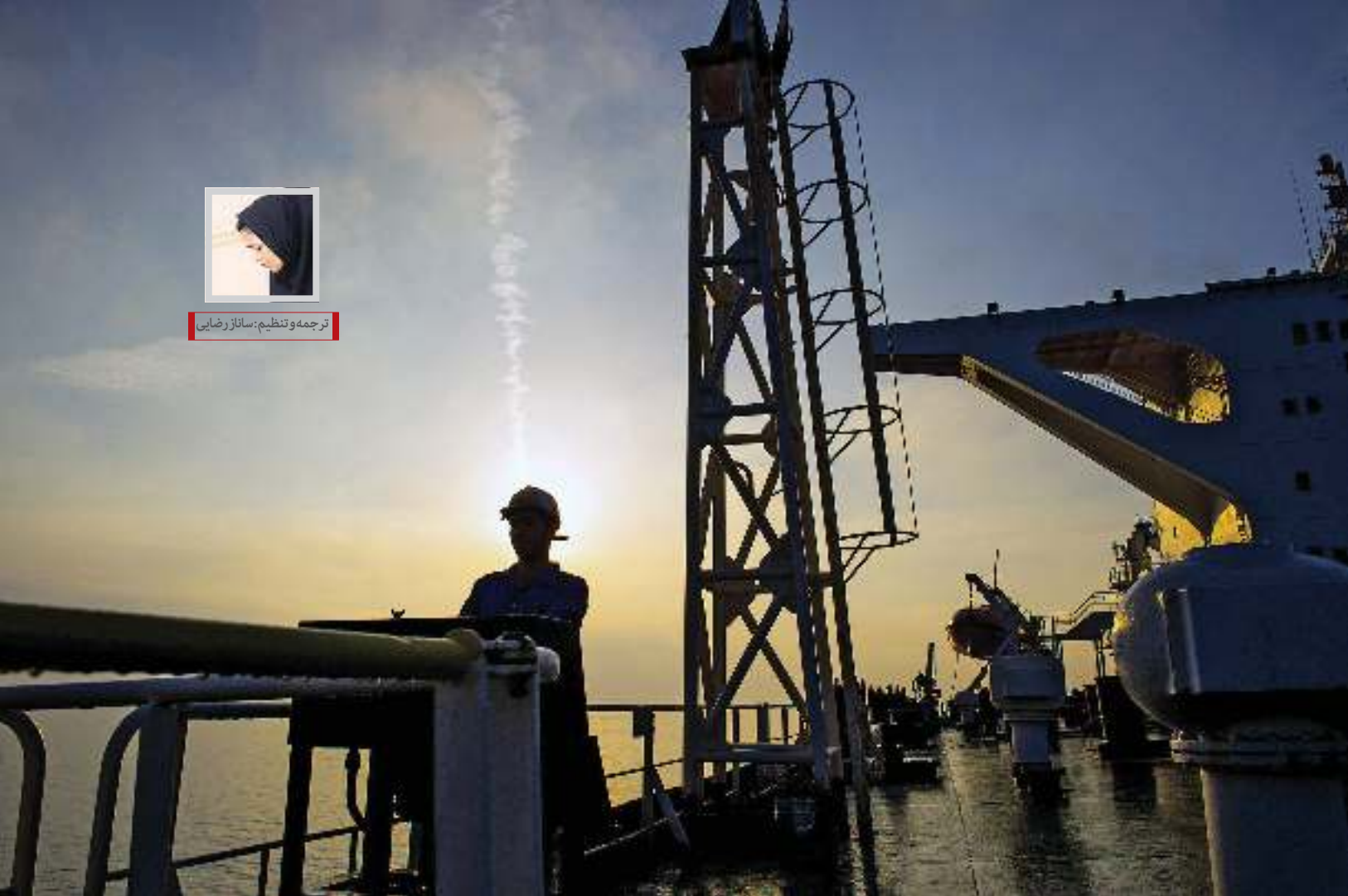
دبیر کل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت ایران با اشاره به رشد ۹ تا ۲۵ درصدی قیمت فرآورده‌های ویژه نفتی در ماه اخیر گفت: نامه‌ای به مجلس و دولت ارسال کردیم که تولیدکنندگان ظرفیت پذیرش این میزان افزایش قیمت را ندارند، و پیشنهاد دادیم که دولت سوبسیدی به پالایشگاه‌ها بدهد تا ما بتوانیم به جای افزایش ۲۴ درصدی، نرخ‌ها را با افزایش ۱۰ درصدی تعدیل کنیم که البته این نامه نگاری حاصلی نداشت و با توجه به اینکه قیمت گذاری فرآورده‌های ویژه بر اساس یک فرمول مشخص است که قیمت نفت خام در آن اثر دارد، با کاهش قیمت نفت خام طی روزهای گذشته، شاهد کاهش ۶ تا ۲۶ درصدی نرخ انواع فرآورده‌های نفتی ویژه بودیم.

وی ادامه داد: پیشنهاد ما به دولت این است که برای شرايطی که قیمت‌ها ناشی از افزایش قیمت نفت

ترجمه و تنظیم: ساناز رضایی

دهن کجی چین و مدیترانه‌ای‌ها به تحریم نفت

متحدهای اروپایی در سال ۲۰۱۵ به توافق هسته‌ای با ایران دست یافتند. بنابراین تصمیم ترامپ مبنی بر خروج از این توافق و اعمال تحریم‌ها علیه ایران مورد مخالفت چین و کشورهای دیگر است.

ریچارد نفیو از دانشگاه کلمبیا و مقام پیشین کاخ سفید و وزارت خارجه آمریکا که در دوران باراک اوباما در تنظیم تحریم‌ها علیه ایران نقش داشت، می‌گوید: اگر شما نتوانید تهدیدها را عملی کنید، در این صورت تهدیدها هیچ نتیجه‌ای به همراه نخواهند داشت. دولت باراک اوباما زمانی که تلاش می‌کرد که دولت ایران را به پای میز مذاکرات بیاورد، هدف به صفر رساندن صادرات نفت ایران را نداشت.

وی ادامه می‌دهد که ادامه این روند صادرات نشان می‌دهد که تصمیم دولت ترامپ سست و ضعیف است. این روند نشان می‌دهد که محدودیت‌هایی در قدرت آمریکا وجود دارد. چین و کشورهای دیگر آماده هستند که اعلام کنند که ما از آمریکا پیروی نمی‌کنیم.

این اطلاعات روزنامه نیویورک تایمز از تصاویر ماهواره‌ای، عبور و مرور دریایی و تحلیل‌های

دست کم شش کشتی بار خود را در بنادر چین خالی کرده‌اند.

دیگر تانکرهایی که از طریق کانال سوئز به مدیترانه رفته‌اند، بر اساس اعلام تحلیلگران، این نفت احتمالاً به سمت ترکیه یا سوریه می‌رود.

روزنامه نیویورک تایمز، حرکت بیش از ۷۰ تانکر ایرانی را از دوم ماه مه مورد بررسی قرار داده، یعنی درست زمانی که تحریم‌های آمریکا به طور کامل به اجرا درآمده است.

۱۲ تانکر حامل محموله‌های نفتی بعد از دوم ماه مه به چین و کشورهای حوزه مدیترانه که احتمالاً سوریه و ترکیه بوده‌اند، نفت منتقل کرده‌اند. یک تحلیلگر امور مسائل نفتی اعلام کرد که تعداد کمی از حمل و انتقالات که توسط روزنامه نیویورک تایمز اعلام شده است، به افکار عمومی بیان شده است.

ادامه این روند نقل و انتقالات نفتی از سوی ایران، به کشورهای مختلف، دولت ترامپ را با مشکل مواجه می‌کند زیرا این دولت در نظر داشت که با اعمال تحریم‌هایی صادرات نفت ایران را به صفر برساند. این در حالی است که دولت باراک اوباما رییس جمهور پیشین آمریکا با چین، روسیه و

در حالیکه دولت دونالد ترامپ رییس جمهور آمریکا مدعی است که با اعمال شدیدترین تحریم‌ها، توانسته است خرید نفت ایران را در عرصه بین‌المللی به صفر برساند، اما یافته‌های روزنامه نیویورک تایمز نشان می‌دهد که نه تنها این روند به صفر نرسیده است بلکه چین به عنوان بزرگترین خریدار نفت ایران و برخی از کشورهای حوزه دریای مدیترانه، هم چنان واردات نفت خود را از ایران ادامه می‌دهند.

بر اساس تحقیقات انجام شده توسط نیویورک تایمز، چین و دیگر کشورها از طریق تانکرهای ایرانی نفت دریافت کرده‌اند، این اقدام به معنای دور زدن تحریم‌های آمریکا علیه نفت به عنوان اصلی‌ترین درآمد تهران است.

از دوم ماه مه دست کم ۱۲ تانکر ایرانی محموله‌های نفتی را بار زده و به سراسر آسیا و حوزه مدیترانه منتقل کرده است. البته کشورهای حوزه مدیترانه نفتی آمریکا، هنوز نفت ایران را دریافت می‌کنند ریسک تحریم‌های اقتصادی توسط آمریکا را به جان می‌خرند. بر اساس آمار به دست آمده، در این بازه زمانی،

بر گرفته از کارشناسان کشتیرانی و انرژی به دست آمده است.

نوآم ریدان تحلیلگر پایگاه خبری ClipperData که مسیرهای کشتی‌های حامل محموله‌های نفتی را بررسی می‌کند، می‌گوید: تحریم‌های آمریکا نتوانسته است انتقال نفت ایران به دریای مدیترانه و آسیا را متوقف کند.

دو تصویر ماهواره‌ای نشان می‌دهد که تانکرهای ایرانی در بنادر چین به مدت چندین ساعت و یا چندین روز پهلو گرفته‌اند که این مساله نشان می‌دهد که تانکرهای ایرانی به طور منظم در چین لنگر می‌اندازند.

بر اساس قوانین بین‌المللی خرید و یا حمل و نقل نفت و فرآورده‌های نفت ایران غیرقانونی نیست. تحریم‌های نفتی دولت ترامپ که از نوامبر گذشته پس از خروج از برجام اجرا شده است، تحریم‌های یکجانبه هستند. دولت ترامپ به هشت کشور معافیت‌های نفتی برای خرید نفت ایران اعطا کرد اما این معافیت‌ها در دوم ماه مه به پایان رسید.

شرکت‌های خارجی که تحریم‌ها را نادیده می‌گیرند و با بانک‌ها و شرکت‌های آمریکایی نیز تجارت می‌کنند، با احتمال جریمه و مجازات از سوی آمریکا مواجه هستند. مقامات آمریکایی اعلام کرده‌اند که تحریم‌های نفتی با هدف قطع درآمد نفتی برای دولت ایران و مجبور کردن ایران برای

تغییر رفتارش در برنامه موشکی و هسته‌ای اعمال شده است.

با این حال ایران به به صادرات نفت خود ادامه می‌دهد، البته تحریم‌های آمریکا تأثیر قابل توجهی بر این روند گذاشته است. در ماه آوریل ۲۰۱۸ پیش از اینکه دونالد ترامپ از توافق هسته‌ای خارج شود، ایران ۲/۵ میلیون بشکه نفت روزانه صادر می‌کرد اما یک سال بعد این رقم به یک میلیون بشکه رسید.

رید انسون یک اقتصاددان امور انرژی از موسسه Kpler اعلام کرد: در ماه ژوئن بعد از پایان معافیت‌های نفتی کشتی‌ها توانستند روزانه حدود ۵۰۰ هزار بشکه نفت بارگیری کنند.

از دوم ماه مه که تحریم‌های نفتی آمریکا به طور کامل به اجرا در آمده است، تنش‌ها میان ایران و آمریکا در خلیج فارس افزایش یافته است. این در حالی است که اروپایی‌ها تلاش می‌کنند که این تنش‌ها را کاهش دهند.

وزارت خارجه آمریکا اعلام کرده است که هرگونه خرید جدید نفت ایران بعد از دوم ماه مه مورد هدف تحریم‌ها قرار می‌گیرد. این وزارتخانه اعلام کرد: سیاست ما کاهش خرید نفت ایران به صفر است.

ژاپن و کره جنوبی به خاطر ترس از تحریم‌های احتمالی از سوی واشنگتن درباره قطع خرید نفت

ایران از آمریکا پیروی کردند. مقامات ترکیه در اواخر ماه مه اعلام کردند که خرید نفت ایران را به حالت تعلیق درآورده‌اند اما موافق تحریم‌های آمریکا نیستند.

در ماه ژوئیه مقامات نیروی دریایی انگلیس اعلام کردند که یک تانکر ایرانی را در جبل الطارق که به ادعای آنها حامل محموله‌های نفتی از سوی ایران به سوریه بود، توقیف کرده‌اند. این اقدام را نه به خاطر تحریم‌های نفتی آمریکا بلکه به بهانه نقض تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه سوریه انجام داده‌اند.

در این میان دولت ترامپ تلاش می‌کند که چین درباره پایان بخشیدن به واردات نفت ایران به کشورش تحت فشار قرار دهد. چین بزرگترین خریدار نفت ایران است. در ۲۲ ماه ژوئیه، مایک پامپئو وزیر خارجه آمریکا، از تحریم یک شرکت چینی به خاطر نقض تحریم‌های نفتی این کشور علیه ایران خبر داد.

پامپئو در گفت‌وگو با شبکه بلومبرگ در ۲۵ ماه ژوئیه اعلام کرد: ما اطلاعات خوبی در دست داریم که کشتی‌ها در کجا تردد می‌کنند. هر زمان که ما با نقض تحریم‌ها مواجه شویم، وارد عمل می‌شویم. ما همه توان خود را به کار می‌گیریم که این تحریم‌ها به طور کامل اجرا شود.

اما حتی این اظهارات پامپئو، برخی از اعضای جنگ طلب جمهوری خواه در کنگره را راضی

نمی‌کند.

در همین راستا، سناتور مارکو روبریو جمهوری خواه اعلام کرد: باید اقدامات بیشتری علیه بازیگران چینی و دیگر کشورهای که تحریم‌های آمریکا علیه ایران را نقض می‌کنند، اعمال شود. حکومت ایران میلیون‌ها بشکه نفت را به چین منتقل کرده است.

نفیو اعلام می‌کند: برای تشدید تحریم‌ها علیه چین، دولت ترامپ باید بانک خلق چین و دیگر بانک‌های چینی را که با بانک مرکزی ایران نقل و انتقالات پولی انجام می‌دهند، مورد هدف قرار دهند. هم چنین آمریکا می‌تواند غول انرژی به نام سینوپک را همانند Zhuhai Zhenrong که از ایران نفت وارد می‌کند، تحریم کند. اما تحریم بانک‌ها و یا سینوپک می‌تواند عواقب بلندمدت بر تجارت جهانی بگذارد و اختلافات میان واشنگتن و پکن را تعمیق و تشدید کند.

در حال حاضر دو کشور در جنگ تجاری تنش‌زایی به سر می‌برد و ترامپ علاقه‌مند است که بتواند به یک توافقی با شی جینپینگ رئیس‌جمهور چین برسد.

گنگ شوآنگ یک سخنگوی وزارت خارجه چین در نوزدهم ماه ژوئیه اعلام کرد، فشار حداکثری دولت ترامپ علیه تهران باعث ایجاد تنش‌هایی در منطقه شده است و واشنگتن باید اشتباهات خود را تصحیح کند.

وی تصریح کرد: اجازه دهید این نکته را بگویم که استراتژی فشار حداکثری آمریکا بر ایران ریشه اتفاقات اخیر و به وجود آمدن شرایط کنونی پیرامون موضوع هسته‌ای ایران است. طبق یک ضرب‌المثل چینی "هیچ‌کس نمی‌تواند یک گره کور را باز کند جز آن کسی که گره را زده است." ما امیدواریم که واشنگتن دست از رفتار غلطش بردارد، به حقوق و منافع مشروع دیگر طرف‌ها احترام بگذارد، دست از تخریب برجام بردارد و برای یک راه‌حل دیپلماتیک و سیاسی تلاش کند.

بر اساس اعلام موسسه کلپر، پیش از پایان معافیت‌های نفتی در دوم ماه مه، چین روزانه ۵۰۰ هزار بشکه نفت از ایران وارد می‌کرد، اما در ماه گذشته میلادی، واردات چین به حدود ۳۶۰ هزار بشکه نفت در هر روز کاهش یافته است.

علاوه بر تانکرهای ذکر شده، پیش از دوم ماه مه پنج کشتی دیگر نیز حامل محموله‌های نفتی بار خود را در هند و چین خالی کرده‌اند.

برخی از این تانکرهای ایرانی در گزارش‌های خبرگزاری رویترز، بلومبرگ و سایت TankerTrackers.com، که با استفاده از ماهواره بر مسیر کشتی‌ها نظارت می‌کند، شناسایی شده بودند.

انسون اعلام می‌کند: از ماه ژوئن تاکنون دست کم سه کشتی حامل سنگ آهن به چین رفته‌اند. این حمل‌ونقل نیز ناقض تحریم‌های آمریکا است.

وی ادامه می‌دهد: هم‌چنین برخی از تانکرهای ایرانی حامل محموله‌های نفتی در خلیج فارس منتظر هستند که خریدار پیدا کنند و حتی ایران بخشی از نفت خود را با تخفیف به خریداران می‌فروشد.

نفیو اضافه می‌کند: برخی از کشورها منتظر هستند ببینند که واردات نفت ایران از سوی چین، دولت ترامپ را تحت فشار قرار دهد که معافیت‌هایی به این کشورها اعطا کند. هم‌چنین

آنها نیز با مشاهده ادامه واردات نفت ایران از سوی چین، به این روند پیوستند و نفت ایران را بخرند. البته می‌خواهند این روند را به صورت محرمانه پیش ببرند.

در ماه ژوئن بعد از دیدار شینزو آبه نخست‌وزیر ژاپن با حسن روحانی رئیس‌جمهور ایران در تهران، روحانی اعلام کرد که نخست‌وزیر ژاپن اعلام کرده که ژاپن علاقه‌مند است به خرید نفت ایران ادامه دهد.

هم چنین شبکه بلومبرگ در گزارشی نوشت: چندین تانکر میلیون بشکه نفت ایران را در مخازنی در بنادر چین خالی کرده‌اند، که این منبع ذخیره در کنار درهای بزرگترین خریدار نفت ایران ایجاد کرده‌اند.

منابع آگاه در بنادر متعدد چینی به بلومبرگ اظهار کردند دو ماه و نیم پس از اقدام کاخ سفید برای جلوگیری از خرید نفت ایران، واردات نفت این کشور به چین ادامه داشته و این نفت در مخازن امانتی نگهداری می‌شود. این نفت از گمرک ترخیص نشده و در آمار واردات چین قرار ندارد بنابراین تحریمی نقض نشده است و اگر چه فعلاً مورد استفاده قرار نمی‌گیرد اما وجودش بازار را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

با توجه به اقدام اوپک و متحدانش در محدود کردن عرضه، اگر پالایشگاه‌های چینی تصمیم بگیرند از این نفت استفاده کنند، این مخازن نفت می‌توانند قیمت‌های جهانی را پایین ببرند. همچنین به ایران اجازه می‌دهد به تولید نفت خود ادامه دهد و نفتش را نزدیک خریداران احتمالی‌اش منتقل کند. ریچل یو، تحلیلگر شرکت مشاوره FGE در سنگاپور در این باره می‌گوید: نگه داشتن نفت نزدیک خریداران بزرگ، مسلماً به نفع یک فروشنده است به خصوص اگر تحریم‌ها در مقطعی تسهیل شوند.

آمار مربوط به عبور و مرور کشتیرانی نشان می‌دهد نفت ایرانی بیشتر به مقصد مخازن چین حمل می‌شود و حداقل ۱۰ کشتی بسیار بزرگ و دو نفتکش کوچک متعلق به شرکت ملی نفت ایران در حال حاضر در مسیر چین بوده یا در سواحل این کشور قرار گرفته‌اند. این کشتی‌ها مجموعاً ظرفیت حمل بیش از ۲۰ میلیون بشکه را دارند. منابع آگاه اعلام کردند: عمده نفتی که در مخازن امانتی قرار دارد، متعلق به ایران است و بنابراین تحریمی نقض نشده است. همچنین بخشی از این نفت متعلق به شرکت‌های چینی است که در قبال سرمایه‌گذاری‌هایی که انجام داده‌اند، ممکن است آن را دریافت کنند. به عنوان مثال یک شرکت نفتی چینی که در پروژه تولید نفت در ایران سرمایه‌گذاری کرده است، تحت توافقی که داشته در قبال سرمایه‌گذاری خود نفت دریافت می‌کند. اما به دلیل ابهامات پیرامون تحریم‌ها، شرکت‌های چینی برای اجتناب از نقص تحریم‌ها، این نفت را در مخازن امانتی نگه می‌دارند.

مریل لینچ از بانک آمریکا اعلام می‌کند: انباشته شدن نفت خام ایران در مخازنی در بنادر چین می‌تواند بر قیمت جهانی نفت اثرگذار باشد. هم چنین با توجه به جنگ تجاری میان آمریکا و چین، افزایش تعرفه‌های آمریکا بر محصولات چینی این مساله می‌تواند باعث گسترش همکاری‌ها میان ایران و چین شود.

بر اساس قوانین

بین‌المللی خرید و یا

حمل و نقل نفت و

فرآورده‌های نفت

ایران غیرقانونی

نیست. تحریم‌های

نفتی دولت ترامپ

که از نوامبر گذشته

پس از خروج از

برجام اجرا شده

است، تحریم‌های

یکجانبه هستند.

دولت ترامپ

به هشت کشور

معافیت‌های نفتی

برای خرید نفت

ایران اعطا کرد اما

این معافیت‌ها در

دوم ماه مه به پایان

رسید

اوایل پرایس: جدیدترین راه ایران برای دور زدن تحریم‌های نفتی آمریکا

اظهار نظر در این باره خودداری می‌کند. هنوز مشخص نیست که چند درصد از محموله‌های نفتی کشتی‌های ایرانی به خریداران فروخته می‌شود و یا در مخازن نگه داری می‌شوند. اما بر اساس اطلاعات به دست آمده، نزدیک به ۲۰ میلیون بشکه نفت ایران در بندر دالیان چین در شمال شرقی این کشور قرار دارد. حتی شرکت نفتی سینوپک چین، نیز در این باره اظهار نظر نمی‌کند.

از سوی دیگر، به تازگی جان بولتون مشاور امنیت ملی آمریکا در پاسخ به پرسشی درباره روابط تجاری ایران و چین، گفت: چین همواره یکی از بزرگترین خریداران نفت ایران بوده و هنوز بر این باوریم که چین به رغم اعطای معافیت از تحریم‌ها، هنوز به قاچاق نفت ایران مشغول است. هم‌چنین اوایل پرایس نوشت: پالایشگاه‌های چینی به دلیل اختلافات تجاری پکن و واشنگتن و ابهامات مربوط به وضع تعرفه واردات، طی یک سال اخیر نفت خام چندانی از آمریکا خریداری نکرده‌اند. به این ترتیب اگرچه نفت خام هدف تعرفه‌های تلافی جویانه قرار نگرفته است اما معامله‌گران و پالایشگاه‌های چینی ترجیح داده‌اند نفت آمریکا را خریداری نکنند و دیگر تمایلی برای امضای توافقی‌های بلندمدت با تولیدکنندگان آمریکایی برای خرید نفت ندارند.

است. این خبرگزاری در گزارشی اعلام کرد که پکن در ماه ژوئیه، برای دومین ماه بعد از دوم ماه مه، به خرید نفت ایران ادامه داده است.

بر اساس اطلاعات به دست آمده از سه شرکت اطلاعاتی بر پایه عبور و مرور تانکرها در آبهای بین‌المللی، در ماه گذشته میلادی بین ۴/۴ میلیون بشکه تا ۱۱ میلیون بشکه نفت خام به چین و یا ۱۴۲ هزار تا ۳۶۰ هزار بشکه نفت روزانه به این کشور منتقل شده است.

هم‌چنین شبکه خبری "سی‌ان‌بی‌سی" اعلام کرد که اگر چین به خرید نفت ایران ادامه دهد، نفت وست تگزاس اینترمدیت (نوعی نفت خام سبک) و نفت برنت سقوط می‌کند. بانک آمریکا نیز هشدار داده است که اگر چین میزان خرید نفت ایران را افزایش دهد، قیمت نفت کاهش یابد. بر اساس گزارش نوشته شده، بعد از تحریم‌ها نفتی دولت ترامپ علیه ایران، حدود ۵۰ تا ۷۰ درصد از نفت این کشور به چین و حدود ۳۰ درصد به سوریه می‌رود. واردات نفت ایران در حالی انجام می‌گیرد که روابط چین و آمریکا در بحران قرار گرفته است. در چنین شرایطی ادامه روند واردات نفت ایران تلاش‌های دولت دونالد ترامپ رییس‌جمهور آمریکا برای قطع صادرات نفت ایران را زیر سؤال می‌برد. هنوز گمرک چین درباره میزان واردات نفت ایران اطلاعات ماه ژوئیه را منتشر نکرده و از

سایت تحلیلی خبری "اوایل پرایس"، در گزارشی نوشت: پس از توافق هسته‌ای ایران در سال ۲۰۱۶ با کشورهای ۵+۱، چین تصمیم گرفت که یک پارک صنعتی در شهر الدوقم عمان تأسیس کند. یکی از تاسیسات مدنظر در این پارک صنعتی، پالایشگاه نفتی است که بر اساس اعلام رییس اجرایی این پروژه، روند ساخت آن با سرعت ادامه دارد. اگر این پالایشگاه کامل شود، این اجازه را به چین می‌دهد که بدون تهدیدات امنیتی و بدون نگرانی از از تنش‌ها در تنگه هرمز به راحتی محصولات نفتی خود را دریافت کند. به نظر می‌رسد این پالایشگاه جدیدترین راه ایران برای دور زدن تحریم‌های نفتی آمریکا اعلام کرده‌اند. از سوی دیگر چین در واقع هرگز خرید نفت ایران را پس از پایان معافیت نفتی واشنگتن برای خریداران بزرگ ایران در اوایل ماه مه، متوقف نکرد. چین که پیش از وضع تحریم‌های آمریکا علیه صادرات ایران، بزرگ‌ترین خریدار نفت ایران بود با وجود کمپین آمریکا برای به صفر رساندن صادرات ایران، همچنان به خرید نفت ایران ادامه می‌دهد و اعلام کرده است که از تحریم‌های آمریکا علیه صادرات ایران تبعیت نمی‌کند.

در همین راستا، به تازگی گزارش‌هایی از سوی رسانه‌های معتبری از جمله رویترز درباره ادامه واردات نفت ایران از سوی چین منتشر شده

جنگ نفتکش‌ها

نگاهی به کشمکش اخیر و ادامه دار ایران و بریتانیا

همه چیز از توقیف یک نفتکش در تنگه جبل الطارق آغاز شد. نفتکش، ایرانی نبود اما حامل دو میلیون بشکه نفت ایران بود و همین مساله، نکته مهم ماجرا بود؛ اتفاقی که پیش از نیمه تیرماه امسال رخ داد و سرآغاز کشمکش تازه ایران و بریتانیا شد. در همان دقایق ابتدایی انتشار خبر مربوط به توقیف این نفتکش، دولت جبل الطارق اطلاعات اندکی درباره آن اعلام کرد اما موضع گیری‌های اصلی بر دوش سیاستمداران بریتانیا بود؛ کشوری که حاکمیت بالادستی جبل الطارق را عهده‌دار است و توقیف نفتکش نیز به وسیله تفنگداران دریایی آن انجام شده بود.

به فاصله حدود یک روز بعد از انتشار اخبار اولیه، جزئیاتی از این کشتی که نام آن «گریس ۱» اعلام شده بود، منتشر شد. بر این اساس، جزئیات مربوط به گریس ۱ در منطقه جبل الطارق نشان می‌داد که این نفتکش متعلق به یک شرکت روسی است که نفت ایران را حمل می‌کرده است. خبرگزاری رویترز گزارشی منتشر کرد که بر اساس آن اعلام شد نفتکش گریس ۱ قصد داشته ۲ میلیون بشکه از نفت ایران را به پایگاه‌های سوریه برساند.

حسین هرمزی
روزنامه‌نگار

گریس ۱ متعلق به یک شرکت روسی به نام russian titan shipping line بوده و محل ثبت آن در امارات متحده عربی است. این نفتکش که نفت ایران را حمل می‌کرده، از آب‌های سرزمینی کشور جیبرالتار (یا همان جبل الطارق که تحت نظر دولت انگلستان است) عبور کرده و نیروهای انگلیس با بازرسی این کشتی و ملاحظه بارنامه و مدارک آن، کشتی را توقیف کرده‌اند. برخی کارشناسان و متخصصان در همان زمان هم اعلام کردند که این اقدام انگلستان، اقدامی سیاسی است و ارتباطی به قوانین و الزامات بین‌المللی دریانوردی ندارد. یکی از رسانه‌ها نوشت بازرسی از نفتکش‌ها و کشتی‌های تجاری در محدوده آب‌های سرزمینی یک کشور موضوعی عادی است و صاحب آن آب‌ها زمانی می‌تواند کشتی را توقیف کند که کشتی دارای مشکلات زیست محیطی، گواهی‌نامه و ... باشد که توقیف اخیر شامل این موارد نمی‌شود و مشخص است که دلیل توقیف آن یک موضوع سیاسی است. این نفتکش، نفت ایران را به سوی سوریه می‌برده و نیروی دریایی انگلستان با این استدلال که سوریه مشمول تحریم‌های اتحادیه اروپا است، دست به توقیف این نفتکش در جبل الطارق زده است. فابیان پیکاردو یکی از مقامات دولت محلی جبل الطارق در بیانیه‌ای گفته بود شواهد کافی در دست بود که نشان می‌داد مقصد نفتکش گریس ۱- پالایشگاه بانیا در سوریه بوده است.

برخی رسانه‌ها درباره مسیر حرکت این نفتکش نیز نوشتند: چرا نفتکش گریس ۱ بجای سوئز که نزدیک‌تر به مقصد بود، از جبل الطارق استفاده کرده است؟ به گفته کارشناسان شاید یکی از دلایل آن نوع محوله باشد که اگر نفت کوره باشد مسیر جبل الطارق انتخاب می‌شود اما این بدان معنا نیست که نمی‌توان از کانال سوئز برای عبور محموله فول کارگو نفت کوره استفاده کرد. یکی از راهکارهای مورد نظر در این مواقع این است که نفتکش پیش از ورود به سوئز بخش از محموله خود را تحویل مصر می‌دهد تا عمق آب‌خور نفتکش کاهش یابد و پس از خروج از کانال، دوباره بار تحویل داده شده را تحویل می‌گیرد. یکی از نکات مهم درباره توقیف نفتکش این است که جبل الطارق که به اسپانیایی به آن جیبرالتار می‌گویند یک کشور خودمختار است که مورد منازعه انگلستان و اسپانیا است. جبل الطارق بین اسپانیا و مراکش قرار دارد و یک آبراه حیاتی است. دریانوردان می‌دانند که مدیریت آن سه‌راه خروجی دارد. قسمت شمالی این دریا در جنوب اروپا و کشورهای اسپانیا و ایتالیا قرار دارد و قسمت جنوبی آن در شمال آفریقا. یک راه خروج از دریای مدیترانه، از تنگه بسفر و داردانل در کشور ترکیه می‌گذرد؛ یک راه آن از به مصر و کانال سوئز و یک راه آن از جبل الطارق که به اقیانوس آتلانتیک شمالی می‌رسد. انگلیس با در

اختیار گرفتن جبل الطارق در واقع حاکمیت این آبراه را از آن خود کرده است و این دماغه استراتژیک را در اختیار دارد. به همین دلیل است که نفتکش روسی را بازرسی کرده و با کشف نفت ایران به مقصد سوریه، آن را توقیف کرده است. موضع رسمی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران برای آزادی این نفتکش، نشان می‌داد که چارتر کننده این کشتی، ایران بوده است. سخنگوی وزارت امور خارجه ایران اعلام کرده بود: «در پی توقیف غیرقانونی نفتکش ایرانی در تنگه جبل الطارق توسط نیروی دریایی انگلستان، سفیر این کشور (انگلستان) در تهران به وزارت امور خارجه احضار شد.» عباس موسوی گفته بود ایران مراتب «اعتراض شدید» خود را به سفیر بریتانیا اعلام شده است: «ما به سفیر انگلیس اعلام کردیم این اقدام بدعتی عجیب است به خاطر اینکه تحریم‌هایی که اعلام کرده‌اند، بر مبنای شورای امنیت نیست و جمهوری اسلامی ایران این اقدام را نمی‌پذیرد.» پس از آن روز، ایران و مقامات مختلف ایرانی بارها و بارها این اقدام دولت انگلیس را محکوم کردند و آن را نوعی دزدی دریایی نامیدند. وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در واکنش به توقیف نفتکش حامل نفت ایران در تنگه جبل الطارق، این کار را یک بدعت خطرناک توصیف کرد. محمدجواد ظریف ضمن اشاره به اینکه تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه

سوریه فقط شامل کشورهای اروپایی می‌شود، در تویتر نوشت: «ایران نه عضو اتحادیه اروپاست و نه مشمول هیچ گونه تحریم نفتی اروپا. آخرین بار که بررسی کردم، اتحادیه اروپا مخالف فراسرمین‌گرایی بود. رک و راست اینکه توقیف غیرقانونی نفتکش حامل نفت ایران از سوی بریتانیا به نایب از «تیم ب»، دزدی دریایی است. این یک بدعت خطرناک است که باید همین الان پایان یابد.»

این نخستین واکنش رسمی ایران در قبال این حرکت بریتانیا بود که در آن مستقیماً به دخالت آمریکا و تیم ب در توقیف نفتکش حامل نفت ایران اشاره شده بود. «جوسب بول» - سرپرست وزارت امور خارجه اسپانیا - در همان ساعات نخستین اعلام خبر توقیف نفتکش گریس ۱ گفته بود: توقیف نفتکشی که از ایران حرکت کرده بود پس از ارائه درخواست آمریکا از انگلیس صورت گرفته است.

در روزهای بعد از این رویداد، خبرهایی از رایزنی مقامات ایران با مقامات انگلیس و دولت جبل الطارق به گوش می‌رسید و برخی از مهم‌ترین‌های آن‌ها نیز به اخبار رسانه‌ها راه یافت. دو هفته بعد از رویداد، سخنگوی دولت جبل الطارق اعلام کرد رئیس این دولت در لندن با مقام‌های ایرانی درباره نفتکش توقیف‌شده حامل نفت ایران گفت‌وگو کرده است. خبرگزاری رویترز گزارش داد سخنگوی دولت جبل الطارق عصر پنجشنبه (۲۷ تیر) خبر ملاقات «فابین پیکاردو» رئیس این دولت با مقام‌های ایرانی را در لندن تأیید کرده است؛ دیداری که محوریت آن رایزنی درباره نفتکش «گریس ۱» بوده است. پیکاردو همچنین یک روز قبل از دیدار با مقامات ایرانی با ترزا می نخست‌وزیر وقت انگلیس درباره وضعیت این نفتکش حامل نفت جمهوری اسلامی دیدار و گفت‌وگو کرده بود. سخنگوی دولت انگلیس در این باره گفته بود: ترزا می بر اهمیت استقلال روند حقوقی در جبل الطارق که در راستای اجرای تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه سوریه اقدام کرده، تأکید کرده است.

در نهایت، بیست‌و‌چهارم مرداد روزنامه رسمی جبل الطارق از آزادی چهار تن از اعضای گروه کشتی گریس ۱ - شامل کاپیتان و سه تن از اعضای کادر این شناور - خبر داد. این خبر را صفحه تویتر روزنامه رسمی جبل الطارق اعلام کرد. به نوشته این روزنامه، دادستان عالی جبل الطارق در این باره گفت «اگر آمریکا خواستار توقیف دوباره کشتی گریس ۱ نشده بود، این کشتی می‌توانست آزاد شود.» همین اظهار نظر، تحلیل‌ها درباره نقش پررنگ آمریکا در توقیف و عدم آزادی این نفتکش را تأیید و اثبات می‌کند. دست آخر هم در همان روز خبرگزاری اسپوتنیک از آزادی کشتی توقیف شده گریس ۱ توسط دیوان عالی جبل الطارق خبر داد. قاضی دیوان عالی جبل الطارق گفته بود درخواست آمریکا

برای توقیف کشتی به دست دادگاه نرسیده و در نتیجه او مجوز آزادی کشتی گریس ۱ را صادر کرده است. خبرگزاری هند هم اعلام کرد که تمامی ۲۴ خدمه هندی کشتی گریس ۱ آزاد شده‌اند.

پیش‌تر رضا نصری - حقوق‌دان بین‌المللی - گفته بود: طبق گزارش تارنمای تخصصی EU sanctions، در ماه مارس امسال، نهاد قانونگذاری جبل الطارق قانون «تحریم ۲۰۱۹» را به تصویب رساند. چند روز پیش از توقیف نفتکش حامل نفت ایران، مقررات مربوط به اجرای قانون تحریم ۲۰۱۹ را تصویب کرد به نحوی که در آن فرماندار جبل الطارق (آقای فابین پیکاردو) بتواند به تشخیص خود کشتی‌هایی را که گمان می‌کند ممکن است مبادرت به نقض قوانین تحریمی اتحادیه اروپا داشته باشند را «تعیین» و احیاناً بازداشت کند. این اقدام حقوقی - که نشان از برنامه‌ریزی قبلی دارد - برای این صورت گرفت تا بستر حقوقی واضح‌تر و قابل ارائه‌تری برای توقیف کشتی فراهم شود. شاید همین «برنامه‌ریزی قبلی» بود که باعث شد تلاش‌ها برای آزادسازی نفتکش حامل سوخت ایران به نتیجه نرسد.

توقیف نفتکش انگلیسی؛ برخورد قانونی یا اقدام متقابل؟

در این مدت، ایران هم دست بسته نبود و ۱۵ روز بعد از توقیف نفتکش گریس ۱، خبر رسید که یک نفتکش انگلیسی در تنگه هرمز توقیف شده است. سردار رمضان شریف - سخنگو و مسئول روابط

یکی از نکات مهم درباره توقیف نفتکش این است که جبل الطارق که به اسپانیایی به آن جیبرالتار می‌گویند یک کشور خودمختار است که مورد منازعه انگلستان و اسپانیا است. جبل الطارق بین اسپانیا و مراکش قرار دارد و یک آبراه حیاتی است. دریانوردان می‌دانند که مدیترانه سه‌راه خروجی دارد. قسمت شمالی این دریا در جنوب اروپا و کشورهای اسپانیا و ایتالیا قرار دارد و قسمت جنوبی آن در شمال آفریقا

عمومی کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی - در تشریح چرایی و چگونگی توقیف این نفتکش انگلیسی گفته بود: نفتکش انگلیسی "Stena Impero" تحت اسکورت ناوچه جنگی بریتانیایی که با بی‌توجهی به قوانین و مقررات دریایی و در مسیر معکوس در حال ورود به تنگه هرمز و برخورد احتمالی با کشتی‌های دیگر قرار داشت، با درخواست سازمان بنادر و دریانوردی استان هرمزگان، توسط یگان شناسایی منطقه یکم نیروی دریایی سپاه توقیف شد.

به گفته مقامات، این نفتکش انگلیسی بر خلاف قوانین و مقررات دریانوردی دستگاه موقعیت یاب خود را خاموش کرده بود و به جای حرکت به سمت ورودی خلیج فارس در تنگه هرمز از مسیر خروجی در جنوب در حال ورود بود که پس از بی‌توجهی به هشدارها و تذکرات یگان دریایی سپاه و حتی مقاومت و نیز دخالت ناوچه جنگی نیروی دریایی سلطنتی انگلستان و به پرواز در آوردن دو فروند بالگرد و تلاش برای بازداشتن تکاوران دریایی سپاه از اجرای مأموریت خود، به سرعت عمل نیروهای خودی متوقف و جهت بررسی‌ها و اقدامات لازم قانونی به لنگرگاه ساحلی هدایت شد.

بلافاصله وزیر امور خارجه انگلیس به توقیف نفتکش این کشور توسط ایران واکنش نشان داد و گفت که لندن به دنبال راهکاری دیپلماتیک برای حل و فصل این موضوع است. جرمی هانت همچنین گفت که این کار «کاملاً غیرقابل قبول است» و لندن به گونه‌ای «ملاحظه‌شده اما قدرتمند» به توقیف این نفتکش از سوی ایران پاسخ خواهد داد. او گفته: «ما به دنبال انتخاب‌های نظامی نبوده و خواهیم یک راهکار دیپلماتیک برای حل و فصل این وضعیت هستیم اما مصمم هستیم که این مسأله باید حل شود. اگر آزادی کشتیرانی محدود شود، ایران بزرگترین بازنده خواهد بود. به نفع آن‌هاست که هرچه سریع‌تر درباره این وضعیت تصمیم‌گیری کنند»

سازمان ناتو هم با صدور بیانیه‌ای، به توقیف نفتکش انگلیسی از سوی ایران واکنش نشان داد و خواستار آزادی این شناور شد. همچنین، معاون وزیر دفاع انگلیس تأکید کرد که این کشور نمی‌تواند تمام کشتی‌های متعلق به بریتانیا را در خلیج فارس اسکورت نظامی کند، بنابراین لندن باید به دنبال کاهش تنش با ایران باشد.

در پی این رویداد، دولت انگلستان نامه‌ای اعتراضی به شورای امنیت سازمان ملل متحد ارسال کرد و ایران هم بیکار ننشست و در واکنش و به دنبال ادعاهای انگلیس درباره نفتکش استینا ایمپرو، در نامه‌ای به شورای امنیت، برخی اطلاعات درباره کشتی انگلیسی توقیف شده را تشریح و به خطاهای این شناور در آبهای تنگه هرمز و خلیج فارس اشاره کرد.

دریایی جبل الطارق در همراهی با نیروی دریایی بریتانیا بود.

موضوع ایجاد یک ناوگان دریایی بین‌المللی نخست از سوی جوزف دانفورد، رئیس ستاد مشترک ارتش آمریکا اعلام شد. پس از آن، لزوم تشکیل چنین ناوگانی از سوی دیگر کشورها و از جمله بریتانیا نیز مطرح گشت. همچنین، موضوع مشارکت آلمان در ناوگان دریایی تأمین امنیت کشتیرانی در تنگه هرمز و آب‌های خلیج فارس در این کشور بحث‌انگیز شده است. بسیاری از سیاستمداران و احزاب آلمان ضمن دفاع از مشارکت این کشور در چنین مأموریتی، از ایجاد یک ناوگان دریایی اروپایی سخن گفته‌اند و مشارکت آلمان در مأموریتی تحت فرماندهی آمریکا را رد می‌کنند. در همین رابطه، پتر بایر، هماهنگ‌کننده مناسبات خارجی دولت آلمان با آمریکا و کانادا، روز دوشنبه پنجم اوت در گفت‌وگویی با روزنامه «پاسووار نوین پرسه» خواستار ایجاد یک ناوگان دریایی اروپایی تحت فرماندهی آلمان شده است. از سوی دیگر، آمریکا به عنوان دولتی که از آب گل‌آلود این روزها می‌خواهد ماهیگیری منفعت‌طلبانه‌ای انجام دهد، به طور جدی پیگیری تشکیل این ائتلاف نظامی در خلیج فارس و تنگه هرمز است. در همین راستا، آمریکا در حال تحت فشار قرار دادن برخی دولت‌ها مثل دولت آلمان است تا آنها را به بالا بردن بودجه نظامی خود و پیوستن به این ائتلاف احتمالی راضی کند.

در واکنش به این تلاش‌ها، محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه ایران در توییت نوشت: «خلیج فارس شاه‌رگ حیاتی ایران محسوب می‌شود و به همین دلیل برای ایران که همواره امنیت دریانوردی در آن را فراهم کرده، از لحاظ امنیت ملی در اولویت قرار دارد. با توجه به این واقعیت، حضور بازیگران فرامنطقه‌ای در خلیج فارس، برخلاف تبلیغات رسانه‌ای، موجب نامنی است. ایران برای حراست از امنیت خود ادر خلیج فارس [تدرید نخواهد کرد].»

سخنگوی وزارت خارجه نیز حضور احتمالی صهیونیست‌ها در ائتلاف آمریکا در خلیج فارس تهدیدی آشکار علیه امنیت، حاکمیت و تمامیت ارضی ایران دانست و گفت: در چارچوب سیاست بازدارندگی و دفاعی کشور، مقابله با تهدید حضور صهیونیست‌ها در خلیج فارس حق ایران است. مسئولیت همه عواقب این اقدام خطرناک بر عهده رژیم آمریکا و رژیم نامشروع صهیونیستی خواهد بود.

حالا باید منتظر ماند و دید کشمکش‌های ایران و غرب - بویژه ایران و بریتانیا - بر سر عبور و مرور نفتکش‌ها و شناورهای حامل سوخت در خلیج فارس، تنگه هرمز و دیگر شاهراه‌های حیاتی آبی، به بهانه‌های تازه برای جنگ‌طلبان و تندروها تبدیل خواهد شد یا بار دیگر «دیپلماسی» بر «جنگ‌طلبی» غلبه خواهد کرد.

۱۸ مایلی جزیره فارسی توقیف شده است. با این حال، خبرگزاری آلمان به نقل از مقامات عراقی، خبر تعلق این شناور به وزارت نفت آن کشور را تکذیب کرد. مقامات عراق اعلام کرده‌اند که این کشور هیچگاه با شناورهای کوچکی همچون شناور توقیف شده توسط سپاه کار نمی‌کند. وزارت نفت عراق اعلام کرد صادرات نفتی این کشور محدود به نفت خام و برخی دیگر از فرآورده‌های نفتی است، اما گازوئیل را شامل نمی‌شود. سخنگوی وزارت نفت عراق نیز اعلام کرد که همه صادرات نفتی این کشور در چارچوب مقررات بین‌المللی و تحت نظارت عمومی صورت می‌گیرد و از این رو، وزارت نفت عراق معامله غیرقانونی ندارد. تنش‌ها بر سر توقیف نفتکش حامل نفت ایران در جبل الطارق، توقیف نفتکش انگلیس در تنگه هرمز و توقیف نفتکش حامل سوخت قاچاق در همین تنگه، بحث‌های جدی درباره امنیت تجارت دریایی و بویژه موضوع عبور و مرور امن کشتی‌ها در تنگه هرمز را در بین کشورهای غربی بوجود آورده است.

بهانه تازه جنگ‌طلبان و امید همیشگی به دیپلماسی

با وجود موضع‌گیری رسمی ایران مبنی بر اینکه توقیف نفتکش انگلیس، رفتار متقابل ایران در قبال رویداد جبل الطارق نبوده و به دلیل تخلفات شناور مذکور صورت گرفته، اما دیدگاه غالب در بین مقامات غربی این است که این اتفاق، «گروکشی» ایران در برابر توقیف دو میلیون نفت خام این کشور از سوی دولت بریتانیا محسوب می‌شود. دوپچه‌وله با اشاره به همین مساله نوشت: از زمان توقیف نفتکش بریتانیایی در تنگه هرمز در روز ۱۹ ژوئیه، موضوع تشکیل یک ائتلاف نظامی برای تأمین امنیت کشتیرانی در آب‌های خلیج فارس مطرح شده است. توقیف نفتکش بریتانیایی عملاً واکنش ایران به توقیف ابرتانکر «گریس ۱» توسط نیروی

شناور Stena Impero یک تانکر نفتکش با قابلیت حمل مواد نفتی و شیمیایی است که ۱۸۳ متر طول و ۴۹ هزار و ۶۸۳ تن وزن دارد. این کشتی در سال ۲۰۱۸ میلادی ساخته شده است و با پرچم کشور انگلستان تردد می‌کند. این شناور ظرفیت حمل ۴۶ میلیون و ۵۷۶ هزار لیتر مایعات (نفت یا مواد شیمیایی) را دارد. از تعداد ۲۳ نفر خدمه این شناور، ملیت ۱۸ نفر هندی و پنج نفر از سایر کشورها بوده‌اند. این شناور هم‌اکنون (تا اواخر مرداد) در لنگرگاه بندرعباس مستقر است.

توقیف نفتکش حامل سوخت قاچاق و انکار عراق شامگاه چهارشنبه ۹ مرداد نیز بار دیگر نیروهای گشتی پایگاه منطقه دوم دریایی سپاه، یک کشتی خارجی حامل سوخت را توقیف کردند. البته این خبر در همان روز اعلام نشد و منطقه دوم نیروی دریایی سپاه چهار روز بعد در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «طی عملیات رصد و کنترل تردهای شناوری در خلیج فارس به منظور کشف و مقابله با قاچاق سازمان‌یافته گشت‌های شناوری منطقه دوم نیروی دریایی سپاه در خلیج فارس با اشراف اطلاعاتی عملیاتی و اطمینان از قاچاق سوخت توسط یکی از کشتی‌های خارجی، در اقدامی غافلگیرکننده این کشتی را که حامل ۷۰۰ هزار لیتر سوخت قاچاق بود پس از هماهنگی و حکم مراجع قضایی در اطراف جزیره فارسی توقیف کردند. شناور حامل سوخت قاچاق توقیف‌شده به بوشهر انتقال پیدا کرد و سوخت قاچاق این شناور نیز با هماهنگی مسئولان قضایی به شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی استان بوشهر تحویل داده شد.»

پس از اعلام این خبر، فیلمی از سوی سپاه در اختیار رسانه‌ها قرار گرفت که لحظه توقیف این کشتی را نشان می‌داد. در بخشی از این فیلم، اعلام می‌شد که شناور مذکور عراقی و حامل سوخت گازوئیل بوده است. بر اساس اطلاعات نمایش داده شده در فیلم، این شناور «هیتا» نام دارد و در فاصله

واکنش رسانه‌ها

«خبرگزاری رویترز» با انتشار خبر رأی دادگاه جبل الطارق به آزادسازی ابرنفتکش گریس ۱، اعلام کرد که این دادگاه در زمان صدور حکم، هیچ درخواستی از طرف ایالات متحده آمریکا مبنی بر تمدید توقیف این ابرنفتکش دریافت نکرده بود. «شبکه رادیو و تلویزیونی سی بی اس» هم با اعلام خبر آزادسازی این نفتکش در سایت خود نوشت که دولت جبل الطارق پیش از آنکه آمریکا بتواند کشتی ایرانی را به اختیار خود در آورد، ابرنفتکش گریس ۱ را آزاد کرد. این شبکه همچنین اعلام کرد که دولت جبل الطارق تقاضای آمریکا برای تمدید توقیف این نفتکش را رد و مجوز آزادی آن را صادر کرده است. همچنین «خبرگزاری فرانسه ۲۴»، با اعلام آزادی نفتکش ایرانی، اعلام کرد که اگر به خاطر اقدام دولت آمریکا برای تمدید توقیف نفتکش گریس ۱ نبود، این ابرنفتکش می‌توانست زودتر به سوی آب‌های آزاد روانه شود. «روزنامه نیویورک تایمز» نیز در گزارشی نوشت که دولت جبل الطارق چندین ساعت پس از آنکه آمریکا درخواست خود مبنی بر تمدید توقیف این کشتی را به دست‌شان رسانده، تصمیم به آزادسازی ابرنفتکش ایرانی و ۲۴ تن از خدمه این کشتی گرفتند. این روزنامه اقدام دولت جبل الطارق را عقب‌نشینی انگلیس از تشدید تنش میان ایران و غرب تحلیل کرده است. شبکه «بی‌بی‌سی» با پوشش خبری آزادی نفتکش گریس ۱ توسط دولت جبل الطارق، احتمال

داده که این امر بتواند گره‌ای از میان تنش‌های ایران و انگلیس بگشاید و بتواند راه را برای آزادسازی کشتی «استینا ایپرو» - کشتی توقیف‌شده انگلیس توسط جمهوری اسلامی - هموار کند. «خبرگزاری شینهوا» با تحلیل خبر آزادسازی نفتکش ایرانی به نقل از رئیس حکومت دولت جبل الطارق، مدعی شد که ایران برای آزادسازی کشتی گریس ۱ تعهد کتبی داده است که این نفتکش به سوی سوریه حرکت نکند. «روزنامه دیلی صباح» نیز در خبر خود ادعا کرد که جمهوری اسلامی ایران با دادن ضمانت‌نامه کتبی به دولت جبل الطارق توانسته کشتی گریس ۱ را آزاد کند. البته خبر این دو پایگاه خبری توسط چندین منبع ایرانی تکذیب شد. «روزنامه آل پاییس» اسپانیا در گزارش خود نوشت: دادگاه دیوان عالی جبل الطارق بر خلاف درخواست آمریکا مبنی بر اینکه کشتی حامل نفت ایران در آب‌های هم‌چنان توقیف بماند، به گریس ۱ اجازه خروج داد. گریس ۱ پس از آنکه متهم به حمل نفت ایرانی به سوریه و نقض تحریم اتحادیه اروپا شده بود، یک ماه بود که از سوی جبل الطارق توقیف شده بود. «خبرگزاری افه» نیز در گزارشی با تیتراژ «ایران از تلاش دزدی دریایی آمریکا برای جلوگیری از آزادی نفتکش اعتراض کرد»، نوشت: گریس ۱ که از روز ۴ ژوئیه (۱۳ تیر) در جبل الطارق توقیف بود، به رغم استدلال‌های ارائه شده وزارت دادگستری آمریکا، روز پنجشنبه آزاد شد.

واکنش‌ها به آزادی تانکر حامل نفت ایران

پساگریس

آزادی ابرنفتکش «گریس ۱» در رسانه‌های جهان بازتاب گسترده‌ای داشت و مقامات عالی رتبه‌ای از کشورهای مختلف جهان از جمله ایران، انگلستان و آمریکا درباره آن اظهار نظر کردند.

«سی سی تی وی» تلویزیون دولتی چین نیز ضمن بازتاب گسترده این خبر آورده است در هفته‌های اخیر تنگه هرمز شاهد تنش‌های فزاینده‌ای بوده است و آزادی این نفتکش می‌تواند شرایط را تا اندازه‌ای بهبود بخشد.

روزنامه «گاردین» در گزارشی به بررسی ماجرای توقیف نفتکش «گریس ۱» حامل دو میلیون بشکه نفت خام ایران در تنگه جبل طاروق و سپس آزادی آن توسط مقامات این منطقه پرداخت و نوشت که ایران و آمریکا هر کدام سعی کردند قدرت‌نمایی کنند اما در این گیر و دار، فقط انگلیس بود که آسیب‌پذیر به نظر رسید.

در ابتدای این گزارش با اشاره به استقبال «جان بولتون» مشاور امنیت ملی کاخ سفید از اقدام انگلیس در روزی که گریس ۱ توقیف شد، آمده است: «توقیف این نفتکش برای آمریکا منافع بزرگتری داشت، فشار اقتصادی را هم بر دولت سوریه و هم ایران افزایش می‌داد. محموله آن که ارزش ۱۴۰ میلیون دلاری داشت، درآمد از دست رفته‌ای برای تهران و همچنین منبع انرژی از دست رفته‌ای برای دمشق می‌شد.»

نیروهای ویژه ارتش انگلیس یک ماه و نیم پیش به این نفتکش که حامل بیش از دو میلیون بشکه نفت ایران است، یورش برده و آن را توقیف کردند. لندن مدعی است که قصد داشته از نقض تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه سوریه جلوگیری کند. جمهوری اسلامی با اشاره به اینکه ایران الزامی برای اجرای تحریم‌های اتحادیه اروپا ندارد و مقصد محموله هم سوریه نبوده، تأکید کرده است که اقدام انگلیس نقض مقررات بین‌المللی است.

گاردین با اشاره به اینکه انگلیس بازنده اصلی قدرت‌نمایی ایران و آمریکا است، نوشت: «ایران برای تلافی یک نفتکش انگلیسی را در خلیج فارس آنهم جلوی چشمان نیروی دریایی سلطنتی توقیف کرد. این حرکت، علی‌رغم ادعاهای بریتانیا درباره اقدام مستقل جبل طاروق ادر توقیف گریس ۱ باعث شد کشتی‌های تجاری بریتانیایی در منطقه آسیب پذیر به نظر برسند.»

دیوان عالی جبل طاروق اما عصر پنجشنبه (۲۴ مرداد) بدون توجه به درخواست وزارت دادگستری آمریکا مبنی بر عدم آزادسازی گریس ۱ و تحویل آن به واشنگتن جهت مصادره، حکم آزادی این نفتکش حامل نفت ایران را صادر کرد.

این نشریه اقدام «پوریس جانسون» نخست‌وزیر جدید انگلیس در اعلام پیوستن به ائتلاف دریایی آمریکا و کنار گذاشتن پیشنهاد «جرمی هانت» وزیر خارجه پیشین این کشور مبنی بر تشکیل ناوگان دریایی اروپایی در خلیج فارس را نشانه استیصال لندن توصیف کرده و افزود: «از طرفی، تأکید ایران مبنی بر اینکه گریس ۱ به سوریه نمی‌رود، تداوم توقیف این کشتی را بیش از پیش غیرقابل توجه کرده بود.» در پایان این یادداشت با اشاره به تلاش لحظه پایانی آمریکا برای توقف آزادی نفتکش حامل نفت ایران و مصادره آن، تأکید شده است: «در هر صورت، بریتانیا بیش از پیش در قدرتمندی اقتصادی آمریکا و ایران کشیده شده و اگر گریس ۱ مجدداً توقیف شود، بحران نفتکش‌ها به این زودی‌ها پایان نمی‌یابد.»

تصمیم آزادی این کشتی تنها چند روز پس از آن اتخاذ شد که «جان بولتون» مشاور امنیت ملی

آمریکا به لندن سفر کرد. وی پیش از این سفر گفته بود یکی از اهدافش ترغیب لندن به تشدید فشارها به ایران و همچنین خروج از توافق هسته‌ای است. با این وجود به نظر می‌رسد سفر وی دستکم در موضوع ایران دستاورد مد نظر واشنگتن را به همراه نداشته است.

واکنش مقامات

بلافاصله بعد از انتشار خبر آزادی نفتکش گریس ۱، محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه ایران در حساب شخصی خود در توئیتر نوشت: «آمریکا که در تحقق اهدافش از طریق تروریسم اقتصادی از جمله با محروم کردن بیماران سرطانی از دارو، شکست خورده است، از نظام قضایی سوءاستفاده کرده تا به اموال ما در آب‌های آزاد دستبرد بزند. این تلاش برای دزدی دریایی، نشانگر بی‌اعتنایی دولت ترامپ به قوانین است.»

حمید بعیدی‌نژاد - سفیر ایران در انگلیس - نیز در واکنش به این خبر، در توئیتر نوشت: «لحظاتی پیش با تصمیم مقامات جبل طاروق و تأیید دادگاه، نفتکش حامل نفت ایران از توقیف غیرقانونی آزاد گردید. کشورمان در تمامی ۴۰ روز گذشته با مشارکت نهادهای ذیربط داخلی تحت مدیریت وزارت خارجه گفتگوهای مستمری در سطح سیاسی، حقوقی و فنی با طرف انگلیسی برای رفع این اقدام غیرقانونی انجام داد. آمریکا با تلاش‌های مذبحانه آخرین لحظه خود قصد داشت مانع رفع توقیف نفتکش شود که با شکست تحقیرآمیزی مواجه شد. با تلاش‌های روزهای گذشته تمام مقدمات و تمهیدات فنی لازم برای حرکت نفتکش

تلاش‌های تازه آمریکا

آمریکا که تیرش برای ادامه توقیف گریس ۱ به سنگ خورد، روز جمعه تهدید کرد که روایت خدمه کشتی را ابطال می‌کند. این خبر را بلومبرگ اعلام کرد و نوشت: سخنگوی وزارت خارجه آمریکا خدمه نفتکش گریس را تهدید به ابطال روایت کرده است.

یک روز بعد از آن هم روزنامه واشنگتن تایمز خبر داد دادگاهی در آمریکا، پس از آزادی گریس ۱ از سوی دولت جبل الطارق، حکم توقیف آن را صادر کرد. بر اساس شکایت دولت آمریکا، گریس ۱ مورد جریمه واقع شده است.

جسی. کی. لی، دادگاه داحیه کلومبیا مدعی شد که این کشتی و محموله آن باید به دلیل آن چه تخطی از قانون بین‌المللی فوربت اختیارات اقتصادی، کلاهبرداری بانکی، پول‌شویی و قانون جریمه تروریسم خوانده شده، جریمه شود.

وی با طرح ادعاهایی علیه این کشتی و فعالیت آن افزوده است: «اسناد نشان‌دهنده طرحی برای دسترسی غیرقانونی به سامانه مالی آمریکا برای حمایت از محموله‌رسانی توسط سپاه به سوریه هستند. این طرح در برگیرنده چندین گروه مرتبط با سپاه پاسداران و همچنین شبکه‌ای از شرکت‌های صوری است که در حمایت از انجام شدن این محموله‌رسانی‌ها، میلیون‌ها دلار پولشویی کرده‌اند.» وزارت دادگستری آمریکا مدعی است که گریس ۱ به سپاه پاسداران ایران مرتبط است که از سوی آمریکا در فهرست سازمان‌های تروریستی این کشور قرار گرفت.

است. ظریف نوشت: «در یادداشت سفارت‌تومان در لندن به وزارت امور خارجه انگلیس به توقیف نامشروع ابرنفتکش اعتراض، بیانه‌های عمومی‌مان نسبت به مقصد این کشتی تکرار و شفاف‌سازی شده که تحریم‌های اتحادیه اروپا به ایران اطلاق نمی‌شود (موضع اکثر اروپایی‌ها نیز همین است). چیزی این حقیقت را تغییر نمی‌دهد که توقیف این نفتکش صد درصد نامشروع بوده است.» سفیر انگلیس در تهران نیز در توثیتهایی با طرح این ادعا که مقصد کشتی گریس ۱، سوریه بوده است، مدعی شد که دولت جبل الطارق به دلیل اینکه کشتی فاقد پرچم بوده است، حق داشته نفتکش حامل نفت ایران را توقیف کند. رابرت مک ایرنوشت: «در مورد کشتی گریس ۱، قانون کاملاً روشن است. اروپا تجارت نفت ایران را تحریم نکرده است ولی هرگونه انتقال نقدی و غیر نقدی به نهادهای تحریم شده از طریق اروپا غیر قانونی می‌باشد. کشتی گریس ۱ در قلمرو اروپا بوده و این امری غیرقابل انکار است. شواهد روشن است. قصد فرستادن نفت به نهادهای تحریم شده سوریه بوده است. شایان ذکر است که کشتی گریس ۱ بدون مجوز (فاقد پرچم) بوده است. جبل الطارق حق داشته آن را توقیف کند.»

در ادامه تحولات بعد از آزادی گریس ۱، معاون دریایی سازمان بنادر و دریانوردی از تغییر نام نفتکش گریس ۱ به «آدریان دریا» خبر داد و گفت: در روزهایی که نفتکش گریس ۱ در توقیف جبل الطارق بود، پاناما به استفاده از نفتکش گریس ۱ از پرچم این کشور پایان داد. بر اساس درخواست مالک کشتی، در حال حاضر نفتکش دارای پرچم جمهوری اسلامی ایران است.

به دریای آزاد نیز تأمین شده است و کشتی بزودی منطقه جبل الطارق را ترک خواهد کرد.»

همچنین، وزارت امور خارجه انگلیس در بیانه‌ای که به آزادی ابرنفتکش «گریس ۱» توسط دولت جبل الطارق واکنش نشان داده، مدعی شد که دولت جبل الطارق از ایران ضمانت گرفته که این کشتی به سوی سوریه حرکت نکند؛ ادعایی که ایران آن را تکذیب می‌کند. این وزارتخانه در بخشی از بیانه خود آورده است: انگلیس نتیجه اقدامات و فرایندهای قانونی مقامات جبل الطارق که برای جلوگیری از رسیدن محموله این کشتی به سوریه در راستای تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه سوریه اتخاذ کرده را در نظر دارد. ما در نظر داریم که دولت جبل الطارق از ایران ضمانت گرفته که کشتی گریس ۱ به سوی سوریه حرکت نکند. ایران باید به ضمانتی که داده پایبند بماند. ما به گوشه نمی‌ایستیم و نمی‌گذاریم که ایران یا هر کشور دیگری تحریم‌های حیاتی اتحادیه اروپا علیه کشوری که از سلاح‌های شیمیایی علیه مردم خودش استفاده کرده را دور بزند. هیچگونه قیاس یا شباهتی میان حملات و توقیف غیرقانونی و غیرقابل قبول کشتی‌های تجاری در تنگه هرمز توسط ایران و اجرای تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه سوریه توسط دولت جبل الطارق وجود ندارد. به آزادی کشتیرانی و تجارت دریایی باید احترام گذاشته شود و قوانین بین‌المللی باید حفظ گردند. در ادامه، وزیر امور خارجه ایران با اشاره یادداشت سفارت کشورمان در انگلیس، در توثیته تازهای بار دیگر تأکید کرد که توقیف ابرنفتکش «گریس ۱» توسط دولت جبل الطارق و نیروی دریایی انگلیس صد درصد نامشروع بوده

مدیریت ریسک استراتژیک، الزامات و تعاریف

امیرصمیمی

کارشناس اداره مهندسی سیستم‌ها و
روش‌ها شرکت پالایش نفت اصفهان
amirsamimi1161@gmail.com

چکیده: با رشد رقابت میان سازمان‌های امروزی و تهدیدات و فرصت‌هایی که گریبان‌گیر تمامی سازمان‌ها در سطوح مختلف داخلی و بین‌المللی است، مفهوم ریسک اهمیت بسیار زیادی پیدا کرده است.

تهدیدات یاد شده می‌تواند به حدی باشد که سازمان را با شکست مواجه کند. از این رو مدیران برای رشد و بقای سازمان باید به فکر راه‌هایی برای کاهش ریسک‌های نامطلوب باشند. مدیریت ریسک سیستمی است که پرسنل را موظف به مدیریت و پایش ایمنی و سلامت کرده، و همچنین منجر به شکایت در سازمان‌شان می‌شود. این موضوع یک فرایند استاندارد شده مورد استفاده در صنعت و کسب و کار برای کاهش جراحات، خطاها، اشتباهات و تصادفات بوده و به صورت همزمان منجر به بهبود

کیفیت خواهد شد. ریسک استراتژیک، ریسکی است که یک سازمان برای تحقق اهداف تجاری‌اش می‌پذیرد. در مضمون این تعریف امکان بالقوه سودآوری و زیاندهی هر دو وجود دارد، که ریسک استراتژیک را طبیعتاً سوداگرانه می‌سازد. توجه کنید که چگونه چهار عنصر ریسک برای ریسک استراتژیک به‌کار برده می‌شود. برای مثال، شرایطی را فرض کنید که مدیریت ارشد در یک مؤسسه مالی در حال بررسی درباره ورود به یک بازار جدید، مثل ایجاد خدمات بانکداری آنلاین است. از آنجایی که این امر به واسطه فرایند تصمیم‌گیری به اجرا گذاشته می‌شود، مدیریت می‌بایست فرصت‌ها و تهدیدهای بالقوه موجود در آن بازار را بررسی کند. در این مقاله به بررسی مفهوم عام و الزامات مدیریت ریسک استراتژیک پرداخته شده است.

کلمات کلیدی: خطا، سازمان، ریسک، فرآیند، کیفیت،

انتخاب‌های قابل پیگیری، شامل چهار مورد زیر را پیش روی دارد:

1. تصمیم گرفتن برای ورود فوری به بازار؛
2. انجام اقدام احتیاطی از طریق ارائه خدمات آزمایشی اندک؛
3. در حال حاضر عملی انجام ندادن، ولی محفوظ نگهداشتن حقوق برای اقدامات آتی؛
4. تصمیم گرفتن برای عدم ورود به بازار.

شرایط در این مثال، شامل روندهای جاری و عدم اطمینان نسبت به خدمات بانکداری آنلاین، از جمله تعداد مشتریان بالقوه، آنچه که رقبا ممکن است انجام بدهند، و شایستگی‌های اصلی سازمان در حال حاضر است. ترکیب هر فعالیت استراتژیک با روندهای جاری و عدم اطمینان، یک طیفی از پیامدها، یا مجموعه‌ای از سودآوری و زیاندهی بالقوه برای سازمان تولید می‌کند. مدیریت درجه نسبی هر فرصت و ریسک ناشی از هر فعالیت استراتژیک را مورد بررسی قرار می‌دهد. آن‌ها بهترین انتخاب را بر مبنای میزان تحمل ریسک در مقابل میزان تمایل برای به‌دست آوردن مزایایی از فرصت‌های آن، انجام می‌دهند. بنابراین، چهار عنصر اصلی ریسک یک ابزار مفید برای تجزیه و درک یک ریسک تجاری استراتژیک فراهم می‌سازد. این عناصر همچنین در زمان بررسی یک ریسک خطرناک، مثل ریسک عملیاتی، مفید واقع می‌شود.

ضرورت‌های مدیریت ریسک

در تمامی اقدامات سازمانی، امکان تصمیم‌گیری متعدد است. شرایط تصمیم‌گیری در زمان‌ها و مکان‌های مختلف، متفاوت است. عواقب تصمیم‌گیری در شرایط مختلف متفاوت است. وقایع آینده عمدتاً غیر قابل پیش‌بینی و عدم

ریسک استراتژیک

ریسک استراتژیک، ریسکی است که یک سازمان برای تحقق اهداف تجاری‌اش می‌پذیرد. در مضمون این تعریف امکان بالقوه سودآوری و زیان‌دهی هر دو وجود دارد، که ریسک استراتژیک را طبیعتاً سوداگرانه می‌سازد. توجه کنید که چگونه چهار عنصر ریسک برای ریسک استراتژیک به‌کار برده می‌شود. برای مثال، شرایطی را فرض کنید که مدیریت ارشد در یک مؤسسه مالی در حال بررسی درباره ورود به یک بازار جدید، مثل ایجاد خدمات بانکداری آنلاین است. از آنجایی که این امر به واسطه فرایند تصمیم‌گیری به اجرا گذاشته می‌شود، مدیریت می‌بایست فرصت‌ها و تهدیدهای بالقوه موجود در آن بازار را بررسی کند.

محتوا در این مثال خاص، بازار خدمات بانکداری آنلاین است. تمامی فعالیت‌ها، شرایط و پیامدها می‌بایست در داخل این محتوای خاص در نظر گرفته شوند. فعالیت‌ها در این مثال طیفی از انتخاب‌های استراتژیک سنجیده شده است. مدیریت تعدادی از

مقدمه

مدیریت ریسک شامل درک چرایی وقوع یک حادثه و همچنین درس‌گیری از خطاهای به وقوع پیوسته و اشتراک دروس آموخته شده جهت جلوگیری از وقوع همان حادثه در جای دیگری است و در سازمان‌های کسب و کار و عمومی به وسیله طیف وسیعی از قواعد و ساختارها ایجاد می‌شود. ریسک‌ها و حوادث نیازمند ضبط و بازنگری منظم به عنوان بخشی از سیستم مدیریت ریسک هستند لذا یک ثبت‌کننده ریسک برای شناسایی حوادث اتفاق افتاده و ثبت آنها برای جلوگیری از وقوع مجدد آن در سازمان لازم است که می‌تواند با واحدهای زیربط لینک شود. مدیریت ریسک کاربرد سیستماتیک سیاست‌های مدیریتی، رویه‌ها و فرایندهای مربوط به فعالیت‌های تحلیل، ارزیابی و کنترل ریسک است. به تعریفی دیگر، مدیریت ریسک عبارت است از فرایند مستندسازی تصمیمات نهایی اتخاذ شده و شناسایی و به‌کارگیری معیارهایی است که می‌توان از آنها جهت رساندن ریسک تا سطحی قابل قبول استفاده کرد.

قطعییت قاعده عام است. درجه پیچیدگی سازمان ها و میزان تعامل آنها با محیط، با میزان توجه به مدیریت ریسک ارتباط مستقیم دارد. همیشه می توان با اعمال مدیریت علمی و تحلیل ریسک احتمال ضرر و زیان به شرکت را به حداقل رساند.

رویکردهای مدیریت ریسک

روش های مختلفی برای شناسایی، ارزیابی و تحلیل ریسک مورد استفاده قرار می گیرد. این روش ها از منظر کلی به دو دسته روش های بلادرنگ (پیش از واقعه یا آینده نگر) و واکنشی (یا گذشته نگر) تقسیم می شوند. واکنشی: آموختن از چیزهایی که اشتباه انجام شده است.

بلادرنگ: جلوگیری از خطرات بالقوه که در خدماتی که مراکز درمانی ارائه می کنند تأثیر می گذارد. به طور کلی رویکرد "بلادرنگ" با استفاده از تکنیک های مختلف بر ارزیابی و کنترل خطرات پیش از وقوع حوادث تأکید دارد. در این رویکرد سیستم و فرآیندهای آن مورد بررسی قرار می گیرد، خطرات بالقوه موجود شناسایی می شود و مورد ارزیابی قرار می گیرد و در نهایت با اتخاذ تدابیر لازم و پیاده سازی برخی مداخلات این خطرات کنترل می شود و احتمال بروز خطاها کاهش می یابد. رویکرد "واکنشی" پس از وقوع خطاها به کار گرفته می شود. این رویکرد سعی دارد با بررسی سیستماتیک حوادث ناگوار، کلیه علل ریشه ای و اصلی وقوع آنها را شناسایی و با اتخاذ تدابیر محافظتی و حذف این علل، از تکرار حوادث مشابه در آینده جلوگیری کند. در روش تحلیل علل ریشه ای (Root Cause Analysis (RCA که نوعی روش تجسسی است، علل ریشه ای حوادث مورد شناسایی و بررسی قرار می گیرند. در این روش ابتدا تیمی متشکل از کارشناسان و افراد واجد شرایط برای بررسی حادثه در دست بررسی تشکیل می شود و اطلاعات لازم برای بررسی حادثه مورد نظر را از منابع گوناگون جمع آوری می کنند. پس از جمع آوری کلیه اطلاعات لازم و بررسی عوامل دخیل در وقوع حادثه، علت های ریشه ای یا اصلی وقوع حادثه با استفاده از ابزارهای مناسب شناسایی می شوند. هدف از اجرای این فرآیند پیدا کردن فرد خاطی یا مقصر نیست، بلکه یافتن و رفع نقائص و نقاط ضعف سازمانی (latent failures) است که موجب بروز یک حادثه شده اند.

ارزیابی ریسک

شرح "ارزیابی ریسک" دقیقاً معانی واژه های "احتمال" و "شدت" ریسک را شامل می شود و موجب تضمین رویکرد هماهنگ در ارزیابی آینده ریسک و بررسی و پایش آن می شود. پس از شناسایی و تجزیه و تحلیل ریسک، می توانیم موارد زیر را ارزیابی کنیم:

شدت: بی نهایت، بسیار بالا، متوسط، کم، قابل اغماض؟
احتمال: تقریباً، قطعی، احتمالاً، متوسط، بعید، نادر؟
و پس از تعیین احتمال و شدت (نتیجه)، می توان از یک جدول تنظیم سطح ریسک استفاده کرد.

نتیجه گیری

یکی از عوامل عمده موفقیت سازمان ها، "حضور مدیریت و یا نماینده آن" در کلیه فرآیندهای تعیین ارزش، مأموریت، چشم انداز و تعیین اهداف گسترده در سازمان است. مدیریت و فرآیند مربوط به آن نیازمند الزامات و پیش نیازهایی است که از اصولی ترین آنها "مدیریت و ارتباط با کارکنان" بوده که می تواند ارتقای بهره وری را برای مدیریت یک سازمان به ارمغان آورد. استراتژی به روشی که یک سازمان جایگاه خود را نسبت به رقبایش تعریف می کند اشاره دارد. سازمان هنگام اجرای استراتژی سعی می کند مزیت های رقابتی اش را نسبت به رقبا بهبود بخشد (Porter, 2008). این مزیت رقابتی باید ریسک و رشکستگی را کاهش دهد و باعث افزایش عملکرد و ارزش سازمان شود. مدیریت ریسک بنگاه تغییرری ارزیابان در نوع نگرش سازمان نسبت به ریسک ها به وجود می آورد، ریسک صرفاً یک عامل تهدیدی که باید از آن دوری کرد نیست و می تواند یک منبع فرصت نیز باشد. مدیریت ریسک بنگاه اتفاقات بالقوه را به دودسته ریسک و فرصت تقسیم می کند. حوادثی که تأثیرات منفی دارند همان ریسک هایی هستند که مانع خلق ارزش می شوند و یا موجب تخریب ارزش موجود سازمان می شوند، و در مقابل فرصت ها احتمال وقوع حادثه ای هستند که تأثیر مثبتی بر دستیابی به اهداف، خلق ارزش و حفظ ارزش فعلی داند (کوزو، 2004). در محیط ریسک های استراتژیک باید ریسک ها را در دو

قالب درون سازمانی (استراتژی فروش و مشتری مداری) و برون سازمانی (استراتژی در برابر عوامل اقتصاد و صنعت) تفکیک کنیم. قسمت دوم مدیریت ریسک های استراتژیک را ریسک های سیستماتیک صنعت (ریسک های برون سازمانی) تشکیل می دهد. توانایی موسسه در کاهش ریسک های سیستماتیک بطور ویژه ای در فرایند اجرای فنون ERM قرار دارد. در فرایند اجرای فنون مدیریت ریسک بنگاه بررسی تهدیدات خارجی از جایگاه ویژه ای برخوردار است و فلسفه مدیریت ریسک جامع بنگاه به دنبال کاهش ریسک های سیستماتیک یعنی همان ریسک های برون سازمانی که تحت کنترل سازمان نیستند و از محیط بیرونی سازمان به آن تحمیل می گردد (COSO, 2004). از این جمله ریسک ها می توان ریسک های صنعت، ریسک های اقتصادی، ریسک تغییرات قوانین نام برد.

منابع

ویلیامز، سی آرتور؛ ریچارد دام هینز. (1385). مدیریت ریسک، ترجمه داور ونوس و حجت الله گودرزی، چاپ دوم، تهران، انتشارات نگاه دانش.

Acharyya Madhusan, Kphnmie Johnson. (2006). investigating the development of enterprise risk management in the insurance industry: an empirical study of four major European insurers. Geneva papers.

Boone, L. E, and Kurtz, D. L, (2012). The value of enterprise risk management, Thomson Learning, Inc.

Bruce, Michael, J, (2010). Overview of enterprise risk management, Business Press Thomson Learning.

Hoyt, R. E., Liebenberg, A. P. (2009). The value of enterprise risk management. Working Paper.

Joseph Calandro. (2006). An enterprise approach to insurance Risk Management. IBM Global Business Services. White Paper.

Kiymaz, H. (2006). The impact of announced motives, financial distress, and industry affiliation on shareholders' wealth: evidence from large sell-offs. Business and economics, 69-89.

Moller, Robert R. (2007). COSO ENRWPRISE RISK MANAGEMENT. Kohn Willet & Sons, INC.

Porter, M. (2008). The five competitive forces that shape strategy. Harvard Business review, 78-93.

	Extreme	Very high	Moderate	Low	Negligible
Almost certain	Severe	Severe	High	Major	Moderate
Likely	Severe	High	Major	Significant	Moderate
Moderate	High	Major	Significant	Moderate	Low
Unlikely	Major	Significant	Moderate	Low	Very low
Rare	Significant	Moderate	Low	Very low	Very Low

سالروز افتتاح پالایشگاه بندرعباس؛

۲۲ سال توسعه و تولید مستمر برای تأمین فرآورده‌های نفتی کشور

شرکت پالایش نفت بندرعباس در حالی بیست و دومین سال فعالیت خود را پشت سر می‌گذارد که یکی از مهمترین و بزرگترین طرح‌های خود در راستای توسعه کمی و کیفی فرآورده‌های خود را با موفقیت به پایان رساند تا علاوه بر پاسخ به الگوی مصرف جامعه و صیانت از محیط زیست به استانداردهای روز دنیا در رابطه با تولید سوخت پاک نیز دست یابد. جایگاهی که امروز پالایشگاه نفت بندرعباس به عنوان تنها پالایشگاه تصفیه نفت خام سنگین در ایران و خاور میانه پس از بیش از دودهم فعالیت مستمر ایستاده است بیانگر تلاش‌ها و جانفشانی‌های شبانه روزی کارکنانی است که در یکی از سخت‌ترین شرایط کاری چه به لحاظ نوع کار و چه به لحاظ شرایط آب و هوایی با تعهد و مسئولیت‌پذیری و تکیه بر دانش و اطمینان به توان داخلی علاوه بر تولید با نگرش به آینده موجبات رشد و توسعه آن را فراهم کردند.

انجام شده است، حجم کار نیز بسیار چشمگیر بود به طوری که در این طرح ۱۵۰ هزار متر مکعب عملیات بتن ریزی صورت گرفت و ۴۵۰۰ تن استراکچر فلزی، ۳۰ هزار ۲۰۰ تن تجهیزات و هزار و ۶۰۰ کیلومتر کابل کشی برق و ابزار دقیق و ۹۳۰ هزار اینچ قطر لوله کشی اجرا شد.

افزایش ظرفیت تولید بنزین نهایی پالایشگاه، ارتقای کیفیت فرآورده‌های نفتی، بهینه‌سازی مصرف انرژی، بهبود عملکرد اقتصادی، کاهش آلاینده‌های زیست محیطی، استفاده حداکثری و بهینه از ظرفیت‌ها و امکانات داخلی، فراهم شدن زمینه‌های اشتغال مولد و مستمر، ارتقای سطح دانش و تجربه نیروی انسانی شاغل در پروژه‌ها و ایجاد بسترهای لازم برای تربیت نیروهای متخصص، ارتقای توانمندی شرکت‌های داخلی برای حضور مؤثرتر در عرصه‌های رشد اقتصادی و پیشرفت صنعتی کشور و ایجاد روحیه اعتماد به نفس و خودباوری نسبت به توان و تولید داخلی از دستاوردهای اجرای این پروژه بود.

تکمیل همه واحدهای عملیاتی آن، طرح در بهمن ماه سال ۹۷ با حضور رئیس جمهور به بهره‌برداری رسید. بر اساس این طرح میزان تولید بنزین در پالایشگاه نفت بندرعباس ۴ میلیون لیتر افزایش یافت و میزان گوگرد آن از حدود PPM ۴۰۰ به کمتر از PPM ۱۰ کاهش یافت و موجب بهبود کیفیت بنزین تولیدی پالایشگاه بندرعباس بر اساس استاندارد یورو ۵ (EURO 05) شد. همچنین با کاهش میزان گوگرد نفت گاز تولیدی نیز از حدود PPM 10000 به کمتر از PPM ۵۰، کیفیت این فرآورده به استاندارد یورو ۴ (EURO 04) بهبود یافت.

پروژه افزایش ظرفیت تولید بنزین و بهبود کیفیت بنزین و نفت گاز پالایشگاه بندرعباس از طرح‌های مهم و بزرگ این شرکت بود که با همکاری کارشناسان، متخصصان، پیمانکاران و مشاوران ایرانی صورت گرفت و موجب تغییرات اساسی در کیفیت فرآورده‌های تولیدی آن شد. در اجرای این پروژه بزرگ که بالغ بر ۴۵ میلیون نفر - ساعت کار

پالایشگاه نفت بندرعباس به عنوان مدرن‌ترین پالایشگاه نفت خام با ظرفیت پالایش ۲۳۲ هزار بشکه در روز به بهره‌برداری رسید که با توجه به نیاز کشور و همچنین نگاه به بازارهای جهانی در نخستین گام توسعه، با تلاش متخصصان داخلی و اعمال تغییرات در واحدهای تقطیر به ظرفیت ۳۲۰ هزار بشکه در روز رسید و در ادامه روند رو به رشد پالایشگاه، با مطالعه دقیق ظرفیت واحدهای عملیاتی، در گام دوم در سال ۹۱، با اجرای طرحی مبتکرانه، بدون انجام هزینه و سرمایه گذاری، با ۳۰ هزار بشکه افزایش در میعانات گازی تزریقی به واحدهای تقطیر و غلظت شکن، ظرفیت خود را به ۳۵۰ هزار بشکه در روز رساند.

اما در کنار این تغییرات در ظرفیت پالایشی، یکی از مهمترین مسائل مدنظر مدیریت پالایشگاه حرکت به سمت کیفی سازی محصولات تولیدی بر اساس استانداردهای روز دنیا بود و بر همین اساس طرح ملی افزایش ظرفیت تولید بنزین و بهبود کیفیت بنزین و نفت گاز در این پالایشگاه اجرایی شد که با

با اتمام این پروژه قطار توسعه پالایشگاه نفت بندرعباس همچنان بدون توقف در حرکت است و پس از افزایش کمی ظرفیت پالایش و بهبود کیفیت فرآورده‌های نفتی در گام بعدی شرکت پالایش نفت بندرعباس به دنبال طرح ارتقای کیفیت محصولات سنگین است که هدف آن کاهش میزان نفت کوره تولیدی و تبدیل آن به محصولات سبک‌تر با ارزش افزوده بیشتر است.

نفت کوره از هیدروکربن‌های سنگین نفت خام است که به راحتی نمی‌سوزد و به عنوان سوخت کشتی‌ها، قطارها، نیروگاه‌های برق، واحدهای صنعتی بزرگ و کوچک به کار می‌رود. با توجه به تغییرات سبب مصرفی انرژی کشور و افزایش سهم گاز طبیعی در تأمین انرژی بخش‌های صنعتی و تجاری، سهم نفت کوره در بخش‌های فوق‌الذکر و همچنین بازارهای جهانی کاهش قابل توجهی داشته است به همین منظور اجرای طرح‌های تبدیلی برای تبدیل نفت کوره به فرآورده‌های با ارزش افزوده بیشتر از اهمیت بالایی برخوردار است.

در پالایشگاه‌های کشور به طور متوسط ۳۰ درصد از خوراک ورودی به نفت کوره سبک و سنگین تبدیل می‌شود. مقایسه حجم تولید نفت کوره پالایشگاه‌های داخلی با سایر مناطق دنیا نشان می‌دهد که به دلیل عدم نوسازی و اجرای طرح‌های تبدیلی، بخش قابل توجهی از نفت خام ورودی به پالایشگاه با صرف هزینه به نفت کوره ارزان‌تر از نفت خام تبدیل می‌شود و به نوعی تبدیل طلا به نقره با صرف هزینه است.

بر اساس طرح ارتقای کیفیت محصولات سنگین در پالایشگاه نفت بندرعباس میزان تولید نفت کوره به کمتر از ۱۰ درصد و میزان گوگرد آن به کمتر از یک درصد کاهش می‌یابد. مطالعات امکان‌سنجی طرح با بررسی کامل شرایط، پتانسیل‌ها و فرصت‌های بهبود موجود در پالایشگاه، مطالعه جامع واحدهای پالایشی جدید در چارچوب تکنولوژی مدرن و به روز برای تولید محصول بر اساس استاندارد روز دنیا و کاهش سوخت، ضایعات پالایشگاه و استفاده حداکثری از راندمان حرارتی انجام شده است.

اجرای پروژه‌های عمرانی در راستای توسعه، در مراکز تولید انرژی کشور با توجه به نیاز روز افزون جامعه به انرژی روندی توقف ناپذیر است و در شرکت پالایش نفت بندرعباس نیز این روند در کنار پروژه‌های بزرگ یاد شده در بخش‌های دیگر پالایشگاه نیز ادامه دارد که در این زمینه می‌توان به برخی طرح‌های اجرا شده از جمله افزایش ظرفیت خوراک واحد آیزوماکس از ۲۸ هزار به ۳۱ هزار بشکه در روز با استفاده از برش سنگین لوبکات و به تبع آن افزایش تولید فرآورده‌های با ارزش افزوده بیشتر، مقاوم‌سازی واحدهای عملیاتی، مخازن واسکله نفتی، ساخت و توسعه بازوهای بارگیری، توسعه ایستگاه بارگیری فرآورده‌های ویژه، احداث خطوط محصولات

ویژه (وکیوم باتوم و وکیوم سلاسی) برای افزایش ظرفیت انتقال محصولات به بازوهای بارگیری، طراحی، خرید، نصب و راه‌اندازی سامانه آنلاین پایش آلپندگی، همچنین طرح‌هایی مبتکرانه با استفاده از دانش و تخصص کارکنان پالایشگاه از جمله استفاده از برش روغن سنگین در خوراک واحد هیدروکراکر، طراحی، نصب و راه‌اندازی P.L.C برای واحدهای خشک کننده هوای ابزار دقیق، طراحی، ساخت، نصب و راه‌اندازی سیستم اطفاء حریق توربین‌های گازی، انجام طرح احیاء جاذب‌های سامانه خالص سازی هیدروژن با استفاده از گاز ازت داغ و ساخت سیستم تحریک الکتروموتور سنکرون کمپرسور که برای نخستین بار توسط کارکنان پالایشگاه نفت بندرعباس اجرائی شدند. به گفته مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس هدف اصلی این شرکت تولید فرآورده‌های نفتی و انرژی مورد نیاز کشور است و با وجود مشکلاتی همچون تحریم و تأمین قطعات این شرکت توانست با نهادینه کردن تفکر جهادی و کار با بهروری بالا در مسیر پیشرفت حرکت کند.

به گفته مهندس هاشم نامور تلاش شده است با برنامه ریزی و اجرای طرح‌های توسعه و بهبود، فرآورده‌های با ارزش افزوده بیشتر تولید شود و فرآورده‌های با ارزش افزوده کمتر، ضایعات و مصرف انرژی کاهش یابد. مجموعه شرکت پالایش نفت بندرعباس با محور قراردادن مفهوم توسعه پایدار به عنوان اصل اساسی جهت ایجاد توازن بین توسعه اقتصادی و حفاظت محیط زیست، نسبت به کنترل اثرات نامطلوب زیست محیطی فعالیت‌های خود در بالاترین سطح ممکن با تعریف برنامه‌های اصلاحی لازم اقدام کرده است به نحوی که با احداث واحدهای کیفی سازی در راستای انطباق محصولات تولیدی خود با استانداردهای روز زیست محیطی و تکمیل زنجیره صنعت سبز گام برداشته و ابزارهای کنترلی پایش آنلاین را جهت کنترل خروجی‌های محیطی در حدود استانداردهای ابلاغی سازمان محیط زیست اجرائی نموده است و با مدیریت و کنترل ضایعات،

پس‌اب‌ها، انرژی، خروجی دودکش‌ها و پایش‌های مستمر آلاینده‌های آب، خاک و هوا توانسته نام خود را از فهرست شرکت‌های آلاینده محیط زیست خارج کند.

شرکت پالایش نفت بندرعباس با درک اهمیت و ضرورت همسویی با اقتصاد مقاومتی مبتنی بر توجه توأمان به مصالح و منافع ملی کشور و توجه به آرمان‌ها و مأموریت شرکت و همچنین حفظ حقوق سهامداران محترم همواره می‌کوشد تا با استعانت از خداوند متعال و بهره‌گیری از همه ظرفیت‌ها و توان خود به عنوان یکی از ارکان بسیار مهم توسعه کشور، نقش بسیار مهمی را در شکوفایی اقتصادی، خودکفایی، پیشرفت و بالندگی کشور در عرصه سازندگی ایفا کند.

تلاش بی‌وقفه کارکنان شرکت پالایش نفت بندرعباس در اجرای کار براساس استاندارد و اعمال نظارت دقیق و کنترل‌های مستمر و ضروری، مراعات اصول و الزامات بهداشتی، ایمنی و محیط زیست و اتخاذ روش‌های پیش‌بینی و پیشگیرانه جهت کاهش و حذف زمینه‌های حوادث به منظور حفظ سرمایه‌های ارزشمند و عظیم نیروی انسانی و حفاظت از دستگاه‌ها و تجهیزات در همه شئون و حوزه‌های کاری این مجموعه منتج به دستاوردهای بسیار ارزشمند و قابل تحسین شده و همچنان راه شرکت را در مسیر دستیابی به توسعه پایدار، تعالی و سرمایدی و حفظ جایگاه برتر در عرصه تولید مستمر و ارتقای کیفیت فرآورده‌های نفتی هموار کرده و توانمندی‌های شرکت را بیش از پیش آشکار کرده است.

شرکت پالایش نفت بندرعباس با بهره‌مندی از حضور مؤثر و پر شور نیروهای مستعد و پر تلاش توانسته است نقش اساسی و جایگاه راهبردی خود را در صنعت پالایش و اقتصاد کشور ایفا کند و با آینده نگری و بهره‌برداری از پروژه‌های متعدد در حوزه‌های عملیات، پشتیبانی و توسعه زیرساخت‌ها، استمرار عملیات تولید فرآورده‌های نفتی مورد نیاز کشور را با کیفیت مناسب تضمین کند.

عرضه ۵۰۰ تن نفت سفید شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی در بورس انرژی

۵۰۰ تن نفت سفید شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، برای فروش در بازار داخلی در بورس انرژی عرضه شد.

در راستای سیاست‌های جدید شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی و همچنین تقویت و حمایت از صنایع داخلی از طریق توسعه معاملات فرآورده‌های نفتی در بورس انرژی ایران، چهارشنبه، ۲۳ مردادماه حجمی برابر با ۵۰۰ تن نفت سفید شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران برای عرضه در بازار داخلی روانه میز فروش بورس انرژی شد.

این عرضه مطابق با برنامه هفتگی اعلام‌شده از سوی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران انجام شد که بر اساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته در روزهای دوشنبه با عرضه گاز مایع و نفت سفید خوراک و روزهای سه‌شنبه نیز عرضه بنزین سوپر، بنزین یورو ۴، بنزین معمولی، نفت گاز یورو ۵ و نفت گاز ۵۰۰۰ ppm در رینگ‌های داخلی و بین‌الملل بورس انرژی دنبال می‌شود.

در روزهای چهارشنبه نیز همه فرآورده‌های نفتی مذکور در رینگ‌های داخلی و بین‌الملل بورس انرژی عرضه می‌شود.

تأمین خوراک اولیه و کشف قیمت رقابتی در کنار مزیت‌هایی همچون دسترسی به کالای استاندارد و بدون واسطه در حالی در بورس انرژی همواره مورد توجه صاحبان صنایع داخلی و معامله‌گران این بازار قرار گرفته که شرکت‌های کارگزاری فعال در بورس انرژی نیز با تنوع محصولات مختلف در بازار فرآورده‌های نفتی بورس انرژی، برای جذب خریداران داخلی و خارجی به‌ویژه صاحبان صنایع پایین‌دستی

برای تأمین خوراک مصرفی خود به تکاپو افتاده‌اند. بر اساس این گزارش، چهارشنبه، ۲۳ مردادماه در رینگ داخلی بورس انرژی در حالی خریداران بر سر عرضه ۵۰۰۰ تن نفت سفید شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران به قیمت پایه هر تن ۶۲ میلیون و ۱۱۱ هزار و ۴۹۵ ریال به رقابت خواهند پرداخت که تسویه معاملات به‌صورت اسناد خارج از پایاپای از دیگر مزیت‌های این عرضه است. به این ترتیب امکان تسویه نقدی وجود نداشته و خریداران باید ۱۰ درصد پیش‌پرداخت خرید را قبل از شروع عرضه پرداخت کنند.

مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس خبر داد:

ورود بنزین ستاره به رینگ بین‌الملل و بازارهای صادراتی

مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس از عرضه بنزین این پالایشگاه در رینگ بین‌المللی بورس انرژی و ارسال اولین محموله صادراتی به بازارهای جهانی خبر داد.

سید علی حسینی مدیرعامل بورس انرژی ایران و هیات همراه نهم مردادماه در پالایشگاه ستاره خلیج فارس حضور یافتند و ضمن بازدید از زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های این پالایشگاه، نشست نیز با «محمدعلی دادور» مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس برگزار کردند.

دادور در حاشیه این نشست بیان داشت: شرکت نفت ستاره خلیج فارس توجه ویژه‌ای به بورس انرژی دارد و در شرایط فعلی نیز تأثیر شگرف آن در معاملات بورسی غیرقابل کتمان است.

وی اضافه کرد: فرآورده گاز مایع، نفتا، انواع حلال‌ها و برش‌های سنگین و سبک را در بورس عرضه می‌کردیم و ورود بنزین به رینگ بین‌الملل نیز سبب پررنگ‌تر شدن حضور ستاره در بورس خواهد شد. مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس، شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران را متولی عرضه بنزین محموله‌ی بنزین ستاره خلیج فارس در رینگ بین‌الملل عنوان کرد و گفت: با صادرات بنزین به کشورهای همسایه، افق‌های صادراتی بیشتری گشوده خواهد شد که از آآوری گسترده‌ای برای کشور در پی خواهد داشت. وی مقصد احتمالی نخستین محموله بنزین ستاره خلیج فارس را کشور افغانستان اعلام کرد و درباره فواید عرضه محصولات در بورس اظهار داشت: با این روند هم شرکت‌ها از بازگشت سرمایه‌شان مطمئن می‌شوند و هم مشتریان تأیید صلاحیت شده وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌توانند با سهولت دست به خرید بزنند، که این مساله شفافیت داد و ستد را نیز بیشتر خواهد کرد.

دادور بورس را سبب ایجاد رقابت سالم و بهبود شرایط اقتصادی کشور خواند و گفت: امیدوارم تا پایان سال طرح «افزایش ظرفیت و رفع گلوگاه‌های سه فاز» پالایشگاه که به ارتقا ظرفیت می‌انجامد، به صورت کامل اجرایی شود، چرا که پس از آن، این آمادگی را داریم تا در صورت موافقت سهام‌داران، سهام پالایشگاه ستاره خلیج فارس را در بورس اوراق بهادار نیز عرضه کنیم.

مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس در پایان اجرای طرح افزایش ظرفیت و رفع گلوگاه‌های سه فاز را سبب افزایش جذابیت این پالایشگاه برای درخواست کنندگان سهام دانست و تاکید کرد: با رسیدن خوراک دریافتی ستاره خلیج فارس به مرز ۴۸۰ هزار بشکه در روز این آمادگی به وجود خواهد آمد که سهام این پالایشگاه در اختیار سهام‌داران خرد قرار گیرد.

زوایای مختلف صادرات نخستین محموله بنزین کشور تشریح شد

مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس جزئیات و زوایای مختلف ارسال نخستین محموله‌ی بنزین صادراتی کشور و آینده‌ی این رویداد تاریخی را تشریح کرد. «محمدعلی دادور» در تشریح جزئیات صادرات نخستین محموله بنزین بیان داشت: بسیار خوشحالم که بنزین تولیدی پالایشگاه ستاره خلیج فارس دارای چنان کیفیتی است که به عنوان نخستین محموله‌ی صادراتی ایرانی به کشورهای همسایه انتخاب و وارد رینگ بین‌المللی بورس شد.

← بنزین پاک‌تر از استاندارد یورو ۵ اروپا

وی درباره کیفیت بنزین تولیدی در این پالایشگاه که سبب چنین انتخابی شده است، بیان داشت: بنزین یورو ۵ ستاره خلیج فارس از نظر زیست‌محیطی از استاندارد یورو ۵ جهانی پاک‌تر است چرا که بنزینی که در بنزین یورو ۵ باید زیر یک درصد باشد، در این پالایشگاه در محدوده ۰٫۵ تا ۰٫۷ درصد است.

مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس ادامه داد: همچنین آروماتیک در شرایط استاندارد باید ۳۵ باشد اما در حال حاضر در بنزین تولیدی پالایشگاه ستاره خلیج فارس بین ۲۹٫۵ تا ۳۱٫۵ است و میزان گوگرد استاندارد در این نوع بنزین باید کمتر از ۱۰ پی‌پی‌ام باشد که در حال حاضر در بنزین ستاره خلیج فارس کمتر از یک پی‌پی‌ام است.

← بازار داخلی اشباع است

وی درباره‌ی دلایل آغاز صادرات بنزین نیز چنین پاسخ داد: با توجه به این که نیاز داخل تأمین شده و بازارهای ایران برای خرید بنزین اشباع است، با تصمیم مهندس صادق آبادی، معاون وزیر و مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی صادرات این فرآورده‌ی استراتژیک و ورود آن به رینگ صادراتی را پیگیری کردیم.

← فروش با قیمت مناسب

دادور فروش نخستین محموله‌ی صادراتی بنزین ایران را موفقیت‌آمیز خواند و اضافه کرد: خوشبختانه این محموله ۲۰ دلار به ازای هر بشکه گران‌تر از نرخ نشریه «پلتس» به فروش رفت که نشان‌دهنده‌ی عملکرد صحیح در ورود به بازارهای جهانی است.

← تجربیات پیشین، چراغ راه آینده

وی تأکید کرد: بیش از یک قرن از کشف نفت در ایران می‌گذرد و ما بسیار خرسندیم که نخستین صادرات بنزین به عنوان اتفاقی تاریخی از پالایشگاه ستاره خلیج فارس آغاز شد. مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس استفاده از تجربیات پیشین را چراغ راه آینده توصیف کرد و افزود: شرکت نفت

ستاره خلیج فارس تجربه‌ی عرضه‌ی دیگر فرآورده‌ها را در رینگ داخلی و بین‌المللی دارد و همین موضوع می‌تواند سبب اتخاذ روش‌های صحیح در موضوع صادرات شود.

← عملی کردن منویات مقام معظم رهبری

وی جلوگیری از خام‌فروشی را ترفندی برای عملی کردن منویات مقام معظم رهبری دانست و گفت: در پی صادرات فرآورده‌ها ارزش افزوده‌ی بیشتری ایجاد خواهد شد که سبب ارزآوری و بهبود شرایط اقتصادی کشور می‌شود.

دادور اظهار داشت: نخستین عرضه‌ی بنزین ستاره خلیج فارس در رینگ بیم‌المللی توسط شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی این موضوع را ثابت کرد که می‌توان ارزش افزوده‌های بالاتر از پیش‌بینی‌های نشریات معتبر این حوزه برای بنزین صادراتی کسب کرد و امیدواریم در معاملات بعدی وضعیت به مراتب بهتر شود.

← مشتریان بنزین صادراتی افزایش می‌یابند

وی در ادامه تأکید کرد: تجربه فروش گاز مایع در

رینگ بین‌المللی به ما این موضوع را متذکر می‌شود که متقاضیان دریافت بنزین صادراتی ایران مطمئناً در معاملات بعدی بیشتر خواهند شد و این مساله باعث جلب خریداران و بالا رفتن قیمت‌ها خواهد شد. مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس افزایش تعداد خریداران را سبب ورود بنزین ایران به بازارهای هدف با ارزآوری بیشتر ارزیابی کرد و گفت: امروز در صادرات فرآورده‌ها سهم خوبی را از بازار افغانستان و پاکستان داریم و کشورهای آفریقایی، ارمنستان و عراق نیز به‌تازگی به مشتریان ما افزوده شده‌اند.

← رعایت استانداردها خط قرمز ماست

دادور در پایان رعایت استانداردهای ایمنی را خط قرمز این پالایشگاه در تحویل فرآورده به مشتریان اعلام کرد و گفت: پالایشگاه ستاره خلیج فارس یک سرمایه‌ی ملی است و اجازه نمی‌دهیم رعایت نشدن برخی استانداردها سبب صدمه به این دستاورد بزرگ صنعت پالایش کشور شود، از این رو چنان چه خریداران الزامات را رعایت نکرده باشند امکان تحویل محموله به آنان وجود نخواهد داشت.

نفت ستاره خلیج فارس، حامی منطقه حفاظت شده گنو

از روش‌های نوین حفاظتی در منطقه، اجرای طرح احیاء پوشش گیاهی منطقه و اقدامات مشترک در زمینه تأمین منابع زیستی حیات وحش را در دستور کار قرار داده‌ایم.

وی همکاری در راستای انجام اقدامات پیشگیرانه به منظور جلوگیری از وقوع و امداد رسانی در صورت بروز حریق در این منطقه را از دیگر تعهدات شرکت نفت ستاره خلیج فارس ذکر کرد و بیان داشت: کمک به اجرای طرح‌های پژوهشی و تحقیقاتی، ارتقا و گسترش فرهنگ زیست‌محیطی جوامع محلی، انجام برنامه مشترک آموزشی و همکاری به منظور جلب مشارکت جوامع محلی و سازمان‌های مردم‌نهاد را نیز پیگیری خواهیم کرد. دادور استفاده از فضاهای آموزشی مشترک را نیز مورد تأکید قرار داد و افزود: چنان دستگاه‌ها بتوانند از ظرفیت‌های یکدیگر استفاده کنند سبب رشد متقابل و بهبود سطح خدمات رسانی به مردم خواهد شد. وی در پاسخ به این پرسش که سازوکار اجرایی این تفاهم‌نامه به چه صورت خواهد بود، گفت: به منظور اجرای بهینه این تفاهم‌نامه کارگروه اجرایی متشکل از نمایندگان ثابت و تام‌الاختیار طرفین تشکیل شده است که این کارگروه وظیفه برنامه‌ریزی، هماهنگی و نظارت بر فعالیت‌های مشترک و سایر موارد را برعهده خواهد داشت. مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس اظهار داشت: این کارگروه حداقل هر سه ماه یکبار تشکیل جلسه می‌دهد و گزارش پیشرفت کار به مقامات دو دستگاه ارائه خواهد شد.

وی ضمن بیان این که تفاهم‌نامه بین شرکت نفت ستاره خلیج فارس و اداره کل حفاظت محیط زیست هرمزگان از تاریخ امضا به مدت دو سال معتبر خواهد بود و با توافق طرفین تمدید می‌شود، افزود: امیدواریم این اقدام نیز بتواند برگ زرین دیگری در کارنامه‌ی پرافتخار شرکت نفت ستاره خلیج فارس در حوزه‌ی مسئولیت‌های اجتماعی به یادگار بگذارد و شاهد توسعه‌ی متوازن هرمزگان و بالندگی هر روزه میهن عزیزمان باشیم.

گفتنی است تفاهم‌نامه حفاظت از ذخیره‌گاه زیست‌کره «گنو» چندی پیش به امضای «عبیب مسیحی تازیانی» مدیرکل حفاظت محیط زیست هرمزگان و «محمدعلی دادور» مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس رسید.

مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس گفت: در راستای عمل به مسئولیت‌های اجتماعی خود، به صورت داوطلبانه با امضای تفاهم‌نامه‌ی حفاظت از ذخیره‌گاه زیست‌کره «گنو» را بر عهده گرفتیم. «محمدعلی دادور» درباره‌ی چرایی امضای تفاهم‌نامه همکاری بین اداره کل حفاظت محیط زیست استان هرمزگان و شرکت نفت ستاره خلیج فارس، گفت: با توجه به ضرورت اجرای اصل پنجاهم قانون اساسی و همگانی بودن وظیفه حفاظت از محیط زیست و در راستای عمل به مسئولیت‌های اجتماعی خود، به صورت داوطلبانه با امضای تفاهم‌نامه‌ی حفاظت از ذخیره‌گاه زیست‌کره «گنو» را بر عهده گرفتیم.

وی این اقدام را سبب ارتقا شاخص‌های زیست‌محیطی استان و حفاظت از گونه‌های طبیعی و جانوری این منطقه عنوان کرد و افزود: توسعه همکاری‌های آموزشی-تحقیقاتی در راستای حفظ محیط زیست گنو را نیز متقبل شده‌ایم و با بهترین کیفیت آن را انجام خواهیم داد. مدیرعامل شرکت نفت ستاره خلیج فارس ادامه داد: مشارکت در اجرای برنامه حفاظت از گونه‌های در معرض خطر، استفاده

رئیس بازاریابی و فروش شرکت پالایش نفت اصفهان تأکید کرد:

تکرار سود ۳ ماهه در دوره‌های بعد در صورت تثبیت ارز نیمایی و قیمت جهانی فرآورده‌ها

ابراهیم کلابانی پور رئیس بازاریابی و فروش شرکت پالایش نفت اصفهان در خصوص پیش بینی روند سودآوری پالایشی‌ها در ماه‌های بعد گفت: سودآوری شرکت‌های پالایشی تحت تأثیر چند عامل از جمله نرخ ارز و نرخ جهانی فرآورده‌های پالایشی است. وی در رابطه با عملکرد ۳ ماهه پالایشی‌ها و دلیل رشد سودآوری شرکت‌ها گفت: در ۳ ماهه ابتدای امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل، هم نرخ ارز رشد زیادی داشت و هم قیمت جهانی فرآورده‌های نفتی افزایش یافته بود؛ از این رو رشد سودآوری شرکت‌های پالایشی در ۳ ماهه ابتدایی سال نسبت به ۳ ماهه ۹۷، منطقی بود. وی افزود: در صورت تثبیت نرخ ارز نیمایی و قیمت جهانی فرآورده‌های نفتی، سودهای تحقق یافته در ۳ ماهه نخست می‌تواند در ماه‌های بعد نیز تکرار شود. وی اضافه کرد: البته اتفاقات دیگری هم ممکن است سودآوری پالایشی‌ها را تحت تأثیر قرار دهد. برخی فرآورده‌های پالایشی، خوراک صنایع پایین دستی همچون صنعت قیر را تشکیل می‌دهد و وضعیت فروش و صادرات صنایع پایین دستی در تقاضای فرآورده‌های پالایشی مؤثر خواهد بود. رئیس بازاریابی و فروش «شپنا» خاتمه تأکید کرد: فعلاً شرکت‌های پالایشی با تمام ظرفیت خود در حال تولید هستند و وضعیت فروش فرآورده‌های پالایشی نیز، مطلوب است.

شرکت پالایش نفت اصفهان در ۳ ماهه نخست سال با پرش ۱۹۰ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل، به ازای هر سهم ۸۷۲ ریال سود محقق کرد. در صورت تکرار چنین سودی در دوره‌های بعد، این سهم چشم‌انداز روشنی خواهد داشت.

مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت پالایش نفت اصفهان برگزار شد

مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت پالایش نفت اصفهان برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۹۷ با حضور حدود ۸۸ درصد سهامداران برگزار شد.

در ابتدای این مجمع مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان گزارشی از عملکرد این شرکت و پروژه‌های راه اندازی شده و در حال راه اندازی ارائه کرد.

مرتضی ابراهیمی با اشاره به اینکه شرکت پالایش نفت اصفهان در صنعت فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای فعالیت می‌کند، گفت: در حال حاضر ۱۰ شرکت پالایشی کشور در این حوزه فعالیت دارند و براساس گزارش‌های عملکرد شرکت‌های پالایشی در سال ۹۷، شرکت پالایش نفت اصفهان از نظر دریافت خوراک نفت خام و میعانات گازی در جایگاه دوم قرار دارد. همچنین از نظر تولید محصولات نفت گاز در جایگاه نخست، گاز مایع مقام دوم، نفت سفید جایگاه سوم، نفت کوره مقام سوم و بنزین مقام پنجم قرار دارد.

وی وضعیت پروژه‌های پالایشگاه اصفهان طی یکسال را قابل قبول ارزیابی و اظهار کرد: آنچه برای شرکت پالایش نفت اصفهان اهمیت دارد نداشتن حادثه در شرکت است که خوشبختانه در سال ۹۷ هیچ گونه حادثه ناتوان کننده‌ای نداشته‌ایم و این یکی از مزیت‌های بزرگ شرکت در سال گذشته است.

مدیرعامل پالایشگاه اصفهان با بیان اینکه تعمیرات اساسی پالایشگاه اصفهان طبق هرسال انجام شده، منتها مزیت‌هایی نسبت به قبل داشته است، تصریح کرد: یکی از کارهای بزرگی در شرکت پالایش نفت اصفهان برای اولین بار در کشور صورت گرفته انجام اصلاحات در واحدهای آیزوماکس بوده که تأثیر بسزایی در سوددهی پالایشگاه داشته است. از طرفی چون قرار بود واحد تقطیر پالایشگاه تعمیرات اساسی شود تمام آیزوفید مازاد را ذخیره کردیم و واحد آیزوماکس بدون کاهش خوراک به کار خود ادامه داد که چندین میلیارد تومان به سود پالایشگاه شد. در بخش بنزین سازی پالایشگاه هم کارهای زیادی انجام شد و در حال حاضر آن واحد با ظرفیت ۲۵ هزار و ۸۰۰ بشکه در حال کار است.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان در بخش دیگری از سخنانش در رابطه با کیفیت فرآورده‌ها نیز گفت: یکی از فرآورده‌های اصلی بنزین است که به شدت زیر نظر است و ارزیابی می‌شود و خوشبختانه تالان دچار مشکل نشده‌ایم. وی با یادآوری اینکه سال ۹۴ تمام بنزین

جویی انرژی، اظهار داشت: در راستای پیاده سازی استاندارد، خط مشی انرژی تدوین شده و اهداف کلان و خرد و پروژه‌های انرژی اولویت بندی شده شرکت تعیین شده است تا طی ۵ سال شاخص انرژی از مقدار ۳۰۴۳ مگاژول بر تن نفت خام به ۲۳۶۶ مگاژول بر تن نفت خام کاهش یابد.

ابراهیمی همچنین با اشاره به پروژه‌های در دست اجرای شرکت پالایش نفت اصفهان، گفت: پروژه احداث تصفیه گازوئیل، پروژه احداث یوتیلیتی و افسایت طرح تصفیه گازوئیل، احداث تقطیر ۳، بویلرهای جدید و واحد آب DM، مدرنیزه کردن سیستم برق پالایشگاه، خطوط ارتباطی مخازن بنزین سازی، احداث سکوی بارگیری، احداث پست ۲۳۰/۳۳ کیلوولت، احداث ایستگاه پمپاژ و سیستم تصفیه پساب شاهین شهر، احداث یوتیلیتی پروژه‌های داخلی، بازسازی برج خنک کننده آب، احداث ایستگاه تقلیل فشار گاز طبیعی، احداث پروژه RHU و ... از پروژه‌های فعال می‌باشد.

وی عنوان کرد: مبلغ برآوردی پروژه‌های مذکور حدود ۴۰ هزار و ۸۰۸ میلیارد ریال و ۹۲۹ میلیون یورو است که تاکنون ۱۵ هزار و ۰۷۶ میلیارد ریال و ۳۲۷ میلیون یورو آن پرداخت شده است

گفتنی است در بخش پایانی این جلسه گزارش‌های حسابرس مستقل و بازرس قانونی به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام شرکت پالایش نفت اصفهان ارائه شد. در بخش پایانی مجمع نیز با موافقت سهامداران سود تقسیمی هر سهم شرکت برای سال مالی ۱۳۹۷، ۸۰ تومان تعیین شد.

تولیدی پالایشگاه یورو ۴ شد، اظهار داشت: الان بخش زیادی از بنزین پالایشگاه یورو ۵ است و ادعا می‌کنیم در کشور تنها پالایشگاهی هستیم که بنزین یورو ۵ داریم.

به گفته وی تا امسال بالغ بر ۹۰۰ میلیارد تومان واحد بنزین سازی پالایشگاه سود داشته است، و تغییراتی که در واحدهای بنزین سازی شد در سوددهی پالایشگاه نقش داشت.

وی از دیزل و نفت کوره به عنوان فرآورده‌های دیگر پالایشگاه یاد کرد و گفت: انباشتنی نفت کوره یکی از معضلات پالایشگاه بود، به طوری که حدود ۱۲ مخزن ۱۰۰ هزار بشکه‌ای برای ذخیره سازی نفت کوره داشتیم

ابراهیمی نفت کوره را از معضلات پالایشگاه اصفهان عنوان و تصریح کرد: اگر نفت کوره فرآوری و تبدیل نشود پالایشگاه را به سمت تعطیلی می‌برد. البته در این راستا پروژه گوگردزایی از ته‌مانده‌های برج‌های تقطیر را در دستور کار داریم و قرارداد این پروژه نیز امضا شده است.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان با تأکید بر اینکه پروژه‌هایی که مربوط به فرآورده و کیفیت آنهاست، حیات پالایشگاه است و بدون اجرای آن‌ها پالایشگاه اصفهان به تعطیلی کشیده می‌شود، افزود: با همراهی سهامداران، پروژه‌ها به بهره برداری می‌رسند و ما هم قول می‌دهیم سال آینده راه‌اندازی واحدهای تصفیه دیزل و پیشرفت مناسبی از واحدهای باقی مانده از طرح بهبود و بهینه سازی را اعلام کنیم.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان در خصوص اقدامات شرکت در زمینه صرفه

راه اندازی سامانه پیشرفته هیدروکام روی تجهیزات حیاتی شرکت پالایش نفت اصفهان

راه اندازی سامانه هیدروکام شرکت پالایش نفت اصفهان نه تنها حاشیه اطمینان بهره برداری از کمپرسورهای بنزین سازی را افزایش داده، بلکه به کاهش گازهای آلاینده‌ای نظیر CO2 نیز کمک کرده است.

مدیر بهره برداری شرکت پالایش نفت اصفهان افزود: با توجه به تحریم‌های موجود در زمان راه‌اندازی واحد بنزین سازی به دلیل عدم حضور پیمانکار خارجی، کمپرسورهای رفت و برگشتی توربینی، بدون سیستم هیدروکام راه اندازی شد. با این اتفاق بار گذاری کمپرسورها فقط محدود به دو نقطه ۵۰ و ۱۰۰ درصد بود و در عمل هیچ کنترل ظرفیتی وجود نداشت، بنابراین بخار زیادی مصرف می‌شد و همچنین گاز اضافه فشرده شده که به آن نیازی نبود به ورودی کمپرسور برگشت داده می‌شد. علیرضا جعفرپور ادامه داد: به منظور جلوگیری از اتلاف انرژی، کاهش بار کمپرسورها و کاهش استهلاک کمپرسورها، قراردادی بین شرکت پالایش نفت اصفهان و شرکت کارافن وایسته به هواپیما سازی ایران (هسا) منعقد شد و خوشبختانه با تلاش و همت متخصصین داخلی سیستم بارگذاری کمپرسورها (هیدروکام) به بهره‌برداری رسید، به طوری که در کنار داشتن توانایی برای کنترل مستمر ظرفیت از صفر تا ۱۰۰ درصد، در مصرف بخار و نیز گاز تولیدی صرفه جویی شد. البته ایرادها و مشکلات زیادی در سیستم نصب شده خارجی وجود داشت که کارشناسان داخلی با مهندسی معکوس در دو قسمت نرم افزار و سخت افزار، توانستند با کمترین هزینه این پروژه را به سرانجام برسانند.

وی با بیان اینکه با این موفقیت چشمگیر بار دیگر ثابت کردیم که با یاری خداوند متعال و درایت مسئولین و همت کارشناسان داخلی، خواستن توانستن است و ایران و ایرانی بدون نیاز به هیچ متخصص خارجی توانایی انجام غیر ممکن‌ها را دارد، اظهار داشت: در صنعت نفت برخی تجهیزات به دلیل تأثیری که در فرایند تولید دارند در بالاترین رده حساسیت یعنی تجهیزات حیاتی قرار می‌گیرند. بنابراین انتظار می‌رود این تجهیزات، کارکردی با قابلیت اطمینان بالا داشته باشند. یکی از راه‌های رسیدن به این هدف، استفاده از سامانه‌هایی است که به بهره‌برداری ایمن و مطمئن از تجهیز کمک کند.

خط انتقال، ایستگاه پمپاژ و تصفیه خانه پساب شهری در شرکت پالایش نفت اصفهان احداث شد

کل استاندارد و سازمان محیط زیست ابلاغ شود و فروشندگان پساب نیز موظف به رعایت آن شوند. گفتنی است در گذشته پساب مذکور برای مصارف غیر مجاز استفاده میشد و به طور حتم اجرای این طرح، ارزش بسیار عظیمی در بخش زیست محیطی محسوب می‌شود.

برای نخستین بار در ایران پروژه ملی زیست محیطی تصفیه و استفاده صنعتی از فاضلاب شهری در شرکت پالایش نفت اصفهان با رویکرد کاهش مصرف منابع (آب شرب) با ظرفیت ۷۵۰ متر مکعب در ساعت راه اندازی شد.

معاون مهندسی و توسعه شرکت پالایش نفت اصفهان افزود: این شرکت در جهت صیانت از منابع ملی و با توجه به بحران آب در استان اصفهان، به منظور مصرف بهینه از این مایه حیات، استفاده از پساب شهری را برای تولید آب صنعتی مورد نیاز، طراحی و اجرا کرده است.

سید مصطفی الهی گفت: بر اساس برنامه ریزی‌ها، انتقال و تصفیه پساب شاهین شهر با همکاری دو شرکت توانمند داخلی در سه مرحله ساخت ایستگاه پمپاژ پساب در محل تصفیه خانه، احداث خط انتقال پساب به پالایشگاه و ساخت تصفیه خانه در محل این شرکت انجام گرفت. این پروژه ظرفیت تصفیه ۷۵۰ متر مکعب بر ساعت پساب شهری را دارد. وی با بیان اینکه این پروژه ظرف مدت ۲۴ ماه و صرف هزینه‌ای بالغ بر ۱۰۰ میلیارد تومان در محل شرکت پالایش نفت اصفهان اجرایی شده، تصریح کرد: بر اساس اعلام واحد مهندسی پالایشگاه، مشکل اساسی بر سر راه محقق شدن اهداف این طرح و طرح‌های مشابه در کشور، تغییر مشخصات پساب تحویلی است که انتظار می‌رود استاندارد آن توسط اداره

مجمع عمومی سالانه صاحبان سهام شرکت پالایش نفت تبریز برگزار شد

واخذ دانش فنی آن را حدود ۱۱ میلیون دلار ذکر کرد و ادامه داد: هزینه اجرای کل طرح حدود یک و نیم میلیارد دلار خواهد بود.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت تبریز دریافت تندیس طلایی چهارمین همایش رعایت حقوق مصرف کنندگان، کسب دیپلم افتخار جایزه جهانی کارآفرینی و مدیریت مدرن از بنیاد اروپایی توسعه مدیریت EIU، کسب مدال برنز دومین جایزه ملی مسولیت های اجتماعی بنگاه های اقتصادی کشور در حوزه بهترین عملکرد کسب و کار مسوولانه، بهبود و توسعه پایدار و کسب رتبه اول HSE شرکت های پالایشی کشور را از دیگر افتخارات و موفقیت های پالایشگاه تبریز در سال ۱۳۹۷ عنوان کرد.

در این مجمع روزنامه های دنیای اقتصاد و عصر آزادی به عنوان روزنامه های رسمی شرکت و موسسه حسابرسی تدوین و همکاران به عنوان حسابرس مستقل و بازرس قانونی اصلی و موسسه حسابرسی رازدار به عنوان بازرس علی البدل شرکت برای سال مالی ۱۳۹۸ انتخاب شدند.

در ادامه این نشست و براساس اعلام قبلی، مجمع عمومی فوق العاده شرکت پالایش نفت تبریز، با حضور همان تعداد برگزار شد و تنها دستور کار آن در خصوص اعطای مجوز فعالیت شرکت در زمینه امور آزمایشگاهی و کنترل کیفیت بود که به تأیید رسید و به ماده دو اساسنامه شرکت اضافه شد.

شرکت گروه گسترش نفت و گاز پارسین، شرکت های سرمایه گذاری سهام عدالت استان زنجان، شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران، شرکت سرمایه گذاری هامون سپاهان (سهامی عام)، شرکت خدمات مدیریت هامون سپاهان (سهامی خاص) و اشخاص حقیقی از جمله سهامداران شرکت نفت پالایش تبریز هستند.

و گازوئیل با استانداردهای یورو ۵ به گونه ای مدیریت شده که علاوه بر رعایت الزامات حاکمیتی، استانداردهای کیفی سازی، سود اقتصادی و ارزش افزوده را برای شرکت به ارمغان آورده است و کشورهای همسایه بسیار مشتاقانه متقاضی این محصولات هستند.

به گفته وی، با اجرا و راه اندازی طرح های یاد شده افزون بر ۱۰۰ میلیون یورو صرفه جویی ارزی در شرکت به عمل آمده است.

باقری در ارتباط با فعالیت های حقوقی شرکت تصریح کرد: در این باره حدود ۱۰۰ هکتار از اراضی داخل محدوده عملیاتی شرکت سند مالکیت تک برگ اخذ شده، همچنین با رأی قطعی دادگاه از ۱۹ هزار متر مربع زمین دیگر این شرکت واقع در ایل گلی تبریز رفع معارض شده است.

مدیرعامل شرکت پالایش نفت تبریز، تسویه حساب تمامی تسهیلات بانکی، تسویه حساب اقساط خرید سهام پتروشیمی تبریز و بهره مندی از مشوق مالی به مبلغ ۸۴ میلیارد تومان و نیز اخذ طلب مابه التفاوت نرخ ارز مرجع و مبادلاتی فروش فرآورده های ویژه در سه ماهه سوم سال ۱۳۹۱ به مقدار ۷۳ میلیارد تومان را از دیگر فعالیت های شرکت در حوزه مالی در مدت یاد شده اعلام کرد.

اشاره به طرح جامع پالایش نفت تبریز بخش پایانی گزارش مدیرعامل این شرکت بود، وی گفت: این طرح در راستای کاهش تولید نفت کوره و با هدف ارتقای کمی و کیفی محصولات تولیدی شرکت اجرا می شود و با بهره برداری کامل آن، پالایشگاه تبریز در میان رقبای خارجی و داخلی به جایگاه واقعی خود دست خواهد یافت.

وی هزینه صرف شده برای مطالعات اولیه این طرح را یک میلیون یورو و هزینه بجز طراحی بنیادی

مجمع عمومی عادی سالیانه منتهی به ۲۹ اسفند سال ۹۷ شرکت پالایش نفت تبریز در روز دوشنبه ۳۱ تیرماه ۹۸ با حضور بیش از ۹۳ درصد از سهامداران این شرکت در تبریز برگزار شد.

مدیرعامل پالایشگاه تبریز در این نشست گفت: در این مجمع پرداخت سود سهام به اداء هر سهم برای صاحبان سهام شرکت به مبلغ ۲۴۰۰ ریال تقسیم شد. مهندس غلامرضا باقری دیزج همچنین از تصویب و تأیید صورت های مالی سال ۹۷ شرکت پالایش نفت تبریز در مجمع عمومی عادی سالانه این شرکت خبر داد.

وی گفت: براساس گزارش بازرس قانونی تمامی عملکردها و صورت های مالی این شرکت منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۹۷ به نحو مطلوب و مطابق با استانداردهای جاری انجام گرفته است.

وی در باره موفقیت ها و عملکرد شرکت در بازه زمانی یاد شده یاد آوری کرد: در این مدت با اجرای رویکردهای ابتکاری و تلاش همکاران، تنوع محصولات تولیدی شرکت از ۱۳ نوع فرآورده به ۴۰ نوع فرآورده افزایش یافته و برندسازی محصولات نیز برای نخستین بار با خلق لوگوی اختصاصی ARIA T.Z.O.R.C (آریا تی زورک) عملیاتی شده است.

مدیرعامل پالایش نفت تبریز در بخش دیگری از سخنان خود مهمترین دستاوردهای فنی شرکت در مدت یاد شده را موفقیت شرکت در راه اندازی واحد ایزومریزاسیون نفتای سبک بدون سرمایه گذاری عمده و تبدیل کل بنزین تولیدی شرکت به استاندارد یورو ۵، راه اندازی واحد گوگردزایی گازوئیل و تولید گازوئیل یورو ۵، کاهش ضایعات از ۵۴ صدم درصد وزنی نسبت به نفت خام پالایشی به ۴۶ صدم درصد و کاهش دو درصدی اندیس انرژی، بیان کرد.

باقری دیزج یاد آوری کرد: تولید و عرضه بنزین

معرفی طرح تحول و تعالی ابر سیستم مدیریت شرکت پالایش نفت تبریز بر اساس مدل MAMIF/AMIF به مدیران استانی

هجرت از مکتب کلاسیک به مکتب یادگیری آماده کرده است.

مدیر عامل شرکت پالایش نفت تبریز با تاکید بر چگونگی تیم سازی و آرمان گذاری بر مبنای این مدل، تعمیق نگاه علمی مدیران به مدیریت سازمانی در تفکر و رفتار، تعمیق تفکر استراتژیک در مدیران، تقویت انگیزه مدیران برای تحقق اهداف استراتژیک حوزه مدیریتی، توسعه رویکرد آرمان محوری در سطح سازمان، هجرت مدیران از تفکر خطی به تفکر سیستمی و درک دانشی دیسپلین های مکتب یادگیری مدیریت (تفکر سیستمی، مدل های ذهنی، آرمان مشترک، یادگیری تیمی و قابلیت های شخصی) و تجهیز مدیران به آن را از دستاوردهای نامشهود این طرح دانست.

باقری شیوه مشاوره و تعامل ظرفیت ساز (CBR) را مطمئن ترین راه برای پیاده سازی مبنای مدیریت در مکتب یادگیری و شکل گیری تیم معرفی کرد. مدیر عامل شرکت پالایش نفت تبریز در پایان کسب رتبه اول جایزه ملی مشاوره مدیریت ایران (جایزه بزرگمهر) در سال ۹۶، دریافت مدال نقره (رتبه دوم جایزه) کنستانتین از سوی شورای بین المللی مشاوران مدیریت (ICMCI) در سال ۲۰۱۷ و کسب دیپلم افتخار جایزه جهانی کار آفرینی و مدیریت مدرن از بنیاد اروپایی توسعه مدیریت (EIU) در سال ۱۳۹۷ را از دیگر دستاوردهای طرح تحول و تعالی ابر سیستم مدیریت شرکت پالایش نفت تبریز بر اساس مدل MAMIF/AMIF معرفی کرد.

مکتب یادگیری مدیریت است.

وی مشاور طرح تحول و تعالی ابر سیستم مدیریت شرکت پالایش نفت تبریز و صاحب مدل AMIF/MAMIF را دکتر محمود عجمی معرفی کرد و ادامه داد: روش مشاوره ایشان، بلد راه کاروان (CBR) است که در مدت این پنج سال، در کنار مدیران و با هدایت علمی و عملی، آنان را در مدیریت بر سازمان خود همراهی کرده است و در این همراهی، مدیران در یک حرکت تدریجی و مستمر، به صورت فردی و تیمی، با دانش مدیریت در حد نیاز آشنا شده، مدل های مفهومی و اجرایی را فرا گرفته و در محیط سازمانی خود آن را اجرایی کرده اند.

باقری با تشریح مدل AMIF/MAMIF خاطر نشان کرد: بر مبنای این مدل آرمان مشترک مدیران شرکت، برنامه ریزی استراتژیک و نقشه استراتژی سازمان طراحی و برنامه ریزی عملیاتی شرکت طی سالهای ۹۳ تا ۹۴ تدوین شده و بر مبنای آن با تدوین ۶ هدف کلان، ۴۰ هدف کمی و ۱۳۲ برنامه و پروژه به سمت آرمان خود که همان پیشرو پالایشگاه های منطقه خاورمیانه با اعتبار جهانی است با استراتژی بهبود فضای کسب و کار با تاکید بر ارزش آفرینی و مسئولیت اجتماعی، حرکت کرده است و با شناسایی مغایرت های حاصل از اجرا و ارائه راه حل های موقت و اساسی بر مبنای CFTOP توسط تیم مدیران ارشد ضمن زمینه سازی برای یادگیری مدیران در سه سطح TLL، DLL، SLL و تربیت مدیران در تراز مکتب یادگیری، سازمان را برای

مدیر عامل شرکت پالایش نفت تبریز چهارشنبه شانزدهم مرداد به همراه تیم استراتژیست این پالایشگاه در حاشیه برگزاری سمینار آموزشی معرفی مدل های تعالی سازمانی در دولت و بخش عمومی ویژه مدیران استان به تبیین طرح تحول و تعالی ابر سیستم مدیریت شرکت پالایش نفت تبریز بر اساس مدل AMIF/MAMIF پرداخت.

غلامرضا باقری وجود تئوری و مدل را لازمه هر مدیریتی دانست و با بیان این که تدوین این طرح، تیمی بوده و در طول پنج سال انجام شده است، آرمان سازمانی، شناسایی و تدوین ارزش های سازمان، شناسایی ذی نفعان سازمان و کانال های ارتباطی مربوطه، شناسایی فرصت ها و تهدیدهای محیطی و نقاط قوت و ضعف سازمانی (SWOT)، تدوین استراتژی و سیاست های مربوطه، تدوین اهداف استراتژیک و طراحی نقشه استراتژیک (BSC)، تدوین برنامه یکپارچه سازمانی، تدوین اهداف کمی، شناسایی و خلق منابع، بودجه ریزی، اجرا و تعیین مغایرت ها را از جمله فرایندهای اصلی این مدل برشمرد.

وی ضمن اشاره به اینکه مدیریت چرخاندن چرخه تصمیم و اجراست و هر مدیر خالق آن، گفت: داشتن مشاور فرهیخته و فعال و رعایت منطق تئوری و عمل و التزام به اصل شروع از خود را جزو الزامات این مدل برشمرد و ادامه داد: این مدل در صدد تحول مدیریت سازمان از مکتب کلاسیک به مکتب یادگیری و نیز خواهان تعالی مدیران به تراز

در همایش هم اندیشی فعالان زیست محیطی در پالایشگاه کرمانشاه مطرح شد:

ضرورت استفاده از پتاسیل های دانشگاهی برای رفع معضلات زیست محیطی

زباله و نجات جان یک حیوان وحشی نیست بلکه محیط زیست موضوعی است که می تواند بر روی زندگی تک تک ما تأثیر مثبت یا منفی بگذارد و ما در ساختار جدید سازمان حفاظت محیط زیست کشور به جد نیازمند مشارکت همه آحاد مردم هستیم. سهراب براندیشه، رئیس هیات مدیره شرکت پالایش نفت کرمانشاه در این همایش گفت: تمام تلاش مدیریت بخش خصوصی در شرکت پالایش نفت کرمانشاه بر این است که بر مدار توسعه پایدار حرکت کند و حرکت بر مدار توسعه پایدار نیز لازمه اش حفاظت از محیط زیست است. وی افزود: پالایشگاه کرمانشاه برای اولین بار در جهان موفق به اجرای پروژه های شده است که لجن های نفتی را از یک تهدید زیست محیطی به فرصتی برای حفاظت از محیط زیست و ایجاد ارزش افزوده تبدیل کرده است. بر اندیشه تصریح کرد: تمام تلاش ما بر این است در شهری که خودمان در آن زندگی می کنیم تمامی پارامترهای محیط زیستی را رعایت کنیم و اجرای این پروژه نیز در همین راستا بوده است. وی در ادامه تأکید کرد: توسعه پایدار قطعاً به معنای حفاظت ویژه از محیط زیست است. یاورى مدیر کل محیط زیست استان کرمانشاه نیز در این مراسم ضمن قدردانی از میزبانی شرکت پالایش نفت کرمانشاه در برگزاری این همایش گفت: میزان زباله های تولیدی استان بین ۵۵۰ تا ۶۰۰ تن در روز است و در حال حاضر مشکل اصلی ما در بحث مدیریت این پسماندها، کمبود منابع اعتباری است و ما از مسئولین کشوری انتظار داریم که از محل اعتبارات ملی مدیریت پسماند که رقمی در حدود ۱۰۰۰ میلیارد تومان است، استان کرمانشاه نیز بهره مند شود. وی همچنین از شرکت پالایش نفت کرمانشاه، شرکت پلیمر و شرکت سیمان سامان به عنوان سه صنعت سبز کشور نام برد که توجه ویژه ای به رعایت اصول محیط زیستی دارند.

معاون پژوهش و آموزش سازمان حفاظت محیط زیست کشور گفت: محیط زیست صرفاً جمع آوری زباله و نجات جان یک حیوان وحشی نیست بلکه محیط زیست موضوعی است که می تواند بر روی زندگی تک تک ما تأثیر مثبت یا منفی بگذارد. دکتر امید نیا، معاون پژوهش و آموزش سازمان حفاظت محیط زیست کشور در همایش هم اندیشی فعالان زیست محیطی در شرکت پالایشگاه نفت کرمانشاه اظهار کرد: ما برای اینکه بتوانیم در تمامی حوزه های محیط زیستی پاسخ خوب، بهنگام و موثری به معضلات زیست محیطی (همچون تولید کاتالیست های از بین برنده لجن های نفتی در پالایشگاه کرمانشاه) بدهیم باید از پتاسیل های تخصصی و دانشگاهی حداکثر استفاده را ببریم. وی ادامه داد: محیط زیست صرفاً جمع آوری

آنچه در مجمع پالایش نفت شیراز مطرح شد:

افزایش ۸ درصدی تولید محصولات شیراز در سال ۹۷

نوسانات نرخ ارز بر سودآوری شرکتها مؤثر خواهد بود، گفت: با توجه اینکه بهای تمام شده و درآمد فروش هر دو تحت تأثیر این نوسان قرار می گیرد بخشی از نوسان های ارزی در خرید نفت خام و فروش فرآورده ها یکدیگر را تا حد زیادی پوشش می دهند. لازم به ذکر است تأمین ارز مورد نیاز برای اجرای طرح های توسعه جامع شرکت نیز بایستی از صادرات بخشی از فرآورده ها تأمین شود.

مدیرعامل پالایش نفت شیراز ادامه داد: با توجه به اینکه قیمت نفت خام و فرآورده ها بر مبنای نرخ های بین المللی تعیین می شود، بنابراین نوسان قیمت نفت تأثیر مستقیم بر روی سودآوری شرکتها خواهد داشت.

وی خاطرنشان کرد: پالایش نفت خام و میعانات و تولید مطابق برنامه، کاهش سوخت و ضایعات، افزایش تولید فرآورده های با ارزش، تولید مستمر و کاهش زمان بسته شدن واحدها، افزایش نرخ سودآوری، مدیریت هزینه های شرکت، تسریع در اجرای پروژه و درخواست های فنی و تعریف و اجرای طرح های تحقیقی بخشی از برنامه های آتی شرکت پالایش نفت شیراز محسوب می شوند.

ریال بوده و بهای تمام شده این دوره نیز بالغ بر ۶۸ هزار میلیارد ریال بود. وی با اشاره به اینکه پالایش نفت شیراز در سال ۹۷ متحمل هزینه مالی ۱۲ میلیارد ریالی شد، ادامه داد: سود این شرکت نیز به ۵ هزار ۳۶۶ میلیارد ریال (۵۲۲۳) ریال سود به ازای هر سهم) رسید. وی افزود: تعهدات سرمایه ای شرکت در تاریخ ترازنامه بابت اجرای پروژه تصفیه نفتای سبک به مبلغ ۱۵/۰۰۰/۰۰۰ دلار، آیزومریزاسیون به مبلغ ۳/۷۰۰/۰۰۰ دلار و تصفیه نفت گاز ۱۵۲/۰۰۰/۰۰۰ دلار است که قرارداد تصفیه نفتای سبک توسط نیروهای مدیریت پروژه شرکت در حال انجام است. طابوسی با اشاره به اینکه باتوجه به قوانین خرید خوراک و تحویل فرآورده ها به نرخ فوب خلیج فارس،

مدیرعامل پالایش نفت شیراز گفت: جمع کل تولیدات شرکت در سال ۹۷ معادل ۲ میلیون و ۴۵۱ هزار و ۳۲۶ تن معادل ۲ میلیون و ۸۸۸ هزار و ۳۸۷ مترمکعب بود و کل فرآورده های تحویلی نیز معادل ۲ میلیون و ۷۸۵ هزار و ۵۸۴ مترمکعب است که این مقدار در قیاس با سال مالی ۹۶ از لحاظ تولید ۸ درصد و از نظر فروش تناژی حدود ۹ درصد کاهش یافت. بابک طابوسی مدیرعامل شرکت پالایش نفت شیراز در مجمع عمومی عادی سالیانه این شرکت گفت: این شرکت در ابتدا با ظرفیت اسمی ۴۰ هزار بشکه تقطیر نفت خام در روز فعالیت خود را آغاز کرد که با اجرای اقداماتی در راستای ازدیاد ظرفیت، هم اکنون این رقم به ۵۶ هزار بشکه در روز افزایش یافته است.

وی خاطرنشان کرد: این شرکت در میان ۱۰ پالایشگاه فعال کشور از نظر دریافت خوراک در رتبه هشتم قرار دارد و به طور متوسط خوراک این شرکت روزانه ۶۰ هزار بشکه نفت خام است. طابوسی در خصوص عملکرد شرکت در سال ۹۷ نیز تصریح کرد: درآمد حاصل از فروش این شرکت در کل دوره ۱۲ ماهه بالغ بر ۷۵ هزار و ۹۵۲ میلیارد

پروژه گوگردزایی از محصولات میان تقطیر شرکت پالایش نفت شیراز

میان تقطیری به ظرفیت ۲۶ هزار بشکه در روز، موجب افزایش مرغوبیت نفت گاز، نفت سفید با کاهش ترکیبات گوگردی در حد ۱۰ ppm که نقش مهمی در آلودگی محیط زیست دارد است. در این فرآیند علاوه بر کاهش میزان گوگرد، عدد ستان نفت گاز تصفیه شده نیز بین ۲ تا ۵ واحد افزایش می‌یابد. واحد هیدروژن به ظرفیت ۸۵۰۰ نرمال مترمکعب در ساعت جهت تأمین هیدروژن مورد نیاز احداث می‌شود.

مجمع بازیافت گوگرد به ظرفیت ۳۵ تن در روز شامل واحدهای تصفیه گاز که وظایف کاهش میزان سولفید هیدروژن گازهای سبک و ترش تولیدی در حد مجاز را به عهده دارد. واحد تصفیه آب ترش به منظور حذف سولفید هیدروژن از آب مصرفی در عملیات پالایش و مصرف مجدد آب در نظر گرفته شده است. واحد بازیافت گوگرد به منظور تبدیل سولفید هیدروژن گازهای اسیدی حاصل از عملیات واحد تصفیه گاز به گوگرد طراحی شده است. در این پروژه سرویس‌های جانبی مورد نیاز، مخازن خوراک و مشعل نیز در نظر گرفته شده است.

احداث واحدهای تولید هیدروژن، بازیافت گوگرد و واحد تصفیه گاز را در دستور کار دارد. قرارداد پروژه ۲۵ تیر ماه ۱۳۹۸ با حجم سرمایه گذاری ۱۵۲ میلیون دلار در قالب مهندسی - خرید - ساخت برای اجرای در مدت ۳ سال با شرکت طراحی و ساختمان نفت منعقد شد. این پروژه شامل واحد تصفیه هیدروژنی محصولات

شرکت پالایش نفت شیراز در راستای اهداف استراتژیک خود، ارتقای کیفی تولید محصولات میان تقطیری این شرکت را بر اساس استاندارد جهانی اروپا (یسورو ۵) و همچنین کاهش اثرات و پیامدهای زیست محیطی همواره مدنظر قرار داده است. لذا برای دستیابی به این مهم احداث واحد تصفیه هیدروژنی محصولات میان تقطیری همراه با

افزایش سرمایه شرکت پالایش نفت تهران

همچنین عملکرد شرکت در خصوص برنامه ریزی‌های اقتصادی و حفظ منافع صاحبان سهام از سوی سهامداران، نماینده سازمان خصوصی سازی و اعضای هیئت مدیره مورد تمجید قرار گرفت.

با انجام این افزایش سرمایه و ثبت آن سهام شرکت پالایش نفت تهران به مبلغ ۴۴ هزار میلیارد ریال افزایش یافته که به ۴۴ میلیارد سهم عادی یک هزار ریالی تقسیم شده و تماماً پرداخت شده است.

مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام شرکت پالایش نفت تهران با حضور نمایندگان سازمان بورس، سازمان خصوصی سازی، اعضای هیئت مدیره شرکت پالایش نفت تهران و بیش از ۹۰ درصد از صاحبان سهام برگزار شد که در نهایت افزایش سرمایه شرکت از مبلغ ۲۴۰۰۰ میلیارد ریال به مبلغ ۴۴۰۰۰ میلیارد ریال به میزان ۸۳.۳ درصد از محل سود انباشته و اندوخته طرح و توسعه از طریق صدور سهام جدید مورد تصویب قرار گرفت. این افزایش سرمایه با هدف تأمین مالی پروژه احداث واحد بهبود کمی و کیفی بنزین صورت و گزارشی در خصوص پروژه مذکور و تأثیر آن بر عملکرد سودآوری شرکت به سهامداران ارائه شد.

علاوه بر آن مقرر شد پس از تحقق افزایش سرمایه، با رعایت قانون تجارت و قانون بازار اوراق بهادار نسبت به اصلاح میزان سرمایه و تعداد سهام شرکت و ثبت آن در اداره ثبت شرکتها اقدام شود.

مجمع عمومی عادی انجمن صنفی پالایش نفت برگزار شد

اصلی و شرکت پالایش نفت کرمانشاه به عنوان عضو علی‌البدل انتخاب شدند. شرکت پالایش نفت شیراز هم در این جلسه به عنوان بازرس اصلی انتخاب شد.

گزارش خزانه دار ارائه شد و اعضای هیئت مدیره و بازرس انجمن انتخاب شدند. براین اساس شرکت‌های پالایش نفت بندرعباس، اصفهان، تهران، تبریز و ستاره خلیج فارس به عنوان عضو

جلسه مجمع عمومی عادی سالانه انجمن صنفی پالایش نفت ۱۵ تیرماه با حضور اکثریت اعضا برگزار شد. در این جلسه پس از گزارش عملکرد هیئت مدیره و بازرس و همچنین

برگزاری مجمع عمومی عادی سالیانه پالایشگاه بندرعباس

طرح افزایش ظرفیت تولید بنزین و بهبود کیفیت بنزین و نفت گاز که در بهمن سال ۹۷ با حضور رئیس جمهور به طور کامل به بهره برداری رسید ارائه کردند و همچنین گزارش حسابرس و بازرس قانونی شرکت نیز قرائت شد و مجمع براساس گزارش مذکور تکالیف را مشخص کرد.

در رابطه با رعایت ماده ۱۴۷ لایحه اصلاحی قانون تجارت، موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت آزموده کاران به عنوان حسابرس و بازرس قانونی اصلی و موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت تدوین و همکاران به عنوان حسابرس و بازرس قانونی علی البدل شرکت برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند سال ۱۳۹۸ تعیین شد.

گفتنی است در تصمیمات مجمع عمومی روزنامه‌های اطلاعات و دنیای اقتصاد به عنوان روزنامه‌های کثیرالانتشار برای درج آگهی‌های مربوط به مجمع شرکت معرفی شدند. در این نشست آقای محمد حسین ملکی به عنوان رئیس جلسه، آقایان جواد بهشتی و قاسم منظری توکلی به عنوان ناظران جلسه و آقای هاشم نامور به عنوان منشی جلسه، اعضاء هیئت رئیسه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت پالایش نفت بندرعباس را تشکیل دادند.

ریال به عنوان سود قابل تقسیم هر سهم برای سال منتهی به ۳۰ اسفند سال ۱۳۹۷ تخصیص یافت. در این نشست مهندس هاشم نامور مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس گزارشی از عملکرد واقعی شرکت، پیشرفت طرح‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای در دست اقدام شرکت و همچنین گزارشی کامل از

مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت پالایش نفت بندرعباس در تاریخ ۳۰ تیر با حضور ۹۲/۴ درصدی سهامداران برگزار شد. در این مجمع در رابطه با میزان پرداخت سود سهام و پس از اخذ تأیید حسابرس مستقل و بازرس قانونی، با رأی اکثریت سهامداران، مبلغ ۱۷۰۰

بومی سازی ۴۹۰۰ قطعه با نگاه به توان داخلی در شرکت پالایش نفت بندرعباس

محصولات نفتی به تأمین قطعات یدکی نیاز دارد که با بهره‌گیری از کارشناسان علوم فنی، مهندسی و بازرگانی نسبت به شناسایی اقلام قابل ساخت از طریق امکانات داخلی شرکت و همچنین بهره جویی از توان تولیدی شرکت‌های داخلی اقدام کرده است.

مقاومتی در شرایط تحریم را به همراه داشته است. مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس با بیان اینکه این شرکت ۱۸ درصد فرآورده‌های نفتی مورد نیاز کشور را با استفاده از بیش از دو هزار و ۶۰۰ تجهیز مرتبط با صنایع پالایش نفت تأمین می‌کند، افزود: این شرکت در راستای تولید مستمر

مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس گفت: در راستای حمایت از توان تولید کنندگان داخلی و همچنین استفاده از امکانات داخلی شرکت، بالغ بر ۴۹۰۰ قلم انواع کالا مورد نیاز پالایشگاه بندرعباس توسط تولید کنندگان و سازندگان داخلی ساخته و مورد استفاده قرار گرفت است.

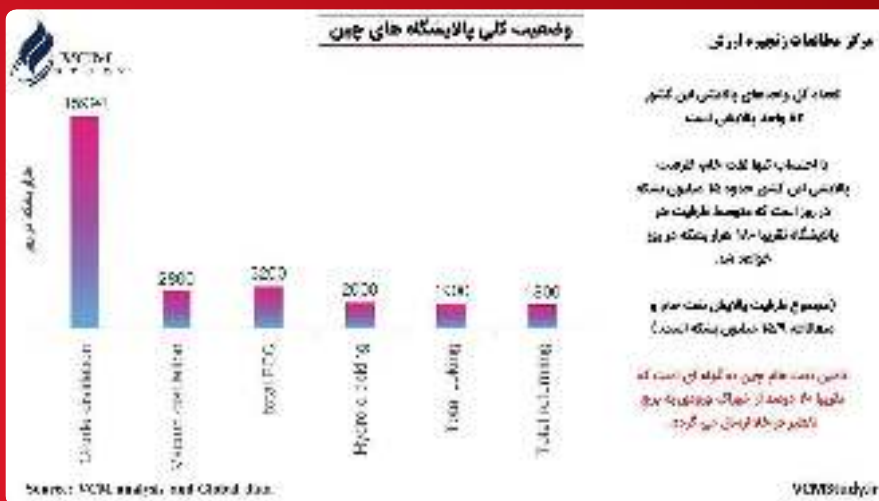
مهندس نامور افزود: ساخت قطعات در داخل در راستای اجرای سیاست‌های کشور مبنی بر حفظ منابع و صیانت از سرمایه‌های ملی و همسو با سیاست و رویکردهای جاری مبنی بر اتخاذ روش‌های مؤثر در مسیر تحقق آرمان‌های اقتصاد مقاومتی با برنامه ریزی اصولی و اعمال نظارت و کنترل برای تأمین قطعات مورد نیاز، حرکت به سمت خودتکایی و قطع وابستگی به خارج از کشور انجام شده است.

وی بیان داشت: بر اساس رویکرد شرکت پالایش نفت بندرعباس در راستای حمایت از توان تولید کنندگان داخلی، تا پایان سال ۹۷ ساخت بالغ بر ۴۹۰۰ قطعه به تعداد کل ۵۵۲ هزار عدد برای اولین بار و بدون نقشه اولیه در داخل صورت گرفت که این اقدام مهم خودباوری، انتقال تکنولوژی، جلوگیری از خروج ارز، اشتغالزایی و تحقق اقتصاد

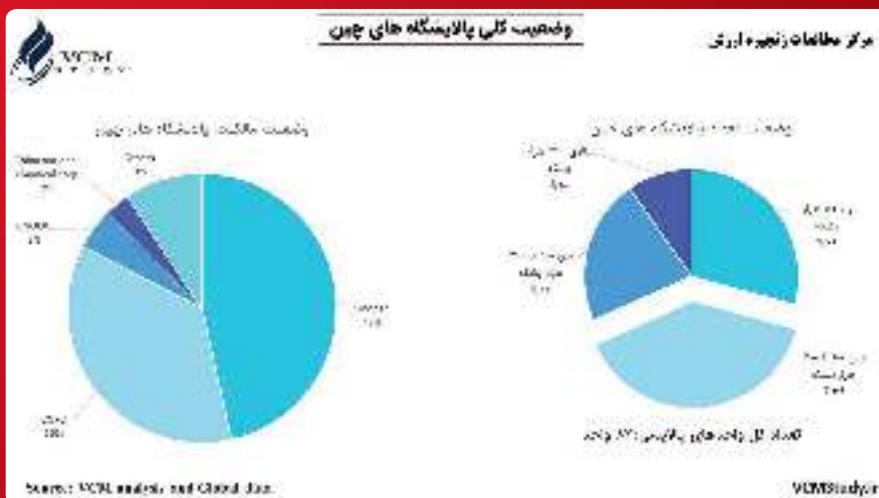
کمیت و کیفیت پالایش در چین

بررسی دقیق آماری از وضعیت جایگاه چین در توسعه صنعت پالایش

چین به عنوان یکی از شرکای تجاری کشورمان از اهمیت بسیاری در خرید محصولات پتروشیمی و همچنین صادرات نفت برخوردار است. یادداشت پیش رو، به بررسی کمیت و کیفیت صنعت پالایش در کشور چین می پردازد. این یادداشت بر اساس آمارهای معتبر بین المللی نظیر مؤسسه IHS Global data و همچنین اوپک تهیه شده و با توجه به بعضاً تفاوت های آماری موجود، از متوسط آمارها بهره گرفته شده است. ظرفیت پالایشی چین در سال ۲۰۱۸، حدود ۱۵/۹ میلیون بشکه نفت خام بوده که این رقم با احتساب پالایشگاه های میعانات است. بدون احتساب میعانات، ظرفیت پالایشی این کشور حدود ۱۵ میلیون بشکه می باشد و با توجه به متوسط راندمان ۸۷ درصدی، خوراک ورودی تقریباً ۱۳ میلیون بشکه در روز بوده که به طور متوسط ۹.۲ میلیون بشکه از مسیر واردات و بخش باقی مانده از داخل تأمین می شود.

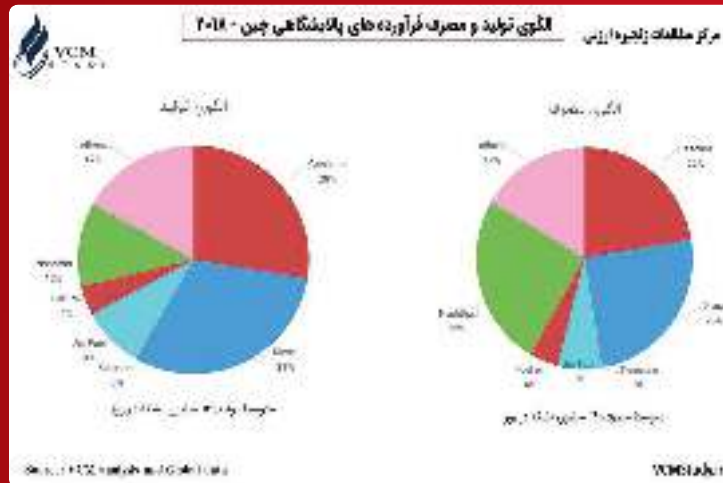

تصویر شماره ۱: شکل بالا نشان دهنده تعداد واحدهای پالایشی این کشور و سهم فرآیندهای مختلف بر اساس خوراک ورودی است. همان طور که در تصویر بالا نیز اشاره شده است؛ متوسط خوراک ورودی به برج و کیوم، کمتر از ۲۰ درصد است که نشان دهنده این موضوع است که نفت خام ورودی به پالایشگاه های این کشور از API بالا (نفت خام سبک تر) برخوردار است. همین موضوع بر روی کیفیت فرآورده های پالایشی نیز اثرگذار خواهد بود.

تصویر شماره ۲: شکل زیر نیز وضعیت مالکیت این واحدهای پالایشی را به همراه تراکم این پنگاه ها نشان می دهد.

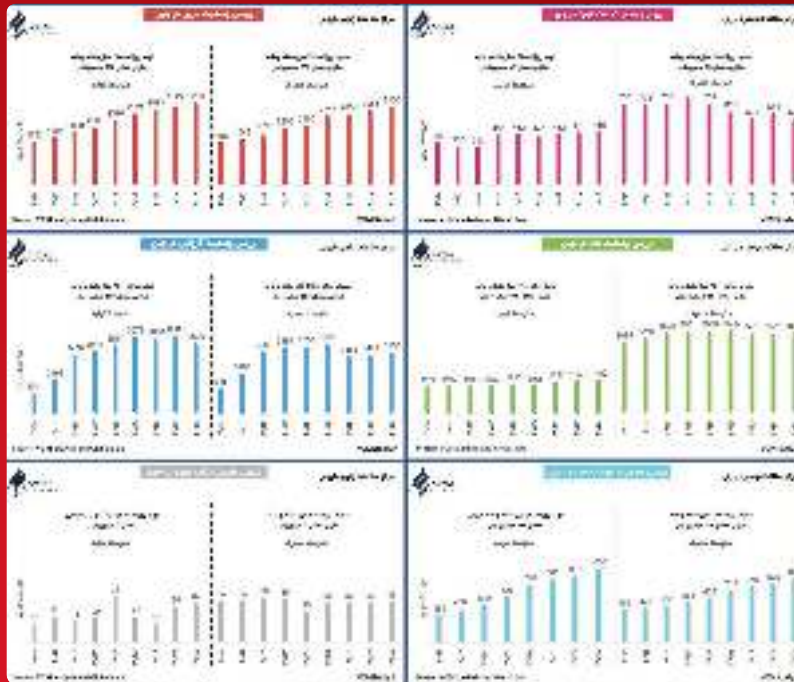
همان طور که مشاهده می‌شود بخش عمده واحدهای پالایشی این کشور از ظرفیت ۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار بشکه‌ای برخوردار است. در این میان بزرگترین پالایشگاه چین از نوع پتروپالایشگاه و با ظرفیت ۴۷۰ هزار بشکه و کوچک‌ترین پالایشگاه‌ها زیر ۱۰ هزار بشکه در روز ظرفیت داشته و به صورت محله‌ای اداره می‌شوند. تقریباً ۹۰ درصد از مالکیت بنگاه‌های پالایشی این کشور در اختیار شرکت‌های دولتی Sinopec، CNPC و CNOOC است. لازم به ذکر است که بیشتر بودن سهم Sinopec به دلیل نگاه حاکمیتی این کشور برای توسعه واحدهای پتروپالایشی است. گرچه برخی از پالایشگاه‌های در مالکیت CNPC نیز از رویکرد پتروپالایشی برخوردار هستند؛ لیکن سهم پتروپالایشگاه‌های شرکت دولتی Sinopec به مراتب بیشتر است. در ادامه یادداشت قصد داریم که به بررسی وضعیت فرآورده‌های پالایشی این کشور بپردازیم. اگر فرآورده‌های پالایشی را به ۷ دسته اصلی: بنزین، گازوئیل، سوخت جت، نفت سفید، نفت کوره، نفتا و سایر فرآورده‌های پالایشی (شامل روغن، آسفالت، وکس و...) دسته بندی کنیم؛ متوسط تولید این محصولات براساس اطلاعات ۲۰۱۸ چیزی حدود ۱۲ میلیون بشکه در روز است. این در حالی است که کل مصرف چین تقریباً ۱۴ میلیون بشکه در روز بوده و مابقی این نیاز از مسیر واردات تأمین می‌شود؛ البته وضعیت با توجه به نوع فرآورده متفاوت است. الگوی تولید و تقاضای فرآورده‌های مختلف پالایشی چین نیز بر اساس شکل زیر است.

تصویر شماره ۳: بر این اساس بیشترین سبد تولید فرآورده‌های پالایشی این کشور گازوئیل و بنزین است و الگوی تولید این دو فرآورده نسبت به الگوی مصرف بیشتر است. از طرفی این کشور ۱۲ درصد از فرآورده‌های نهایی تولید شده را به صورت نفتا برای مصرف در بنگاه‌های پتروشیمی خود استفاده می‌کند. این در حالی است که می‌دانیم می‌توان از مسیر واحدهای ایزومریزاسیون و ریفرمیگ، نفتا را به سوخت بنزین تبدیل کرد؛ با این حال الگوی پتروپالایشگاهی را در نظر گرفته است. تصویر زیر به طور جامع وضعیت شش دسته فرآورده پالایشی شامل بنزین، نفت کوره، گازوئیل، نفتا، سوخت جت و نفت سفید را بر اساس داده‌های مربوط به سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۸ نشان می‌دهد.

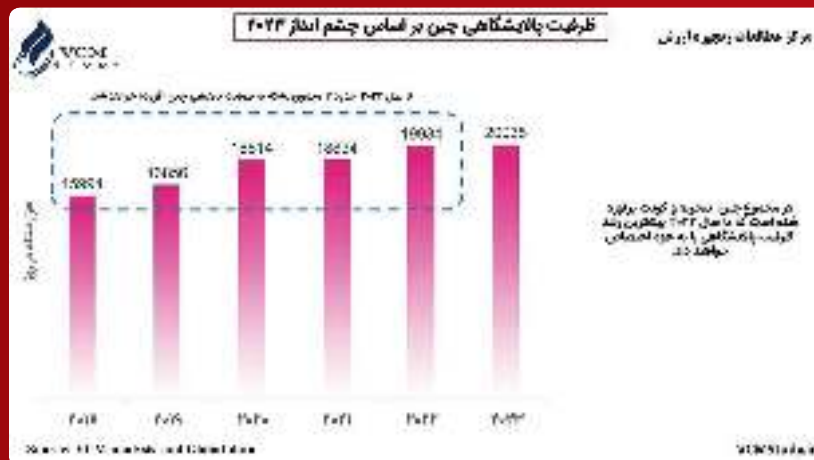
تصویر شماره ۶: تصویر زیر هم ظرفیت پالایشی چین و روند رو به رشد آن را طی سال‌های آتی نشان می‌دهد. در این آمار مجموع ظرفیت پالایشی (نفت خام و میعانات) در نظر گرفته شده است.

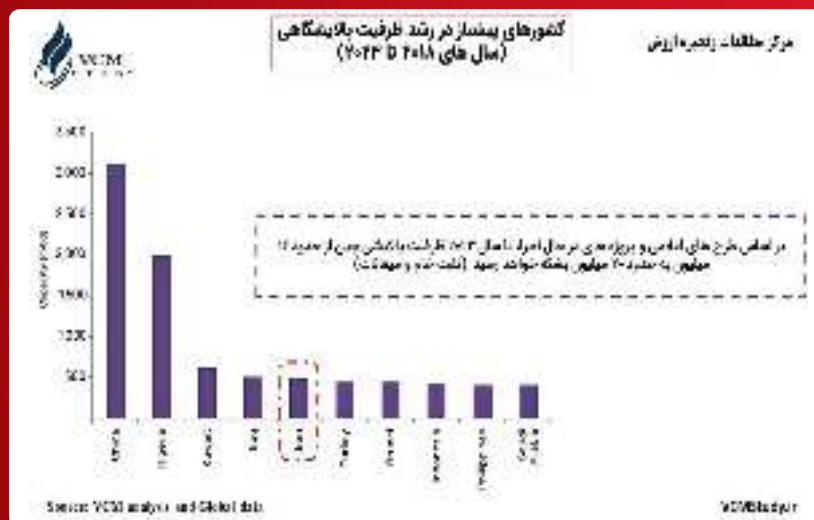
▲ تصویر شماره ۴: این کشور تا سال ۲۰۱۳ وارد کننده بنزین بوده است که از ۲۰۱۴ متوقف شده است و در حال حاضر نفتا، بیش از ۹۰ درصد از واردات فرآورده‌های پالایشی این کشور را شامل می‌شود. تراز تجاری فرآورده‌های پالایشی این کشور در شکل زیر نشان داده شده است.

▲ تصویر شماره ۵: مرکز مطالعات زنجیره ارزش معتقد است با وجود اینکه چین تقریباً ۷۵ درصد از نیاز خود به نفت خام را از مسیر واردات تأمین می‌کند؛ توانسته است به الگوی مشخصی در توسعه متوازن صنعت پالایشگاه دست یابد. در اکثر فرآورده‌های پالایشی میزان تولید از مصرف داخلی این کشور بیشتر است و دلیل واردات حدود ۲ میلیون بشکه در روز نفتا به این کشور نیز پیشرو بودن صنعت پتروشیمی این کشور در استفاده از نفتا برای تولید طیف متنوعی از محصولات پایین دستی است. این استراتژی کاملاً مشابه با صنعت پالایش ژاپن است که چندی پیش به تحلیل و ارزیابی آن پرداختیم. بیشتر بودن سهم پالایشگاه‌های شرکت Sinopec به عنوان متولی اصلی توسعه پتروشیمی در این کشور نیز موید همین موضوع است. نکته دیگر اینکه حتی شرکت CNPC نیز که متولی بالادست صنعت نفت و گاز این کشور است؛ چندین سال است که به سمت پتروپالایشگاه حرکت کرده است. بر اساس گزارش اوپک در سال ۲۰۱۹، میزان ذخایر اثبات شده نفت خام چین حدود ۲۶ میلیارد بشکه است. ظرفیت پالایشی نفت خام حدود ۱۵ میلیون بشکه‌ای (بدون احتساب خوراک میعانات) و ظرفیت خروجی آن حدود ۱۳ میلیون بشکه در روز است. (متوسط عملکرد پالایشگاه‌ها تقریباً ۸۷ درصد است). برای تأمین حدود ۱۳ میلیون بشکه در روز نفت خام و با توجه به تولید داخلی حدود ۳.۸ میلیون بشکه در روز، این کشور به طور تقریبی ۹.۲ میلیون بشکه در روز واردات نفت خام انجام داده است. میزان صادرات نفت خام نیز بسیار پایین گزارش شده است؛ این یعنی تقریباً ۴۸ هزار بشکه در روز. شکل زیر تأمین کنندگان نفت خام این کشور را بر اساس متوسط اطلاعات ۲۰۱۸ نشان می‌دهد. لازم به ذکر است که در حال حاضر قطع به یقین میزان صادرات نفت خام کشورمان به شدت کاهش یافته و سهم عربستان و ایالات متحده رشد داشته است.

تصویر شماره ۷: بر اساس آمارهای منتشر شده، طی سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۳ میزان سرمایه‌گذاری کشورهای آسیایی در صنعت پالایش حدود ۱۹۴ میلیارد دلار خواهد بود و از این حیث بیشترین شاخص را به خود اختصاص داده‌اند. پس از آسیا، آفریقا و خاورمیانه هر کدام به ترتیب ۱۲۶ و ۸۷ میلیارد دلار در این مدت سرمایه‌گذاری خواهند داشت. بر همین اساس اگر ظرفیت پالایشگاهی را در سال ۲۰۱۸ بر اساس آمارهای منتشره حدود ۱۰۱.۷ میلیون بشکه در روز بدانیم؛ این عدد تا سال ۲۰۲۳ به ۱۱۷ میلیون بشکه خواهد رسید. بیشترین ظرفیت رشد پالایشگاهی متعلق به آسیا با ۵.۴ میلیون بشکه در روز خواهد بود. آفریقا و خاورمیانه نیز هر کدام با ۳.۲ و ۲.۷ میلیون بشکه در روز بیشترین سهم رشد ظرفیت پالایشی را خواهند داشت. میزان افزایش ظرفیت پالایشگاهی چین تا سال ۲۰۲۳ حدود ۳.۱۲ میلیون بشکه در روز خواهد بود و برای این میزان افزایش، حدود ۶۷ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز خواهد بود.

تصویر شماره ۸: صنعت پالایش نفت در دنیا متأثر از نوسانات و تلاطم‌های بازار در حال توسعه و رشد است. مهم‌ترین عامل جهت ورود سرمایه‌گذاران به این صنعت مطمئناً وجود بازار برای محصولات تولیدی در مجتمع‌های پالایش نفت است. با فرض به کارگیری رویکرد پتروپالایشی، به طور متوسط ۷۰ درصد از محصولات تولیدی در مجتمع‌های پالایش سوخت هستند و ۳۰ درصد مابقی نیز خوراک‌های اصلی و پایه صنعت پتروشیمی است. لذا بخش عمده‌ای از این توسعه با هدف گیری هر دو بخش بازار هستند. بنابراین بسیاری از کشورهای دنیا به منظور تأمین پایدار امنیت انرژی خود اقدام به سرمایه‌گذاری جهت تولید فرآورده‌های سوختی خود کرده‌اند و از طرف دیگر در راستای توسعه صنایع پتروشیمی خود نیز غافل نشده‌اند.

حال سؤال این است که برنامه ایران در این بین چیست؟ آیا ایران به دنبال پالایش تمامی نفت خام و میعانات گازی خود در داخل کشور است؟ اگر پاسخ این سؤال مثبت باشد؛ حال الزامات این توسعه و هدف‌گذاری چیست؟ آیا با دسترسی به تنها عامل خوراک می‌توان امید به توسعه مجتمع‌های پالایش نفت در کشور داشت.

منبع: مرکز مطالعات زنجیره ارزش

آیا پتروپالایشگاه‌ها نسخه تحریم‌های نفتی ایران است؟

با بالا گرفتن تحریم‌های نفتی آمریکا علیه ایران، کمیسیون انرژی مجلس طرحی را با نام افزایش «ظرفیت پالایشی و پتروپالایشی نفت و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی» به صحن مجلس آورد. طرحی که در تیر سال جاری کلیات آن تصویب شد.

نمایندگان مجلس معتقدند که این طرح می‌تواند به مانند آبی بر روی آتش تحریم‌های نفتی ایران باشد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که طرح مورد نظر بیشتر به منزله یک طرح بلند مدت است که چشم‌انداز وسیع‌تری را مد نظر قرار داده. قرار است با اجرا شدن این طرح، ظرفیت پالایشی کشور افزایش پیدا کند و به گفته برخی نمایندگان مجلس صادرات فرآورده‌های نفتی نیز جایگزین صادرات نفت خام شود که درآمذزایی بیشتری برای کشور خواهد داشت. اما آنچه باعث شده این طرح در همان ابتدا و در نطفه با خود موافقان و مخالفان زیادی را یدک بکشد، ابهامات اقتصادی و فنی آن است. ابهاماتی که مربوط به امکان‌سنجی، بُعد اقتصادی، مدیریت پروژه، بُعد فنی و... است و باید برآ رفع آن تدابیری اندیشیده شود.

کاهش خام‌فروشی با پتروپالایشگاه‌ها

چند سالی می‌شود ارزش افزوده‌ای که محصولات نفتی به همراه دارند، جهان را به سمت ساخت پتروپالایشگاه‌ها پیش برده است. این روند در حالی در سایر نقاط دنیا پیگیری می‌شود که ایران به واسطه تحریم‌های نفتی به تازگی با ارائه طرحی در این راستا به این سمت کشانده شده. برخی از کارشناسان حوزه انرژی معتقدند که افزایش چنین مجتمع‌های پالایشی

با بالا گرفتن تحریم‌های نفتی آمریکا علیه ایران، کمیسیون انرژی مجلس طرحی را با نام افزایش «ظرفیت پالایشی و پتروپالایشی نفت و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی» به صحن مجلس آورد. طرحی که در تیر سال جاری کلیات آن تصویب شد.

نمایندگان مجلس معتقدند که این طرح می‌تواند به مانند آبی بر روی آتش تحریم‌های نفتی ایران باشد. بررسی‌ها نشان می‌دهد که طرح مورد نظر بیشتر به منزله یک طرح بلند مدت است که چشم‌انداز وسیع‌تری را مد نظر قرار داده.

قرار است با اجرا شدن این طرح، ظرفیت پالایشی کشور افزایش پیدا کند و به گفته برخی نمایندگان مجلس صادرات فرآورده‌های نفتی نیز جایگزین صادرات نفت خام شود که درآمذزایی بیشتری برای کشور خواهد داشت. اما آنچه باعث شده این طرح در همان ابتدا و در نطفه با خود موافقان و مخالفان زیادی را یدک بکشد، ابهامات اقتصادی و فنی آن است. ابهاماتی که مربوط به امکان‌سنجی، بُعد اقتصادی، مدیریت پروژه، بُعد فنی و... است و باید برآ رفع آن تدابیری اندیشیده شود.

شهناز دیوان‌دری

روزنامه‌نگار

می‌تواند نقطه عطفی برای ایجاد ارزش افزوده و رونق اقتصادی در ایران شود. چراکه محدودیت‌های صادراتی که آمریکایی‌ها برای نفتی ایران ایجاد کرده‌اند، صدور نفت را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده.

موافقان این طرح معتقدند که توسعه پتروپالایشگاه‌ها در ایران می‌تواند گزینه خوبی برای بهره‌مندی کشور از منابع نفتی‌اش باشد. همچنین این داستان کاهش خام‌فروشی را نیز در پی خواهد داشت که این خود یک مزیت برای بازار نفت کشور به شمار می‌رود. بنابراین در شرایط تحریم نفتی، برخی از کارشناسان حوزه انرژی پیشنهاد می‌کنند که ایران می‌تواند به جای صادرات نفت خام به کشورهای هند یا هزینه‌کردن برای ساخت پالایشگاه در این کشور، به ساخت مجتمع‌های پتروپالایشگاهی بپردازد. ایران با اهتمام ورزیدن در این اقدام می‌تواند مزیت‌هایی چون اشتغال در داخل کشور، ارزش افزوده، بی‌اثر شدن تحریم‌ها، جلوگیری از واردات اجباری و... را ایجاد کند.

پتروپالایشگاه چیست؟

به تعریف ساده، پتروپالایشگاه‌ها به مجموعه‌هایی گفته می‌شود که هم پالایشگاه و هم پتروشیمی دارد. بنابراین در این مجموعه‌ها هم سوخت تولید می‌شود و هم فرآورده‌هایی که خوراک مجتمع‌های پلیمری و شیمیایی هستند. خوراک خام این واحدها نفت است که در ابتدا وارد پالایشگاه می‌شود و بعد برای تأمین خوراک به سمت سایر بخش‌ها راهی پتروشیمی‌ها خواهد شد. طرح پتروپالایشگاه‌ها چند سالی است که توسط اغلب کشورهای به منظور کاهش هزینه‌ها اجرا می‌شود که قطعاً می‌تواند ارزش افزوده بیشتری ایجاد کرده و درآمد ارزی بیشتری برای کشور داشته باشد.

سرمایه‌گذاری هست؟

اما باید به این نکته توجه کرد که هزینه ساخت یک پتروپالایشگاه چند میلیارد دلار است. به طور مثال هندی‌ها مشغول ساخت یک پتروپالایشگاه هستند که گفته می‌شود قرار است جزو بزرگترین پتروپالایشگاه‌های جهان باشد، هزینه ساخت این پتروپالایشگاه بیش از ۴۰ میلیارد دلار برآورد شده که به نظر می‌رسد در داخل کشور ما با توجه به بسته بودن فاینانس خارجی یا به قولی جذب سرمایه‌های خارجی، جذب چنین سرمایه‌گذاری بسیار سخت و حتی غیرممکن خواهد بود.

در این باره اسدالله قره‌خانی، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگار ..... کلیات این طرح را خوب دانست اما، ایرادات و نگرانی‌هایی برای اجرای آن برشمرد.

او توضیح می‌دهد: «تصویب طرح ساخت پتروپالایشگاه‌ها را، می‌توان یک تصمیم خوب تلقی کرد. در حال حاضر ایران در فروش مشتقات و فرآورده‌های نفتی، مشکل کمتری دارد تا فروش نفت خام. یکی از دلایل اصلی این داستان، موضوع تحریم‌های نفتی علیه ایران است.»

قره‌خانی با اشاره به اینکه ساخت پالایشگاه با پنج درصد تخفیف خوراک خیلی جاذبه قوی ندارد، ادامه می‌دهد: «در حال حاضر بخش خصوصی برای ساخت پالایشگاه رغبت نشان نمی‌دهد؛ چرا که بازگشت سرمایه در این حوزه طولانی است. البته نباید از یاد برد که این طرح مزیت‌هایی نیز دارد؛ تنفس یک یا دو ساله خوراک یکی از مزیت‌های طرح محسوب می‌شود. تنفس خوراک یعنی پس از ساخت و بهره‌برداری پتروپالایشگاه، بهای خوراک برای یک یا دو سال دریافت نشود و بعد از آن نیز بازپرداخت به صندوق توسعه ملی تحت عنوان وام انجام بگیرد. از دیگر مزایای طرح پتروپالایشگاه‌ها، امکان فروش سهام است. به اینصورت

که بعد از گذشت یک‌سال، ۴۰ درصد سهام پتروپالایشگاه‌ها، تحت عنوان سهام به سرمایه‌گذاران کوچک واگذار شود.»

این عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در باره این سؤال که آیا اجرای پتروپالایشگاه‌ها می‌تواند خام‌فروشی را تعطیل کند؟ می‌گوید: «یکی از اهداف مهم پتروپالایشگاه‌ها کاهش خام‌فروشی در نظر گرفته شده که بسیار پست‌نیده است. حذف نفت ایران با توجه به میزان تولید کنونی، تهدیدی برای بازار محسوب نمی‌شود. ایران باید تولید نفت خام خود را به پنج میلیون بشکه در روز برساند تا حذفش برای اوپک و بازار نفت حفره بزرگی باشد. در غیراینصورت و با تولید یک یا دو میلیون بشکه در روز، اوپک خیلی راحت جایگزینی مانند عربستان پیدا می‌کند. ایران بهتر است به سمت تولید فرآورده‌ها برود؛ چرا که فرآورده‌های نفتی می‌توانند مشتری‌های بیشتری داشته باشند.»

او مثال می‌زند که «فرآورده‌های نفتی را می‌توان به ۱۰۰ کشور صادر کرد کنترل این تعداد خریدار فرآورده نفتی از جانب آمریکا سخت است.»

قره‌خانی با اشاره به اینکه طرح مورد نظر ایراداتی نیز دارد، توضیح می‌دهد: «وام گرفتن از صندوق توسعه ملی به این مقام معظم رهبری نیاز دارد و درآمد صندوق توسعه ملی نیز با کاهش فروش نفت کم شده است. بنابراین نیاز است که اقدامات دیگری در این راستا انجام شود.»

او ایراد دیگر طرح را فروش سهام آن می‌داند، «در بخش دیگر این طرح عنوان شده که بعد از یکسال از اخذ مجوزها سرمایه‌گذاران طرح می‌توانند پذیره‌نویسی داشته باشند و ۴۰ درصد سهام را بفروشند که اگر ضمانتی از جانب آنها برای سرمایه‌های مردم وجود نداشته باشد، ممکن است خطری مانند مؤسسات مالی و اعتباری ایجاد شود.»

قره‌خانی معتقد است که مجریان طرح مجوزها را خواهند گرفت، اما زمان فروش سهام به سرمایه‌گذاران خرد بسیار مهم است. در بند سوم اشاره شده که کار واگذاری سهام یک سال پس از شروع به کار ساخت واحد امکان‌پذیر خواهد بود، اما نیاز است در این بند، قید شود که ساخت مجتمع باید پیشرفتگی مثلاً ۶۰ درصدی داشته باشد تا امکان واگذاری سهام وجود داشته باشد.»

او در ادامه تأکید می‌کند که «ایراداتی که به این طرح وارد است در زمان نوشتن آئین‌نامه اجرایی رفع خواهد شد. بنابراین اگر در آئین‌نامه اجرایی جزئیات به صورت شفاف نوشته نشود، ابهاماتی را ایجاد خواهد کرد.»

عضو کمیسیون انرژی مجلس، در ادامه با اشاره به اینکه در حال حاضر سرمایه‌گذاری وجود ندارد که بتواند چند میلیارد دلار برای توسعه طرح پتروپالایشگاه‌ها سرمایه‌گذاری کند، ادامه می‌دهد: «هم‌اکنون چنین سرمایه‌گذاری وجود ندارد و به دلیل بسته بودن فاینانس خارجی بعید است که پتروپالایشگاه‌ها بزرگ اجرایی شود.»

پتروپالایشگاه‌ها تحریم‌ها را دور می‌زنند

در حال حاضر تحریم نفتی ایران شامل تحریم شرکت ملی نفت ایران نیست، بلکه تحریم خرید نفت ایران، به واسطه پالایشگاه‌های دنیا است. از این رو

برنخورده است که هم‌اکنون این موضوع نگران‌کننده باشد. پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها از زمانی که راه‌اندازی شد کار کردند، سودآور شدند و مردم نیز از این موضوع به‌خوبی مطلع هستند. سهام بسیاری از پتروشیمی‌ها در بورس در رده بهترین سهام‌ها قرار دارد. بنابراین مردم می‌توانند به راحتی به این پروژه‌ها اعتماد کنند و سرمایه‌گذاری خود را انجام دهند.»

او با اشاره به اینکه در صنعت پتروشیمی تا کنون از لحاظ سرمایه‌گذاری مشکل حادی دیده نشده، ادامه می‌دهد: «به‌طور یقین سهام پتروپالایشگاه‌ها به مرور زمان رشد خواهد کرد و گزینه مناسبی برای سرمایه‌گذاری است. در حال حاضر نقدینگی سرگردان وسیعی در اقتصاد کشور وجود دارد که هنر دولت است که آن را به سمت چنین طرح‌هایی هدایت کند. دولت باید اجازه دهد در غالب و شکل‌های متفاوت سرمایه‌گذاران بخش خصوصی وارد شوند تا در تالیسیات مختلف صنعت نفت، شرکت داشته باشند.»

برخی از فعالان نفتی معتقدند که بر اساس اعلام شرکت توتال در سال ۲۰۲۰ رشد تقاضای جهانی برای محصولات پلیمری سه برابر تقاضا برای نفت خام خواهد بود. بنابراین با در نظر گرفتن این موضوع ایجاد یک سیستم ترکیبی از پالایش و پتروشیمی در کشور می‌تواند کمک بزرگی باشد. در حال حاضر بیش از ۱۰ طرح پالایشگاهی مانند بهمن گنو، آناهیتا، سیراف و پارس پتروفلید بیش از ۱۰ سال است که با مشکل تأمین مالی مواجه شده و سال‌هاست که در صفا انتظار دریافت تسهیلات داخلی و فاینانس‌های خارجی باقی مانده‌اند. شاید مجموع این مشکلات در کنار تحریم صادرات نفت خام ایران نمایندگان مجلس را بر این فکر واداشت که از تولیدات نفتی و تحریم شده ایران با تشویقی به نام تنفس خوراک برای جذب سرمایه‌گذار در این بخش استفاده کنند.

در ایران که صاحب ذخایر زیاد نفت و گاز است و نقدینگی سرگردان دارد این نوع از سرمایه‌گذاری می‌تواند تجربه جدیدی برای اقتصاد کشور شود. همچنین ایران می‌تواند در این زمینه از تجربه سایر کشورها از جمله کره جنوبی استفاده کند. تلاش برای کاهش آلودگی هوا، استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر و توسعه سوخت‌های غیرفسیلی از دیگر گزینه‌هایی است که موجب کاهش تقاضا برای نفت خام شده و افزایش محصولات پتروشیمی را در پی داشته است. بر این اساس به نظر می‌رسد احداث پتروپالایشگاه‌ها با وجود داشتن موافقان و مخالفان خود در دستور کار قرار گرفته و باید دید که در توسعه این صنعت به تمام ابعاد این موضوع توجه می‌شود یا خیر؟!

پالایشگاه‌های خریدار نفت خام ایران در صورت همکاری مورد تحریم آمریکا قرار خواهند گرفت. صادرات نفت خام ایران به‌طور کلی به ۴۰ تا ۴۲ پالایشگاه است که این تعداد پالایشگاه نیز در هفت یا هشت کشور قرار دارد. محموله‌های نفت خام بزرگ و حجیم هستند، بنابراین آمریکا به راحتی می‌تواند مسیر نفتکش‌های ایران را رصد کند. در این راستا برخی معتقدند که ایران باید با توجه به وضعیتی که در آن قرار دارد، از خام‌فروشی نفت خلاص شود. نفت خام باید در پتروپالایشگاه‌ها تبدیل به فرآورده شود و فرآورده‌های پتروشیمی را صادر کنیم. بنابراین صادرات فرآورده به سایر کشورها آسان‌تر و پخش گسترده‌تری خواهد داشت و توسط آمریکا قابل رصد نخواهد بود.

تحرك اقتصاد با محصولات پتروپالایشگاهی

امروزه دنیا به سمت ادغام فرآیندهای پالایش و پتروشیمی در مجتمع‌های پتروپالایشگاهی حرکت کرده است که از صرفه اقتصادی بالاتری نسبت به پالایشگاه بر‌خوردارند. موافقان ساخت پتروپالایشگاه‌ها در داخل کشور هم به دور از مشکلات و نبود سرمایه‌گذار برای ساخت این واحدها، معتقدند که این واحدها می‌توانند اقتصاد ایران را به حرکت درآورند.

محمد علی خطیبی، کارشناس حوزه انرژی در گفت‌وگو با خبرنگار ..... در مورد تصویب طرح افزایش «ظرفیت پالایشی و پتروپالایشی نفت و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی» می‌گوید: «در تصویب طرح ایجاد پتروپالایشگاه‌ها در صنعت نفت ایران، آینده‌نگری وجود دارد. به‌طور کلی فروش محصولات نفتی با توجه به تحریم‌های اخیر ایران، کار آسانتری است. در حال حاضر نفت خام ایران را به هر کجای دنیا ببرند، کاملاً مشخص است؛ در حالی که فروش محصولات حاصل از آن به این راحتی قابل ردیابی نیست.»

او با تأکید بر اینکه تنها دلیل تصویب این طرح تنها تحریم‌ها نبوده، ادامه می‌دهد: «باید این طرح را تنها حول محور تحریم‌ها تعریف کرد. ممکن است فردا تحریم‌ها به پایان برسد که در اینصورت باید طرح را بایگانی کنیم؟ به نظر من هدف طرح مورد نظر تنها دور زدن تحریم‌ها نبوده، بلکه کاهش خام‌فروشی است. با ایجاد صنایع مربوطه هم می‌توان اشتغال ایجاد کرد و هم می‌توان از ارزش افزوده آن استفاده کرد. محصولات بدست آمده از نفت خام به مراتب قیمت بالاتری از آن خواهد داشت و اقتصاد ایران را به حرکت در می‌آورد.»

این کارشناس حوزه انرژی با تأکید بر اجتناب از خام‌فروشی، یادآوری می‌کند: «هر کدام از صنایعی که از نفت خام ایجاد شود درهای سایر صنایع را نیز به حرکت در می‌آورد.»

او با اشاره به ایراداتی که در راستای ضمانت‌های مورد نیاز سرمایه‌گذاران برای دریافت خوراک خام و بازپرداخت هزینه آن گرفته شده، می‌گوید: «سرمایه‌گذاری در این بخش نیاز به سرمایه قابل توجهی دارد، بنابراین باید سرمایه‌گذاران را تشویق کرد تا به سمت صنعت نفت بیایند. در کنار امتیازاتی که برای سرمایه‌گذاری در این طرح داده شده، باید ضمانت‌های لازم نیز کسب شود. ایجاد تنفس برای سرمایه‌گذاران در چنین طرحی به جا است؛ چرا که بازپرداخت هزینه‌ها نیاز به حداقل دو سال تنفس دارد. برخی نگرانند که مبادا سرمایه‌گذار وام‌ها را تسویه نکند که چنین استنباطی اشتباه است. خود سرمایه‌گذار نیز سرمایه‌اش را در این راه به کار گرفته و تیشه به ریشه خود نمی‌زند.»

خطیبی توضیح می‌دهد: «دولت به‌طور یقین نظارت لازم را برای بحث ضمانت‌ها و نیز حضور مردم برای مشارکت در این نوع از سرمایه‌گذاری انجام خواهد داد. در گذشته سرمایه‌گذاری در بحث پالایشگاه‌ها به مشکلی

عضو کمیسیون انرژی مجلس در گفت و گو با «صنعت پالایش نفت» مطرح کرد:

طرح توسعه پتروپالایشگاهها اقتصاد کشور را متحول می کند

علی قورچیان

روزنامه نگار

مردم سرمایه خود را در این مؤسسات گذاشتند اما بعد با چنین مشکلاتی روبه‌رو شدند. اما در این طرح سعی شده با تضامینی که از سوی شرکت‌های بیمه و بانک‌ها و شرکت ملی نفت دیده شده، اعتماد مردم جلب شود. از سوی دیگر در این طرح پیش بینی شده با اجازه هیئت امنای صندوق توسعه ملی، این صندوق نیز یک ضامن باشد. علاوه بر ضمانت‌هایی که طبق سازو کار بازار بورس وجود دارد ما تضامین دیگری از سوی بیمه‌ها و شرکت ملی نفت در نظر گرفته‌ایم تا نگرانی برای مردم که در این بخش سرمایه گذاری می‌کنند، وجود نداشته باشد.

بختیار در ادامه در پاسخ به این سؤال که موضع وزارت نفت در خصوص این طرح چیست، بیان کرد: این طرح با مشارکت وزارت نفت و شرکت ملی نفت به همراه حمایت وزیر نفت تهیه شده است و شخص وزیر نفت از این طرح حمایت کرده‌اند و قول داده‌اند آئین نامه اجرایی برای این طرح تهیه شود. وی در ادامه با اشاره به تأثیر این طرح در تقویت اشتغال کشور بیان کرد: تبدیل نفت خام و میعانات گازی به فرآورده‌ها می‌تواند ارزش افزوده بالایی را برای کشور داشته باشد و می‌تواند هم در دوره ساخت و هم در دوره بهره برداری پالایشگاه‌ها و پتروپالایشگاه‌ها اشتغال‌زایی گسترده‌ای را به طور مستقیم و غیر مستقیم در کشور ایجاد کند. از سوی دیگر در حوزه اجرا کار به شکلی خواهد بود که بخش اعظمی از کار توسط بخش‌های مختلف داخلی انجام خواهد شد که یک تحول بزرگ اقتصادی را به همراه خواهد داشت.

تولید و اشتغال را برای ما به همراه خواهد داشت، ما را از دغدغه تحریم نفت نجات می‌دهد. همین اتفاقی که امروز در بخش بنزین شاهد هستیم. در سال‌های گذشته یکی از ابزارهای فشار علیه کشورمان تحریم واردات بنزین از سوی آمریکایی‌ها بود اما امروز با برنامه ریزی انجام شده به خودکفایی رسیدیم و دیگر دغدغه‌ای در این زمینه نداریم.

عضو ناظر مجلس در شورای عالی انرژی در ادامه تصریح کرد: توسعه پتروپالایشگاه‌ها نیز می‌تواند همین مزیت را برای کشور ایجاد کند و از طرف دیگر این طرح می‌تواند نقدینگی بسیار بزرگی که در اقتصاد کشور ایجاد شده است را سامان دهی کند و با جذابیتی که در این طرح دیده شده به سمت طرح‌های مولد نظیر ساخت و توسعه پالایشگاه‌ها و پتروپالایشگاه‌ها جذب کند.

وی در ادامه با اشاره به سازو کار دیده شده در این طرح برای تشویق مردم به منظور جذب سرمایه آنان اظهار کرد: در سال اول و دوم سرمایه گذاری پول خوراک پالایشگاه یا پتروپالایشگاه اخذ نمی‌شود بلکه طی ۱۲ سال با نرخ سود ۴ درصد این پول اخذ می‌شود تا هم مشوقی برای سرمایه گذاران در این بخش باشد و هم اینکه بازگشت کل سرمایه در سال اول سرمایه گذاری باشد.

وی در ادامه در پاسخ به این سؤال که چه تضمینی در این طرح دیده شده تا سرمایه‌های مردم حفظ شود و برای آنان سودده باشد، گفت: تجربه مؤسسات مالی و اعتباری یک تجربه تلخ برای مردم بود چرا که

طراح طرح ساخت و توسعه پالایشگاه‌ها و پتروپالایشگاه‌ها با استفاده از سرمایه مردمی با اشاره به تضامین دیده شده در این طرح برای جلب اعتماد مردم به منظور سرمایه‌گذاری گفت: در این طرح سعی شده با تضامینی که از سوی شرکت‌های بیمه و بانک‌ها و شرکت ملی نفت دیده شده، اعتماد مردم جلب شود. از سوی دیگر در این طرح پیش بینی شده با اجازه هیئت امنای صندوق توسعه ملی، این صندوق نیز به عنوان یک ضامن باشد. علی‌بختیار در گفت‌وگو با فصلنامه «صنعت پالایش نفت» با اشاره به تأثیر تصویب طرح ساخت و توسعه پالایشگاه‌ها و پتروپالایشگاه با استفاده از سرمایه مردمی بر تحریم‌های نفتی علیه ایران گفت: یکی از مزایای این طرح این است که کار با استفاده از منابع دولتی انجام نمی‌شود بلکه با استفاده از سرمایه مردمی و از طریق بازار سرمایه منابع مردم به سمت طرح‌های توسعه پالایشگاهی و پتروپالایشگاهی جذب می‌شود. از دیگر مزایای این طرح این است که هدفی که سال‌هاست کشور دنبال می‌کند تا خام‌فروشی را کنار بگذارد، با برنامه پیش بینی شده در این طرح محقق می‌شود.

وی در ادامه اظهار کرد: در رابطه با بحث تحریم‌ها و تأثیر این طرح بر آن باید گفت از آنجایی که ما همواره در شرایط تحریم برای صادرات نفت با چالش روبه‌رو هستیم، باید به سمت تولید فرآورده‌های نفتی برویم. تولید فرآورده‌های نفتی علاوه بر اینکه ارزش افزوده بالاتری را برای ما به همراه دارد و رونق

«صنعت پالایش نفت» با توجه به در پیش رو بودن موعد مقرر سازمان جهانی بنادر برای تغییر سوخت کشتی‌ها بررسی کرد؛

پالایشگاه‌های ایران و تجربه‌ی مثبت در همگام شدن با استانداردهای جهانی

ژانویه ۲۰۲۰ که فرا برسد بین تمام شادی‌های سال نو ممکن است چند گروه چندان خوشحال نباشند که در راس‌شان کشورهای قرار دارند که نفت خام آن‌ها گوگرد بالایی دارد و در نتیجه سوختی که از آن حاصل می‌شود سوختی با سولفور بالا است. سازمان جهانی بنادر و دریانوردی (ایمو) از چند سال پیش ژانویه ۲۰۲۰ را ضرب‌الاجلی برای تمام کشتی‌ها تعیین کرد که از آن تاریخ به بعد تمام آن‌ها از سوختی استفاده کنند که سولفور آن کمتر از ۰.۵ درصد باشد. ایران در کنار خیلی از کشورهای دیگر مثل عربستان و روسیه که دو ابر تولیدکننده نفت خام محسوب می‌شوند نیازمند تغییر در سلسله فرآیندهایی برای منطبق شدن با این قانون جدید است که البته بررسی‌ها نشان می‌دهد احتمال اینکه بتواند از ژانویه سفت و سخت در دنیا اجرا بشود پایین است. اما حرکت شرکت‌های تجاری در دنیای نفت مانند ترافیکورا به سمت عرضه رقابتی سوخت‌های کم‌سولفور می‌تواند مانند یک نشانه برای گروه‌ها و پالایشگرانی محسوب شوند که علاقمند هستند علاوه بر بازارهای جاری، نسبت به آینده نیز اطمینان بیشتری داشته باشند.

سوخت کشتی خود را گسترش داده است. دلیل تاکید ترافیکورا بر قیمت رقابتی این است که همین حالا یکی از چالش‌های مهم پیش روی جایگزین شدن سوخت‌های سولفور بالا با سوخت سولفور کمتر از ۰.۵ درصد، قیمت بالایی است که دسته دوم دارند، این مسئله تا اینجا باعث شده است این سو و آن سو صحبت‌هایی مبنی بر درخواست کشورهای برای به تعویق انداختن طرح سازمان جهانی بنادر یا آسان‌گیری حداقل در سال‌های آغازین مطرح شود. برای مثال اندونزی اعلام کرده که به خاطر تهدید

با سولفور بالا با فشار روبرو می‌شود چرا که شماری از پالایشگاه‌ها در حال کانونرت کردن و تنظیم کردن پروسه‌ی دومشان برای تولید سوخت کم‌سولفور هستند.

در خبری دیگر که اخیراً منتشر شد عنوان شده است که غول تجارت نفت ترافیکورا دارد به سمت تعریف رابطه‌ی خود با سوخت‌های کم سولفور حرکت می‌کند؛ این شرکت با چند شرکت تولیدکننده‌ی سوخت قرارداد برای عرضه سوخت کشتی با قیمت رقابتی منعقد کرده است. ترافیکورا طی ۲۴ ماه اخیر بخش فیزیکی عرضه

پالایشگاه‌های ایران و بهترین نسخه در مواجهه با ضرب‌الاجل ایمو

این روزها کمتر نهاد یا شخص مرتبط با حوزه انرژی پیدا می‌شود که به نوعی در تلاش برای تفسیر ضرب‌الاجل ایمو و اثرش بر حوزه کاری خود نباشد. مثلاً سازمان کشورهای صادرکننده نفت خام یا اوپک در تازه‌ترین گزارش آماری ماهانه که جمعه ۱۶ آگوست منتشر شد در تحلیل روند بازار فرآورده‌های نفتی، به قانون سازمان جهانی بنادر و دریانوردی و اثرش بر این فضا پرداخت. اوپک نوشت که احتمالاً در ماه‌های پیش رو بازار عرضه سوخت

تورم به کشتی‌های محلی‌اش اجازه می‌دهد بعد از ۲۰۲۰ هم با سوخت بالای ۳،۵ درصد تردد کنند یا اعلام شده بود که روسیه خواهان تعلیق قانون IMO تا سال ۲۰۲۵ شده است.

چند چالش دیگر هم وجود دارد که باعث می‌شود برخی عملیاتی بودن طرح آیمو حداقل از ژانویه را زیر سؤال ببرند، خالی کردن و تمیز کردن کشتی‌ها از سوخت با سولفور بالا یکی از این موضوعات است، این پروسه مدت زمانی حدود ۲ هفته به ازای هر کشتی لازم دارد یا مثلاً یک مشکل مهم دیگر این است که شما نمی‌توانید سوخت کم‌سولفور مثلاً ۰،۴۵ درصد از یک عرضه کننده را با سوخت مثلاً ۰،۴۹ درصد از عرضه‌کننده‌های دیگر مخلوط کنید. دانشمندان این عرصه می‌گویند حاصل چیزی خواهد بود که از لحاظ علمی لجن حساب می‌شود.

از طرف دیگر مالکان کشتی‌ها هم به خاطر هزینه بالاتر سوخت‌های کم‌سولفور تمایلی به جایگزین کردن آن ندارند اما با تمام این تفاسیر از آن جایی که تقریباً دنیا بر سر اینکه دیر یا زود این موضوع به واقعیت تبدیل خواهد شد به قطعیت رسیده و تجربه‌ی گذشته (قیمت بسیار بالا سوخت سنگین در سالهای رونق اقتصادی سالهای اولیه ۲۰۰۰ تا قبل از بحران اقتصادی ۲۰۰۸/۲۰۰۶) نشان می‌دهد بازار حمل و نقل دریایی قابلیت هضم سوخت گران را قبلاً تجربه کرده است، همزمان که دولت‌ها در تلاش و تقاضا هستند که آن را به تعویق بیندازند شرکت‌هایی مثل ترفیگورا تلاش می‌کنند با برنندسازی از ارائه سوخت کم‌سولفور با قیمت ارزان در کنار تمام بازارهای دیگری که دارند از این جانیز فایده‌ای از آن خود کنند.

تصمیم‌گیران در مورد آینده مصرف انرژی در جهان، چند سالی است که علاوه بر انتشار گازهایی که موجب گرمایش زمین می‌شوند بر انتشار و مصرف سوخت‌هایی که بر گرمایش اثری نداشته اما برخی مسائل در مورد تأثیرشان بر سلامت بشر مطرح شده متمرکز شدند. یکی از همین موارد هم استفاده از سوخت با سولفور بالای ۳،۵ درصد در کشتی‌هاست. در ایران به صورت رسمی پژوهشگاه صنعت نفت مسئول طرح برای تولید سوخت کم‌سولفور اعلام شده، در گوشه و کنار اما شنیده می‌شود که افرادی نیز طرح و ایده‌هایی در این زمینه دارند. پالایشگاه‌های ایرانی اغلب مازوت یا همان نفت کوره تولید می‌کنند که سوخت با سولفور ۳،۵ درصد را در اختیار کشتی‌ها قرار می‌دهد.

نفت کوره که سوخت کشتی‌ها، قطارها و به فراخور موقعیت نیروگاه‌های داخل ایران را تأمین می‌کند از بازمانده تقطیر نفت خام در برج‌های تقطیر در فشار جو، تقطیر در خلاء و واحد کاهش گرانی و بدست می‌آید. مرکز مطالعات زنجیره ارزش میزانی از خوراک ورودی به پالایشگاه‌های ایران که تبدیل به نفت کوره می‌شود را ۳۰ درصد کل خوراک ورودی اعلام می‌کند. ۹ پالایشگاه تولیدکننده این محصول هستند که تحت عنوان‌های ۱۸۰، ۲۳۰، ۲۸۰ و ۳۸۰ آن را عرضه می‌کنند.

چالش اصلی: مازاد عرضه نفت کوره

تمام کشورهای احتمالاً برای طراحی راه حلی که بتواند پاسخی جامع به جایگزینی سوخت‌های سولفور بالا بدهد در کنار چالش‌های مشابه و عمومی با مشکلات دست و پنجه نرم خواهند کرد که از ویژگی‌های آن کشور خاص در تولید و تأمین انواع سوخت ناشی می‌شود. در مورد ایران ماجرا به چالشی برمی‌گردد که پیش از فرا رسیدن و داغ شدن ضرب‌الاجل آیمو وجود داشته و آن مازاد عرضه نفت کوره است.

اظهارات افراد فعال در تولید فرآورده‌های نفتی نشان می‌دهد که در

ایران امروز ۱۸ میلیون تن مازاد تولید نفت کوره وجود دارد که اگر ماجرای جایگزینی با سوخت کم‌سولفور جدی شود صرفاً بخشی از آن می‌تواند به قیر تبدیل شده که خود در دسرهای فراوانی برای صادرات دارد و برای بخشی از آن هنوز تصمیمی گرفته نشده است.

فضای عدم قطعیت فعلی می‌تواند برای سازمان‌ها و افرادی که سریع‌تر راه‌حلی با منافع همه‌جانبه ارائه کنند، تضمین بازارهایشان را در آینده به دنبال داشته باشد، البته در دنیای فعلی هستند کسانی که بر این باورند اساساً کمپانی‌هایی که نتوانند خود را با این قوانین و مقررات جدید پیش ببرند محکوم به فنا هستند. مثلاً دکتر ترستان اسمیت از کالج لندن می‌گوید که تمام پالایشگاه‌هایی که نتوانند تجهیزات دی‌سولفورازسیون خریداری کنند محکوم به فنا هستند. او این اظهارات را از این جهت مطرح می‌کند که جایگزینی سوخت‌های کم‌سولفور یک بخش از مجموعه دغدغه‌هایی است که تحت توافقنامه‌های کلانی مانند توافق پاریس، نهادهایی چون سازمان جهانی بنادر و دریانوردی آن را دنبال می‌کنند. یکی دیگر از این موارد که البته حداقل فعلاً آرزوی دوردست می‌نماید رساندن انتشار کربن از طریق سوخت کشتیرانی به صفر است که آیمو سال ۲۰۵۰ را روی کاغذ برای آن در نظر گرفته است.

همین حالا در دنیا

کسانی هستند که پا

را از استانداردهای

آیمو هم فراتر

گذاشته و در حال

آزمایش سبک‌های

متفاوت تأمین انرژی

مورد نیاز کشتی‌ها

هستند

برگ‌های برنده‌ی ایران

بر خلاف کشوری مانند عراق که با وجود ظرفیت تولید و سطح تولیدی که طبق آخرین گزارش اوپیک به روزانه به روزانه ۴ میلیون و ۷۵۳ هزار بشکه در روز رسیده است در زمینه پالایش حرفی برای گفتن ندارد، صنعت پالایش در ایران یک سر و گردن از منطقه بالاتر است و تاکنون توانسته است با وجود چالش و سختی خود را با استانداردهای جدید جایگزین کند، یکی از مهم‌ترین دستاوردها در این زمینه تولید بنزین با کیفیت یورو بوده است. از طرف دیگر در حالی که در دور قبلی تحریم‌ها ایران به خاطر اینکه مجبور بود واردات بنزین انجام دهد با چالش‌های عدیده‌ی روبرو شد، این بار با برنامه‌ریزی‌های کلان و اجرایی شدن آن توسط صنعت پالایشگاهی ماجرای واردات بنزین حل شد و ماه‌هاست ایران بدون واردات بنزین تقاضای رو به رشد این حوزه را پاسخ می‌دهد و حتی اخیراً برای نخستین بار بنزین در بورس برای صادرات به افغانستان عرضه شده است.

ناصر عاشوری دبیر انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت اخیراً در یک نشست خبری در مورد این توانایی گفته است: از آذر ماه سال گذشته تا کنون هیچ محموله‌ای از بنزین وارد کشور نشده و پالایشگاه‌های عظیم ایرانی، کشور را در تولید بنزین به خود کفایی رسانده است و این در حالی است که تولیدات انبوه واحدهای پالایشی مانند پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج فارس در انواع بنزین و نفت گاز یورو ۴ و یورو ۵ شاهی بر این ادعاست.

بیژن زنگنه وزیر نفت ایران اوایل مرداد ماه آخرین سطح تولید بنزین را روزانه ۱۱۰ میلیون لیتر عنوان کرده که

موضوع را نیز در نظر داشت که در ایران و کشورهای منطقه اکنون گزینه استفاده از گازوئیل با سولفور پایین هم وجود دارد ولی بیش از ۲۰ درصد سوخت کشتی‌ها نمی‌تواند با گازوئیل تامین شود.

نهادهایی همچون Delft برآورد کرده‌اند که در سال ۲۰۲۰ معادل ۲۸۰ میلیون تن سوخت در کشتیرانی مصرف شود، پیش‌بینی آن‌ها از این حاکی است که ۴۵ میلیون تن از این مقدار سوخت سولفور بالا، ۱۵۰ میلیون تن سوخت سنگین سولفور کم و ۹۶ میلیون تن سوخت سبک سولفور کم باشد.

بسیاری بر این باور هستند که با توجه به اینکه مشکل قیمت در سوخت سولفور کم چندان افق روشنی برای کاهش یافتن ندارد، استفاده از سوخت مایع یکی از بیشترین شانس‌ها را در تصاحب آینده سوخت کشتیرانی دارد.

همین حالا در دنیا کسانی هستند که پا را از استانداردهای آیمو هم فراتر گذاشته و در حال آزمایش سبک‌های متفاوت تامین انرژی مورد نیاز کشتی‌ها هستند. مثلا زیست‌آنلین نوشته است که یک کشتی مسافربری در سانفرانسیسکو اخیرا با باتری لیتیوم یون به حرکت درآمده است. این کشتی‌ها می‌تواند در ۶۰ ساعت ۶۰۰ مسافر را جابه‌جا کنند. این کشتی فعال بین لنگرگاه‌های نزدیک به هم حرکت می‌کند که ایستگاه‌های شارژ باتری دارند.

برش‌های سنگین به محصولات دارای ارزش افزوده بیشتر از جمله بنزین و الفین‌های سبک کردند. تا حدودی طبیعی به نظر می‌رسد که با توجه به اینکه اساسا طراحی پالایشگاه‌ها برای تولید محصولات ارزشمندتر مانند بنزین و سوخت جت انجام می‌گیرد و اساسا مصرف سوخت کشتی‌ها در کل دنیا از ۵ تا ۱۰ درصد کل مصرف سوخت فسیلی تجاوز نمی‌کند، پالایشگاه‌داران نیز اولویت خود در طرح‌های توسعه‌ای را به آن اختصاص ندهند اما صد حرکت دیگر بازیگران عرصه تولید و توزیع سوخت هم می‌تواند در جهت‌گیری درست کمک‌کننده باشد.

داوود عبداللهی یک کارشناس در پایانه مواد نفتی مجتمع بندری رجایی قبلا گفته است که استفاده از سوخت‌های پاک برای پالایشگاه‌های پیشرفته حتی می‌تواند سودآور باشد. او البته بر اینکه این سوخت‌ها می‌توانند برای کشورهای نفتی که نفتشان گوگرد بالا دارد تهدید باشد هم تاکید کرده است.

آینده سوخت کشتیرانی

اگرچه سوخت کشتی‌ها نسبت به مثلا صنعت هوایی سهم کمتری دارد اما با توجه به اینکه تاکنون بیشترین اثرپذیری را از قوانین بالادستی دنیا در تغییرات اقلیم و موارد مشابه داشته است، پیش‌بینی آینده‌ی آن اهمیتی کلیدی دارد باید این

رقمی بسیار قابل توجه است.

این توانایی ایران در همسایگی کشورهای وجود دارد که اغلب برای تامین نیازهای پالایشی نیازمند واردات هستند و مثلا ظرفیت کل پالایشی کشور عراق طبق گزارش نشریه میس اکنون ۸۵۰ هزار بشکه در روز است.

اینکه صنعت پالایش ایران توانسته است در عرض ۶ سال از سال ۹۲ تا کنون تولید بنزین را از روزانه ۵۲ میلیون لیتر به روزانه ۱۱۰ میلیون لیتر برساند نشان می‌دهد این صنعت و فعالان آن قابلیت اینکه بتوانند به سرعت خود را با استانداردهای جهانی نیز منطبق کنند و از این الگوهای جدید برای خود بازار و سود ایجاد کنند دارند.

کارنامه‌ی تبدیل نفت کوره

اما با وجود تجربه‌ی مثبت افزایش سریع تولید بنزین و همچنین تولید بنزین با کیفیت یورو ۴، تجربه‌ی تبدیل نفت کوره به فرآورده‌های سبک‌تر نتایجی نه چندان چشمگیر را به دنبال داشته است. مرکز مطالعات زنجیره ارزش در گزارشی می‌نویسد که طی سال‌های گذشته طرح‌های متعددی به منظور تبدیل نفت کوره به فرآورده‌های سبک‌تر تعریف شده بود که تنها دو پالایشگاه با اجرای کامل طرح توسعه و راه‌اندازی واحد کراکینگ بستر سیال (RFCC) و FCC اقدام به تبدیل نفت کوره و

در گفت‌وگو با
«صنعت پالایش نفت» عنوان شد؛

حمایت مجلسی‌ها از عرضه محصولات نفتی در بورس

علی‌قورچیان
روزنامه‌نگار

باشد نظارت دقیقی اعمال شود خریدارها مشخص هستند و اینکه آیا خریداران برای مصرف محصولات را خریداری کرده و دارای صلاحیت هستند یا نه کاملاً مشخص می‌شود. وی در ادامه اظهار کرد: بعضاً شاهد بودیم که عده‌ای تمایل به صادرات محصولات را داشتند و یک بازار سیاه را ایجاد کرده و بعضاً تولید کنندگان محصولات را به کسانی می‌فروختند که فاقد صلاحیت بودند. خوش بختانه امروز با عرضه محصولات در بورس این مسائل وجود ندارد. این عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در ادامه خاطر نشان کرد: در بخش عرضه فرآورده‌های نفتی وضعیت مناسب است و افراد می‌توانند محصولات پالایشی را خریداری کرده و صادر کنند. اما در بخش نفت خام نیز عرضه انجام می‌شود اگر چه تجربه طولانی مدتی نداریم و کار تازه شروع شده است. از سوی دیگر در حال حاضر خریداران و تجار عمده‌ای نداریم. به نوعی آن افرادی که در این عرصه فعال هستند ارتباطی را با خارج داشته و بعضاً از برخی محدودیت‌ها می‌ترسند. در این بخش خریدار کم‌تر است اما برای شروع چنین پروژه بزرگی همین مقدار نیز پسندیده است.

وی در ادامه تأکید کرد: اگر تحریم‌ها و فشارهای آمریکایی نبود قطعاً توفیقات مادر این زمینه بیشتر بود و امورات را راحت‌تر جلو می‌بردیم اما با وضعیت کنونی نیز آغاز خوبی داشتیم. وزارت نفت دارد کار را با دقت جلو می‌برد و تسهیلات لازم را در نظر گرفته و آئین نامه‌های لازم را تهیه می‌کند و اگر کمی از فشارهای بین‌المللی کاسته شود به توفیقات چشم‌گیرتری در این زمینه دست خواهیم یافت.

بسته‌ها و پکیج‌های کوچک‌تر حدود ۳۰ تا ۳۵ هزار لیتری عرضه می‌شود و این امکان فراهم شده تا بخش خصوصی اکنون به میدان آید. وزارت نفت در بحث نحوه پرداخت و دریافت و چگونگی تسویه حساب‌ها مربوط به فروش نفت را در قالب دستورالعملی فراهم کرده است و حتی به نظر می‌آید بحث تحویل در دریاها نیز در این دستورالعمل پیش بینی شده است.

این عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در ادامه تصریح کرد: امیدواریم بتوانیم به یاری خدا این حکم که در قانون آمده و اجرایی شدن آن منجر به شفاف‌سازی نیز می‌شود را جلو ببریم. از سوی دیگر عرضه نفت خام و محصولات پالایشی در بورس باعث می‌شود به نحوی بحث تحریم نفتی ما نیز کم‌رنگ‌تر شود و هزینه تحریم نفتی کاهش یابد. وی در ادامه تأکید کرد: در بعد نظارتی نیز کمیسیون انرژی جلساتی را به همراه سایر بخش‌های مربوط برگزار می‌کند تا بتواند موانع اجرایی که در عمل بروز و ظهور می‌کند را توسط یک تیم کارشناسی بررسی و مرتفع کند. تاکنون چندین بار عرضه انجام شده و مشتری‌هایی داشته است و همه جوانب در حال بررسی است.

قره‌خانی: عرضه در بورس، بازار سیاه محصولات نفتی را از بین برد

اسدالله قره‌خانی نیز در گفت‌وگو با فصلنامه «صنعت پالایش نفت» در این زمینه بیان کرد: عرضه محصولات پالایشی در بورس به ویژه در بخش پتروشیمی مؤثر بوده است. افراد به بورس مراجعه کرده و محصولات را خریداری می‌کنند. قیمت‌ها شفاف است و اگر قرار

چند سالی می‌شود که بحث عرضه نفت خام و محصولات پالایشی در بورس به میان آمده است و در یک سال گذشته باتوجه به پرنگ شدن تحریم‌ها گام‌های جدی و عملی برای اجرایی شدن عرضه و فروش نفت و محصولات پالایشی در بورس هم از سوی دولت و هم از سوی مجلس برداشته شده است. اخیراً عرضه نفت خام در بورس نیز به میان آمده که تجربه جدیدی برای وزارت نفت به شمار می‌رود. آنچه که بارز است وزارت نفت تمام تلاش خود را در این زمینه به کار گرفته و مجلس نیز حامی این پروژه است. یکی از دلایل حمایت مجلس از این طرح، شفاف سازی خریداران و تاجران محصولات پالایشی و نفت خام و کوتاه شدن دست مفسدان و دلالان از بازار طلا سیاه است. در این زمینه به سراغ دو تن از نمایندگان مجلس رفته و موضع آنها را در این باره جویا شده‌ایم. ادیانی: عرضه نفت خام و محصولات پالایشی در

بورس هزینه تحریم نفتی را کاهش می‌دهد
علی ادیانی در گفت‌وگو با فصلنامه «صنعت پالایش نفت» در این زمینه بیان کرد: مجلس در قانون برنامه ششم توسعه و در سایر قوانین وزارت نفت را مکلف کرده است تا بخشی از مجموعه تولیدات نفتی خود را در بورس عرضه کند که شامل میعانات گازی و نفت خام نیز می‌شود. سازمان بورس و وزارت امور اقتصادی نیز زیرساخت‌های لازم این موضوع را فراهم کردند.

وی در ادامه اظهار کرد: اولین گام در سال ۹۱ برداشته شد اما ناموفق بود فلذا لازم بود مشوق‌های لازم در این بخش دیده می‌شد که خوشبختانه وزارت نفت با دستورالعمل‌هایی که ابلاغ کرده و در قالب

گزارش کمیسیون عمران درباره تأمین و توزیع قیر رایگان

توسعه شرکت‌های قیر ساز منابع نقدی پالایشگاه‌ها را کاهش می‌دهد

عمومی به ازای دریافت خوراک نفت خام، تمایل دارند آن را نقدی به بازار عرضه کنند.

براساس این گزارش فعالیت تخصصی صنعت قیر سازی و توسعه شرکت‌های قیر ساز موجب کاهش منابع نقدی پالایشگاه‌ها از محل ارزش افزوده فرآوری و کیوم باتوم در تبدیل به قیر می‌شود.

همچنین مازوت یا نفت کوره غیرمضر ضرورت کاهش مصرف به عنوان سوخت برخی از نیروگاه‌ها، کشتی‌ها و ... توسط شرکت ملی پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی توزیع و منابع حاصل از فروش آن، به مجموعه وزارت نفت برمی‌گردد در حالی که تأمین و تحویل قیر رایگان از منابع در اختیار مجموعه وزارت نفت، کاسته و مقاومت به وجود می‌آورد.

براساس این گزارش اقدامات نظارتی مجلس برای پاسخگو کردن مسئولان، جمع‌آوری اطلاعات لازم در نحوه تجهیز منابع قیر رایگان و رسیدگی به تخلفات و مقاومت‌های موجود که منجر به ایجاد پرونده در دیوان محاسبات کشور برای برخی از مسئولان شده، موجب شد که بخش دولتی حوزه نفت تلاش کند که در لایحه و قانون بودجه سال ۹۸ ماهیت این حکم قانونی از تهارتی به اعتباری تغییر یابد و اجرای آن با

عقب ماندگی‌های توسعه‌ای و نارضایتی عمومی را به دنبال داشته باشد. در حال حاضر تکمیل پروژه‌های نیمه تمام زیادی در بخش‌های حمل و نقل، بافت فرسوده، عمران روستایی و فضاهای آموزشی منوط به تأمین به موقع این فرآورده‌های نفتی بوده و برای نگهداری از شبکه راه‌های موجود نیز که با ارزش بیش از ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار ریال از مهمترین سرمایه‌های ملی می‌باشد، سالانه یک میلیون تن قیر مورد نیاز است. از طرفی در شرایط ناشی از کمبود منابع مالی بخش دولتی، تهارت مواد اولیه قیر با خوراک نفت خام تحویلی به پالایشگاه‌ها و همچنین استفاده از ظرفیت ناشی از حاشیه سود قیر مورد نیاز بخش خصوصی بلاخص حوزه ساختمان و صادرات قیر برای تأمین هزینه‌های فرآوری قیر و تولید آسفالت از معدود راه‌های حفظ رونق عمرانی کشور شناخته می‌شود.»

به موجب این گزارش پالایشگاه‌ها با توجه به کشتش بازار مصرف داخلی و صادراتی، فرآورده‌های مبتنی بر و کیوم باتوم شامل قیر و نفت کوره به صورت نقدی فروخته ولی نفت خام مصرفی را به صورت اعتباری از دولت دریافت و با بازپرداخت قابل انعطاف، تسویه می‌کند لذا به جای تحویل و کیوم باتوم به بخش

در جلسه روز ۲۷ مرداد ماه مجلس، گزارش کمیسیون عمران درباره تأمین و توزیع قیر رایگان توسط صدید بدری سخنگوی کمیسیون عمران قرائت شد.

در این گزارش آمده: «با توجه به اهمیت تأمین و مصرف قیر رایگان در تکمیل و بهره‌مندی از پروژه‌های بخش‌های حمل و نقل، عمران روستایی، بافت فرسوده، فضای آموزشی و حفاظت خاک، کمیسیون عمران طبق تبصره (۱) ماده (۴۵) آیین نامه داخلی مجلس مأموریت یافت با آسیب شناسی و بررسی وضعیت اجرای حکم ذریبط در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور، نتایج بررسی را به صحن مجلس شورای اسلامی گزارش نمایند.»

در بخش نتایج بررسی گفته شده که «بعضی برآوردها نشان می‌دهد که قیر با نیاز سالانه بالغ بر حدود ۴ میلیون تن در پروژه‌های دولتی و خصوصی داخلی و ظرفیت ۳ میلیون تن صادرات منطقه‌ای، یکی از پرکاربردترین فرآورده‌های نفتی در حوزه عمران و توسعه کشور می‌باشد که عدم توجه به تأمین به موقع آن می‌تواند موجب توقف و خلل اساسی در پروژه‌های این حوزه شود و تبعاتی، چون بیکاری،

توجه به محدودیت‌های مالی کشور متوقف شود.

بررسی سابقه قانونگذاری در این بخش نشان می‌دهد که اصلاح قانون بودجه در دومین سال وضع این حکم و همینطور تغییرات حکم در سال‌های بعدی با رویکرد افزایش میزان تأمین و توسعه حوزه شمول با تسری به بخش‌های بافت فرسوده، معابر شهرهای کوچک، فضاهای آموزشی و حفظ محیط زیست (خاک پوشی) موید موفق بودن این حکم قانونی بوده است. همچنین با سابقه دو بار تفسیر نیاز است متن این حکم قانونی با استفاده از تجارب چهار ساله صریح و فاقد ابهام شود. مجلس در پاسخ به آخرین استفسار، ضرورت تحویل ۴ میلیون تن مواد اولیه قیر رایگان را بدون توجه به ارزش ریالی آن مورد تأکید قرار داده است.

مأموریت «لاریجانی» به کمیسیون عمران برای تهیه طرح تأمین قیر رایگان

علی لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی به کمیسیون عمران مأموریت داد تا طرحی را که در گزارش خود برای تخصیص منابع به منظور تأمین قیر رایگان پیشنهاد داده را با حضور نمایندگان مجلس بررسی کرده و به صحن مجلس بیاورد.

لاریجانی پس از استماع گزارش کمیسیون عمران در خصوص نحوه تأمین و توزیع قیر رایگان موضوع بند «ه» تبصره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور و مطرح شدن نظرات نمایندگان، بیان کرد: براساس گزارشات ارائه شده و براساس لایحه بودجه سال جاری، سازمان برنامه و بودجه باید ۲ هزار میلیارد تومان از ۶ هزار میلیارد تومان را ظرف دو هفته آینده برای تأمین قیر رایگان پروژه‌های عمرانی تخصیص دهد.

وی در ادامه اظهار کرد: مابقی باقی‌مانده را نیز با طرحی که کمیسیون عمران در انتهای گزارش خود تهیه کرده است می‌توان اختصاص داد. این طرح را به کمیسیون عمران ارجاع می‌دهیم و کمیسیون با حضور نمایندگان دولت این موضوع را بررسی کرده و سپس طرح را به صحن مجلس شورای اسلامی بیاورد تا ان‌شاءالله مشکل برطرف شود.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی بیکاری، عقب ماندگی و نارضایتی مردم را تبعات ناشی از تأمین نشدن قیر رایگان برای ساخت روستاها دانستند. محمدمهدی افتخاری در جریان بررسی نحوه تأمین و توزیع قیر رایگان، گفت: توجه به تأمین و توزیع قیر رایگان از تعطیلی پروژه‌های عمرانی جلوگیری می‌کند. نماینده مردم فومن و شفت در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه بی‌توجهی به قیر تبعاتی مانند بیکاری و عقب ماندگی و نارضایتی مردم را در پی خواهد داشت، افزود: متأسفانه پس از ۴۰ سال از پیروزی انقلاب اسلامی هنوز برخی روستاها از جاده‌های آسفالت بی‌بهره‌اند و وضعیت اسفناکی دارند. عضو کمیسیون عمران مجلس اظهار کرد: یکی از اعتراضات مکرر مردم نامناسب بودن وضعیت جاده‌های روستایی است در حال حاضر وزارت نفت میلیون‌ها تن VB را در بیابان‌ها رها می‌کنند در حالی که می‌توان از آن برای ساخت جاده‌های روستایی استفاده کرد، وزارت راه باید علت مقاومت خود در برابر تحویل VB برای تولید قیر را توضیح دهد. براساس این گزارش بهمن طاهرخانی با طرح این سؤال که چرا کارهای عمرانی مربوط به جاده‌ها در روستاها انجام نمی‌شود، بیان کرد: در حال حاضر ۵ ماه از سال گذشته است و در صورتی که حداکثر تا یک یا دو ماه آینده قیر مورد نیاز برای ساخت جاده‌های روستایی تأمین نشود بخش بزرگی از کشور که در مناطق سردسیر قرار دارند با مشکلات بسیار روبه‌رو می‌شوند. نماینده مردم تاکستان در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: وزارت راه و شهرسازی اعلام کرده پیمانکاران نقدی قیر را تهیه کنند، این امر با توجه به بدهی‌های این وزارتخانه به پیمانکاران ممکن نیست. عضو کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس اضافه

کرد: اگر دولت، مجلس و وزارت راه و شهرسازی ظرف یکی دو ماه آینده برای تأمین قیر مورد نیاز راه‌های روستایی تدبیری نیندیشند استان‌های شمالی، شمال غربی و جنوب غربی دچار مشکلات بسیاری می‌شوند.

سازمان برنامه و بودجه، ۲ هزار میلیارد تومان را برای تأمین قیر رایگان اختصاص دهد

رئیس مجلس شورای اسلامی با تأکید بر اینکه وزارت نفت مطابق مصوبه مجلس باید ۶ هزار میلیارد برای تأمین قیر رایگان تخصیص دهد، گفت: کمیسیون برنامه و بودجه مجلس این موضوع را پیگیری کند تا سازمان برنامه و بودجه طبق قول رئیس جمهور ۲ هزار میلیارد تومان برای تأمین قیر رایگان تخصیص دهد.

غلامرضا تاجگردون در خصوص نحوه تأمین و توزیع قیر رایگان موضوع بند ه تبصره یک قانون بودجه سال ۹۸، ضمن ارائه توضیحاتی بیان کرد: در سال ۹۸ یک مشکل مربوط به عدم تعادل بین سهم اعتبار ۶ هزار میلیاردی تخصیص داده شده با میزان قیر مصرفی است که این مشکل مربوط به مجلس بوده و ما باید در مجلس این مشکل را حل کنیم.

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس در ادامه تصریح کرد: اما اکنون بحث تخصیص ۶ هزار میلیارد تومان برای تأمین قیر از سوی دولت مطرح است که دولت تاکنون این مبلغ را پرداخت نکرده است. بنا بر درخواست نمایندگان، کمیسیون جلسهای را در این زمینه برگزار کرد و آنچه که روشن است دولت در این زمینه کوتاهی کرده است. پس از مصوبه سران قوا دولت اعتبارات عمرانی بودجه را کاهش داد اما بنا بر نظر مجلس این ۶ هزار میلیارد تومان اصلاً ارتباطی به این بخش ندارد. وی در ادامه تأکید کرد: تاکنون وزارت نفت ۲ هزار میلیارد تومان به حساب خزانه واریز کرده است اما سازمان برنامه و بودجه این ۲ هزار میلیارد تومان را تاکنون تخصیص نداده است. ما این موضوع را خدمت رئیس جمهور مطرح کردیم و ایشان دستور دادند تا سازمان برنامه و بودجه سریع‌تر این مبلغ را تخصیص دهد. در خصوص این ۲ هزار میلیارد تومان اکنون دیگر حرفی باقی نمانده است و سازمان برنامه و بودجه باید هر چه سریع‌تر این مبلغ را به دستگاه‌های اجرایی تخصیص دهد. تاجگردون افزود: مابقی مبلغ باقیمانده تا سقف ۶ هزار میلیارد تومان نیز باید در ماه‌های آینده به حساب خزانه واریز شود و سپس به دست دستگاه‌های اجرایی برسد. علی لاریجانی رئیس مجلس در ادامه بیان کرد: بر اساس گزارشات سازمان برنامه و بودجه ۴۰۰ میلیارد به وزارت راه و ترابری برای آسفالت راه‌های روستایی، ۱۴۰ میلیارد برای آسفالت معابر شهری و ۹۱ میلیارد برای انجام عملیات خاکپاشی اختصاص داده شده است اما در کل مبلغ تخصیص داده کمتر از مصوبه مجلس است. باید ظرف هفته آینده به سازمان برنامه و بودجه ۲ هزار میلیارد تومانی که دولت قولش را داده است، به دستگاه‌های اجرایی تخصیص دهد. چرا که با فرا رسیدن فصل سرما عملاً تخصیص آن نیز فایده‌ای نخواهد داشت. در این گزارش طرحی در مورد تأمین و توزیع قیر رایگان هم پیشنهاد شده بود که برای بررسی به کمیسیون عمران ارجاع شد.

بعضی برآوردها

نشان می‌دهد که

قیر با نیاز سالانه

بالغ بر حدود

۴ میلیون تن در

پروژه‌های دولتی و

خصوصی داخلی و

ظرفیت ۳ میلیون تن

صادرات منطقه‌ای،

یکی از پرکاربردترین

فراآوردهای نفتی

در حوزه عمران

و توسعه کشور

می‌باشد که عدم

توجه به تأمین به

موقع آن می‌تواند

موجب توقف و

خلل اساسی در

پروژه‌های این حوزه

شود و تبعاتی،

چون بیکاری،

عقب‌ماندگی‌های

توسعه‌ای و

نارضایتی عمومی را

به دنبال داشته باشد

طرح شتابک کیفی سازی محصولات

شرکت پالایش نفت تبریز

روزنامه تخصصی ۱۳۹۸

بتزن به پلتر

روغن موتور و موتور بنی الفل

شرکت پالایش نفت تبریز

شرکت پالایش نفت تبریز

در گفت‌وگو با «صنعت پالایش نفت» عنوان شد؛

گزارشی از مدیریت انرژی شرکت پالایش نفت تهران

مهم‌ترین نهادهای توسعه و از عوامل اصلی تولید است. توسعه دانش عمومی و تخصصی بهینه سازی مصرف انرژی و همچنین استانداردسازی مصارف انرژی در بخش‌های مختلف مصرف کننده از مهم‌ترین روش‌های کنترل مصرف حامل‌های انرژی و صیانت از سرمایه‌های ملی است. با توجه به مبالغ پرداختی در بخش پارانه‌های انرژی در کشور، بازار بزرگ صنعت بهینه سازی مصرف انرژی در کشور نیاز به توسعه، برنامه ریزی و نگرشی استراتژیک دارد.

مولوی ادامه داد: با اجرای صحیح و اصولی برنامه‌های بهینه سازی مصرف حامل‌های انرژی که آثار آن در تمامی زیر بخش‌های اقتصاد ملی و بهبود محیط زیست ملموس است، تأمین سیاست‌های راهبردی کشور در سطوح ملی و بین‌المللی از نقش تعیین کننده‌ای برخوردار است.

ضرورت و اهمیت انرژی در ساختار و ثبات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور، از یک سو و آگاهی از این نکته که منابع انرژی فسیلی در دسترس نسل کنونی پایان پذیر بوده، از سوی دیگر مبنای توجهات خاص و عمده در چند سال گذشته به امر انرژی بوده است.

بهبود سیستم‌های اندازه گیری تولید، توزیع و مصرف حامل‌های انرژی، استفاده از فن آوری‌ها و تجهیزات نوین و با بازده بالاتر، توسعه فرهنگ صرفه جویی و بهره‌وری انرژی و ارتقای سطح دانش، صلاحیت و آگاهی کارکنان مرتبط با عملیات تجهیزات و فرآیندهای انرژی بر را می‌توان از مهم‌ترین اهداف مدیریت انرژی شرکت پالایش نفت تهران توصیف کرد.

علاوه بر آن لزوم توجه ویژه به اقتصاد تولید در کلیه واحدهای صنعتی و غیر صنعتی، بازنگری طراحی و روش‌های بهره برداری و مدیریتی در راستای کاهش اتلاف انرژی، مدیریت داده‌ها و همچنین افزایش بهره‌وری انرژی در فرآیندهای صنعتی و غیرصنعتی دیگر اهداف این اداره است.

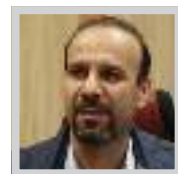
رئیس برنامه ریزی و کنترل سیستم‌های شرکت پالایش نفت تهران از پیوستن پالایشگاه نفت ستاره خلیج فارس به صف الگوبرداران این شرکت خبر داد.

محمد سالاریان ضمن اعلام این خبر افزود: نمایندگانی از پالایشگاه نفت ستاره خلیج فارس با حضور در شرکت پالایش نفت تهران از مدیریت انرژی آن الگوبرداری کردند.

وی ادامه داد: در این بازدید مباحثی چون داشبورد عملیات روزانه، طرح ریزی و سنجش شاخص‌های عملکرد انرژی در سطح کلان و در سطح واحدهای عملیاتی شرکت، سامانه پایش برنامه‌های بهبود شرکت، دستورالعمل‌های ارزیابی عملکرد تجهیزات انرژی بر اصلی، ممیزی‌های فنی انرژی، کارگروه‌های فعال انرژی در شرکت و راهکارهای بهبود عملکرد انرژی و نظایر آن‌ها برای بازدیدکنندگان تشریح شد. وی افزود: خوشبختانه نمایندگان شرکت نفت ستاره خلیج فارس ضمن مثبت توصیف کردن این دیدار بر ادامه همکاری و انتقال دانش و تجربیات متخصصان شرکت پالایش نفت تهران در پالایشگاه متبوع خود تأکید کردند.

شایان ذکر است که چندی پیش چند تن از مسئولین پتروشیمی ایلام و شرکت نفت سپاهان نیز به منظور بهره‌گیری از دانش و تجربیات، از مدیریت انرژی شرکت پالایش نفت تهران الگوبرداری کردند.

همچنین مولوی رئیس مدیریت انرژی شرکت پالایش نفت تهران ایجاد رویه‌های عملیاتی، گزارش‌های مدیریتی و مشاوره به منظور تسهیل مدیریت حامل‌های انرژی را مأموریت اصلی این واحد برشمرد. وی تصریح کرد: انرژی یکی از

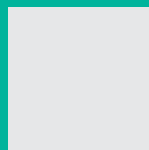
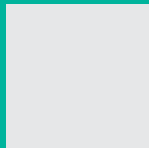
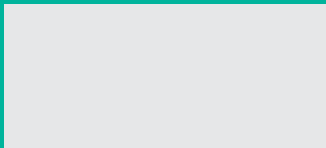

روزهای تحریم و پهبادکشی

حسام‌الدین قاموس مقدم
روزنامه‌نگار

تحرکات پرنده‌ها و شناورها در آب‌های خلیج فارس و اعمال تحریم‌های جدید، بازار مناقشه‌ها در میانه خرداد تا اواسط مرداد را داغ‌تر از همیشه کرد و باز هم ایران و تحولات منطقه را در صدر اخبار رسانه‌های جهان نشانند. در ادامه، مهم‌ترین رویدادهای ماه‌های اخیر را مرور می‌کنیم.

سفر آبه به تهران - ۲۲ خرداد

شینزو آبه نخست وزیر ژاپن همزمان با نودمین سالگرد تأسیس روابط دیپلماتیک دو کشور به ایران آمد. این نخستین سفر نخست وزیر ژاپن به ایران بعد از انقلاب بود. برخی آبه را در این سفر، حامل پیام آمریکا می دانستند و برای او نقش میانجی قائل بودند. دیدار با مقام معظم رهبری و رئیس جمهوری، برگزاری جلسه مذاکرات مشترک هیأت‌های عالی رتبه دو کشور و برگزاری کنفرانس خبری مشترک با حسن روحانی از برنامه‌های سفر شینزو آبه به تهران بود. رئیس جمهوری در نشست خبری با شینزو آبه گفت: به آقای نخست‌وزیر گفتیم ما در منطقه آغازگر هیچ جنگی نخواهیم بود، حتی با آمریکا اما اگر جنگی علیه ما خواهد شروع شود پاسخ قاطع خواهیم داد. آبه نیز در این نشست اظهار کرد: احترام بسیار زیادی قائل هستم برای اینکه مقام معظم رهبری در چندین نوبت فتوا صادر فرمودند مبنی بر اینکه سلاح کشتار جمعی از جمله سلاح هسته‌ای حرام است. رهبر معظم انقلاب نیز در دیدار آبه، با بیان اینکه ترامپ را شایسته مبادله پیام نمی‌دانم و با آمریکا مذاکره نخواهیم کرد، با اشاره به سخنان نخست وزیر ژاپن مبنی بر اینکه ترامپ گفته «مذاکره با آمریکا موجب پیشرفت ایران خواهد شد»، تأکید کردند: ما به لطف خداوند، بدون مذاکره با آمریکا و با وجود تحریم هم به پیشرفت خواهیم رسید.

ضربه ایران به سیا - ۲۷ خرداد

در بابان علی شمخانی دبیر شورای عالی امنیت

ملی روز ۲۷ خرداد اعلام کرد که ایران موفق شده است به یکی از پیچیده‌ترین شبکه‌های سایبری سازمان سیا (سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا) در حوزه «جاسوسی سایبری» ضربه بزند. او با اعلام خبر کشف «شبکه گسترده عملیات سایبری تهاجمی علیه ایران»، گفت که به‌زودی مستندات این مسأله از طریق وزارت اطلاعات منتشر خواهد شد. سه روز بعد، مدیرکل ضدجاسوسی وزارت اطلاعات از بازداشت ۱۷ جاسوس تربیت‌یافته سازمان اطلاعاتی آمریکا (سیا) در ایران خبر داد و گفت: این افراد در مراکز حساس، حیاتی و بخش خصوصی مرتبط با این مراکز شاغل بوده‌اند که به عنوان پیمانکار یا مشاور فعالیت می‌کرده‌اند.

اسقاط پهپاد آمریکایی - ۳۰ خرداد

سیاه روز سی‌ام خرداد ماه اعلام کرد که یک فروند هواپیمای بدون سرنشین آمریکایی را پس از تجاوز به آسمان ایران سرنگون کرده است. یک مقام آمریکایی نیز این خبر را تأیید کرد اما مدعی شد که این پهپاد در حریم هوایی بین‌المللی هدف قرار گرفته است. مدل پهپاد سرنگون شده «آر کیو ۴ - گلوبال هاوک» اعلام شد؛ پرنده‌ای از نوع پهپادهای شناسایی که حدود ۲۳ هزار کیلومتر برد دارد و می‌تواند بیش از یک شبانه‌روز پرواز مستمر انجام دهد. ارزش این پهپاد بیش از ۲۰۰ میلیون دلار عنوان شد. ترامپ در واکنش به این اتفاق، ابتدا توییت کرد که «ایران مرتکب اشتباه بزرگی شده است» اما ساعاتی بعد

با عقب نشینی از موضع اولیه خود نوشت: «این حادثه ممکن است یک اشتباه فردی بوده باشد. برایم باور اینکه این اقدام عمدی بوده، سخت است. نمی‌گویم آن کشور (ایران) این اشتباه را مرتکب شده است، بلکه یکی از افراد تحت فرماندهی اشتباه کرده است». او همچنین گفت: «احساسم این است. شاید اشتباه کنم، یا شاید هم (احساسم) درست باشد.» رئیس جمهوری آمریکا همچنین افزود: «هیچ زن یا مردی از ما در آن پهپاد نبود. در غیر این صورت، اوضاع بسیار بسیار متفاوت می‌بود!»

تحریم مقام معظم رهبری و جمعی

از فرماندهان سپاه - ۳ تیر

رئیس جمهوری آمریکا سوم تیر اعلام کرد که در واکنش به ساقط کردن پهپاد این کشور توسط سپاه پاسداران، فرمان اعمال تحریم‌های جدیدی را علیه ایران صادر کرده که رهبری، دفتر رهبری و جمعی از فرماندهان سپاه مشمول این تحریم می‌شوند. دونالد ترامپ در عین حال مدعی شد که می‌خواهد با ایران به توافق برسد. وی که در دفتر کارش در کاخ سفید در جمع خبرنگاران صحبت می‌کرد، این تحریم‌ها را «شدید» توصیف کرد و گفت: «به فشار روی تهران ادامه خواهیم داد. ایران هرگز نمی‌تواند سلاح هسته‌ای داشته باشد.»

ترامپ افزود: «ما به دنبال درگیری با ایران یا هیچ کشور دیگری نیستیم. فقط می‌توانم بگویم که ما هرگز نمی‌توانیم اجازه دهیم که ایران سلاح

هسته‌ای داشته باشد.»

رئیس‌جمهوری آمریکا افزود: «ما خویشتنداری زیادی به خرج داده‌ایم، اما این به آن معنی نیست که در آینده هم همین کار را می‌کنیم.»

ترامپ در بخشی از صحبت‌هایش در مورد اینکه آیا به دنبال مذاکره با ایران است، گفت: «دوست داریم مذاکره کنیم، اگر آن‌ها بخواهند.»

اگر نخواهند هم مشکلی نیست. اما دوست داریم این اتفاق بیفتد و رک بگوییم، شاید هم به

زودی این اتفاق بیفتد.» در همین حال، استیون منوچین، وزیر خزانه‌داری آمریکا نیز در تشریح

ابعاد تحریم‌های تازه آمریکا علیه ایران گفت که فرمان ترامپ میلیاردها دلار از دارایی‌های ایران را

مسدود می‌کند. او گفت که آمریکا علاوه بر دفتر رهبری، سردار تنگسیری فرمانده نیروی دریایی

سپاه پاسداران، سردار حاجی‌زاده فرمانده نیروی هوافضای سپاه پاسداران، سردار پاکپور فرمانده

نیروی زمینی سپاه پاسداران و فرماندهان پنج منطقه نیروی دریایی سپاه پاسداران به نام‌های

«عباس غلامشاهی»، «رمضان زیراهی»، «یدالله بادین»، «منصور روانکار» و «علی عظمایی» را

تحریم کرده است. حسن روحانی در واکنش به تحریم مقام معظم رهبری اظهار کرد: اموال

رهبری را می‌خواهند تصرف کنند؟ اموال رهبری یک حسینه است و یک خانه ساده. این یعنی

دشمن در یک رفتار غیرعادی قرار گرفته است.

سفر ترامپ به کره شمالی - ۹ تیر

رئیس‌جمهوری آمریکا یکشنبه ۹ تیر

با حضور در منطقه غیرنظامی بین دو کره با کیم جونگ اون رهبر کره شمالی دیدار کرد. دونالد

ترامپ پس از دیدار با اون، به خاک کره شمالی قدم گذاشت تا نخستین رئیس‌جمهوری آمریکا

باشد که در دوره زمامداری‌اش به این کشور وارد می‌شود. برخی این دیدار را حرکتی نمایشی و

بی‌نتیجه قلمداد می‌کنند و برخی هم به کاهش تنش‌ها میان دو کشور، امیدوارند. ترامپ می‌گوید

آرزو دارد تحریم‌ها علیه کره شمالی را خاتمه دهد اما الان زمان این کار نیست.

گام دوم کاهش تعهدات برجامی

ایران - ۱۶ تیر

گام دوم ایران برای کاهش تعهدات برجامی، ۱۶ تیر اعلام شد. این حرکت در پاسخ به خروج

آمریکا از برجام، نقض توافق هسته‌ای از سوی این کشور و رضایت نداشتن ایران از همکاری اروپا با

ایران انجام و تصمیمات ایران، در نشست خبری با حضور علی ربیعی سخنگوی دولت، سیدعباس

عراقچی معاون سیاسی وزیر خارجه و عضو تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای و بهروز کمالوندی

سخنگوی سازمان انرژی اتمی ایران اعلام شد. ربیعی، سخنگوی دولت در این نشست گفت:

به طور مقدماتی اعلام می‌کنم که دستورالعمل ما این است که از غنی‌سازی ۳،۶۷ درصد عبور

خواهیم کرد و مقدار غلظت غنی‌سازی براساس نیاز ما انجام می‌شود. همچنین سیدعباس

عراقچی، معاون وزیر امور خارجه گفت: اینکه طرف‌های اروپایی تلاش می‌کنند خوب است و

امیدواریم راه‌حلی پیدا شود و این روند واقع بینانه است، از این رو رفت و آمدها بین ما جریان

دارد و ان شاءالله به نتایجی برسیم در غیر این صورت بعد از ۶۰ روز گام سوم را هم برمی‌داریم.

بهروز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی کشورمان نیز اعلام کرد که مسائل فنی

افزایش درصد غنی‌سازی اورانیوم انجام شده و تا ساعاتی دیگر درصد غنی‌سازی ایران از ۳،۶۷

درصد عبور خواهد کرد. وی افزود: آنچه امروز در مورد آن تصمیم گرفته شده تأمین سوخت

برای نیروگاه‌های قدرت است که مورد نیاز کشور می‌باشد. همچنین شیب غنی‌سازی ما بر اساس

دستوری که می‌گیریم می‌تواند به سمت بالا باشد. در واقع شیب ذخایرمان با توجه به اقدام

گام اول رو به بالا است و سرعت آن افزایش پیدا می‌کند. نیازهای بعدی را نیز مد نظر داریم

اما فعلاً نیاز به سوخت راکتور تهران نداریم، اما ظریف وزیر امور خارجه در پی گام دوم تهران

تاکید کرد که ایران در چارچوب برجام این گام را برداشته است. ترامپ نیز در واکنش به این

موضوع گفت: ایران باید در خصوص غنی‌سازی اورانیوم محتاط باشد.

آغاز محاکمه نجفی - ۲۲ تیر

نخستین جلسه رسیدگی به پرونده قتل میترا استاد - همسر دوم محمدعلی نجفی

- روز ۲۲ تیر به ریاست قاضی کشکولی برگزار شد. در این جلسه، نماینده دادستان ضمن

قرائت کیفرخواست، به ادعای متهم درباره تلاش مقتول برای رابطه نامشروع با مردان دیگر اشاره

کرد و گفت که از نظر متهم، مقتول مهدوالدم بوده است. در ادامه جلسه، صحبت‌های برخی

شهود پرونده شنیده شد. نهایتاً قضات پس از چند جلسه محاکمه، نجفی را به قصاص نفس و

حبس محکوم کردند. شهردار سابق تهران، هفتم خردادماه همسر دوم خود را در خانه‌اش واقع در

سعادت‌آباد با شلیک گلوله به قتل رساند و سپس خودش را تسلیم پلیس کرد.

آتش‌سوزی میدان حسن‌آباد تهران - ۲۶ تیر

شامگاه چهارشنبه ۲۶ تیر، ضلع شمال غربی میدان تاریخی حسن‌آباد تهران دچار حریق شد.

آتش سوزی از یک انباری در طبقه دوم ساختمان آغاز شد و به سرعت بخش‌های مختلفی از طبقه دوم این ساختمان را دربرگرفت؛ به طوری که به دو گنبد این ساختمان تاریخی خسارت جدی وارد شد.

ادعای اسقاط پهیاد ایرانی - ۲۷ تیر

دونالد ترامپ روز ۲۷ تیر مدعی شد که ایالات متحده، یک پهیاد ایرانی را که بر فراز ناو یواس اس باکسر در حال پرواز بوده، در تنگه هرمز ساقط کرده است. در اولین واکنش‌ها، محمدجواد ظریف که در نیویورک به سر می‌برد، این ادعا را رد کرد. سپاه نیز در اطلاعیه‌ای با رد ادعای ترامپ اعلام کرد که به زودی تصاویری از پهیاد مورد ادعای رئیس جمهوری آمریکا منتشر خواهد کرد و چند روز بعد نیز این تصاویر از سوی سپاه منتشر شد که آمریکا واکنشی در قبال آن نداشت.

درگذشت یوکیا آمانو - ۳۱ تیر

یوکیا آمانو مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی روز دوشنبه ۳۱ تیر در سن ۷۲ سالگی درگذشت. او پس از محمد البرادعی، از سال ۲۰۰۹ ریاست آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را برعهده گرفت. آمانو تا پیش از تصمیمات اخیر ایران برای کاهش تعهدات هسته‌ای، در ۱۵ گزارش پیاپی، پایبندی تهران به برجام را تأیید کرده بود که پنج گزارش آن پس از خروج آمریکا از برجام منتشر شد.

قهرمانی تیم والیبال جوانان ایران - ۵ مرداد تیم ملی والیبال جوانان ایران که توانسته بود با شکست برزیل در مرحله نیمه نهایی رقابت‌های

قهرمانی جهان به فینال برسد، برابر ایتالیا هم به پیروزی رسید و برای نخستین بار قهرمان جهان شد. رقابت‌های والیبال قهرمانی جهان که به میزبانی بحرین برگزار شد، شامگاه شنبه ۵ مرداد با انجام دیدار فینال بین تیم‌های جوانان ایران و ایتالیا به خط پایان رسید که طی آن ملی‌پوشان کشورمان ۳ بر ۲ لاجوردی‌پوشان را شکست دادند و برای نخستین بار عنوان قهرمانی جهان را به دست آوردند.

تصمیم دولت برای حذف چهار صفر

از پول ملی - ۹ مرداد

براساس تصمیم هیات دولت، چهار صفر از پول ملی کشور حذف شد. این موضوع در قالب لایحه‌ای از سوی بانک مرکزی پیشنهاد شده که به تصویب دولت رسید و باید به مجلس ارسال شود. پیشنهاد حذف چهار صفر با هدف حفظ کارایی پول ملی، تسهیل و بازیابی نقش ابزارهای پرداخت نقد در تبادلات پولی داخلی و هماهنگی با آنچه در فرهنگ و عرف جامعه درباره واحد پول ملی رواج یافته است، اتخاذ شد. کاهش هزینه چاپ و نشر اسکناس و سکوک و نیز رفع مشکلاتی از قبیل استفاده از ارقام بزرگ در مبادلات ساده روزمره، معضلات شمارش و حمل حجم بالای اسکناس و سکه و خارج شدن مسکوکات از چرخه مبادلات اقتصادی کشور، از دیگر اهداف لایحه یادشده است.

تحریم ظریف - ۱۰ مرداد

وزارت خزانه‌داری آمریکا، ۱۰ مردادماه وزیر امور خارجه ایران را در فهرست تحریم‌های خود قرار داد.

محمدجواد ظریف در حساب توئیتری خود در واکنش به اقدام آمریکا نوشت: دلیل اینکه آمریکا مرا تحریم کرده این است که من سخنگوی اول ایران در سراسر جهان هستم. این حقیقت واقعاً دردناک است؛ این اقدام تأثیر روی من یا خانواده‌ام ندارد. چون من دارایی یا منافع خاصی خارج از ایران ندارم. از شما تشکر می‌کنم که مرا به عنوان چنین تهدید بزرگی برای اهدافتان محسوب می‌کنید. بسیاری از مقامات جمهوری اسلامی و کاربران فضای مجازی واکنش‌های فراوانی در حمایت از ظریف نشان دادند. از جمله رئیس جمهوری، رئیس مجلس، سردار قاسم سلیمانی، سخنگوی دولت و ... با حضور در وزارت خارجه، حمایت خود از ظریف را اعلام کردند.

بخشش نجفی - ۲۳ مرداد

برادر میترا استاد صبح ۲۳ مرداد با انتشار پستی در صفحه اینستاگرام خود از اعلام گذشت نسبت به نجفی خبر داد. او نوشت: «به واسطه پادرمیانی بزرگان کرمانشاه و کشور و همچنین وکلای عزیزمان آقای مسعود افزانه و محمود حاجلویی، پدرم، مادرم و مهیارمان، آقای محمدعلی نجفی را بخشیدیم و از خون عزیزمان گذشتیم و خرسندیم که هیچ معامله‌ای با خون آن بزرگوار نکردیم که امیدوارم آقای محمدعلی نجفی در این چند صباح باقی مانده به دور از سیاست، به تزکیه نفس بپردازد. اجر همه خیرخواهان و هدایت همه بدخواهان به راه راست را از درگاه خداوند متعال مسألت دارم.» با بخشش نجفی، دادگاه در خصوص مجازات او از جنبه عمومی جرم تصمیم‌گیری می‌کند و احتمال اینکه چند سال زندانی شود، وجود دارد.